

NEDELJA, 1. NOVEMBRA 2015

št. 255 (21.492) leto LXXI.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/T5

ŠOLA - Na 3. strani
Pričakovanju sledilo razočaranje
Srečanje SSŠ o šolski reformi

TRST - Na 6. strani
Tržačan v rokah somalskih piratov
Predstavitev knjige Eugenia Bona

ŠTANDREŽ - Na 17. strani
Med nami so še dobri ljudje
Dekanijska Karitas pomaga 54 družinam

tudi na družbenih omrežjih

primorskiD
primorski_sport

— postani naš sledilec —

EGIPT - Džihadisti IS trdijo, da so ga sestrelili, Rusi in Egipčani to možnost izključujejo

Letalo strmoglavilo, 224 mrtvih

1. NOVEMBER

Grobovi odeti v cvetje v spomin na pokojne

KAIRO - Rusko letalo je kmalu po vzletu z letališča egiptovskega letovišča Šarm el Šejk včeraj nad Sinajskim polotokom strmoglavilo. Oblasti so potrdile, da je umrlo vseh 224 ljudi na krovu, večino ruskih potnikov. Razbitine letala in črno skrinjico so našli. Oblasti so zavrnile trdite Islamske države, da je sestrelila letalo.

Povezavo z airbusom A321 ruske letalske družbe Metrojet, ki je bilo na poti v ruski Sankt Peterburg, so kontrolorji potovanja izgubili 23 minut po vzletu. Razbitine letala so našli na goratem območju Hašana v osrednjem delu Sinaja. Veja džihadistične skupine Islamska država v Egiptu je sporočila, da je sestrelila letalo kot povračilni ukrep zaradi ruskega posredovanja v Siriji. Moskva je te informacije na podlagi navedb Egipta ovrgla. Vojški strokovnjaki so dejali, da Islamska država na Sinaju nima raket zemlja-zrak, ki bi lahko zadele letalo na višini 9000 metrov.

Na 2. strani

Razbitine ruskega letala na Siniju ANSA

ODBOJKA - Derbi v moški državni B2-ligi

Sloga Tabor v Gorici po hitrem postopku

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

T Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
skorajšnje odprtje nasproti
pokopališča v Nabrežini
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Ul. degli Alpini 2 - Općine
tel. 040 213356

Usluge na domu

TRST
OZE pri NŠK ima nova sodelavca

TRST - Na Odseku za zgodovino in etnografijo Narodne in študijske knjižnice sta od septembra dejavnova nova sodelavca. Gre za zgodovinarja Gorazda Bajca in Štefana Čoka, ki skupaj s knjižničarko Martino Humar sestavljata ekipo z nalogo urediti in potem dodatno krepiti arhivsko gradivo, pa tudi razvijati raziskovalno dejavnost. To spada v širši načrt krepitve tako NŠK kot tudi Slovenskega raziskovalnega inštituta, ki že slabo leto dni tesno sodeluje.

Na 4. strani

FITNESS PLANET
ČLANARINA IN VPISNINA GRATIS!
ODPRTO VSAK DAN OD 9:00 DO 22:00
(tudi sobote, nedelje in praznike)
www.fitnes-planet.com Tel.: 00386 41 754 737
NAKUPOVALNI CENTER KARSICA, STJENKOVA 1, SEŽANA

- TRAJNA ODSTRANITEV DLAK,
- ODSTRANITEV VASKULARNIH IN PIGMENTNIH NEPRAVILNOSTI Z ELOS™ tehnologijo

Salon:
Ul. Petra Kozlerja 18, Sežana

BREZPLAČEN PREIZKUS STORITVE
TEL.: 00386 41 973 550

SABOTIN - Cesta
Skregana s časom

GORICA - Vojška cesta, ki iz Štmavra vodi na Sabotin, je ostala ujeta v času, ko je bila državna meja še zastražena in ne-prehodna. Po njej se pešci ne smejo odpraviti do nekdanje italijanske vojašnice tik pod vrhom hriba. Uporabo ceste preprečjeta tako birokracija kot tudi prelaganje odgovornosti z ene ustanove na drugo; cesto, ki je prepotrebna rednega vzdrževanja, je zgradila vojska, vendar dolej njeno katastrsko stanje še vedno ni bilo urejeno.

Bavarska gleda na tržaško pristanišče

Na 5. strani

Pri Fernetičih zasegli kombi z ukradenim blagom

Na 5. strani

V Skladišču idej razstava Svet je tam

Na 7. strani

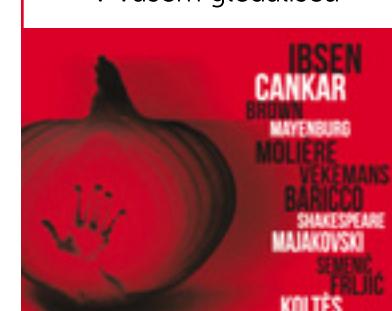
V nahrbtniku skrival kilogram hašiša

Na 16. strani

slovensko stalno gledališče
SEZONA 2015/16

abonmajska kampanja do 8. novembra

Večplastnost Jaz-a
Nešteto nepozabnih zgodb v Vašem gledališču

Blagajna je odprta vsak dan od 10.00 do 15.ure
www.teaterssg.com

EGIPT - Džihadisti IS trdijo, da so ga sestrelili, Rusi in Egipčani to izključujejo

V strmoglavljenju ruskega letala nad Sinajem 224 mrtvih

Najverjetneje je šlo za okvaro - Lufthansa in Air France vseeno odpovedali prelete Sinaja

KAIRO - Rusko letalo je kmalu po vzletu z letališča obmorskega egiptovskega letovišča Šarm el Šejk včeraj nad Sinajskim polotokom strmoglavilo. Oblasti so potrdile, da je umrlo vseh 224 ljudi na krovu, večinoma ruskih potnikov. Razbitine letala in črno skrinjico so našli. Oblasti so zavrnile trditve Islamske države, da je sestrelila letalo.

Povezavo z airbusom A321 ruske letalske družbe Kogalimavia, bolj znane pod imenom Metrojet, ki je bilo na poti v ruski Sankt Peterburg, so kontrolorji potovanja izgubili 23 minut po vzletu z letališča Šarm el Šejka. Na krovu letala je bilo po podatkih egiptovskih oblasti 217 potnikov, od tega 214 ruskih in trije ukrajinski, in sedem članov posadke. Ruske in egiptovske oblasti so že potrdile, da so umrli vsi ljudje na krovu, med njimi 27 otrok. Rusko ministrstvo za izredne razmere je že objavilo seznam imen potnikov na letalu, na katerem so bili od desetmesečne deklince do 77-letne ženske. Iz Moskve so sporočili, da bodo identifikacijo trupel opravili v Sankt Peterburgu, kamor jih bodo prepeljali te dni.

Razbitine letala so našli na goratem območju območju Hasana v osrednjem delu Sinaja, od koder so po zadnjih podatkih potegnili 129 trupel. Našli so tudi črno skrinjico, ki jo bodo analizirali strokovnjaki, da bi ugotovili vzrok nesreče.

Veja džihadistične skupine Islamske države v Egiptu je na Twitterju sporočila, da je sestrelila letalo kot povračilni ukrep zaradi ruskega posredovanja v Siriji, ki od 30. septembra izvaja letalske napade na položaje Islamske države v Siriji.

Moskva je te informacije na podlagi navedb Egipta ovrgla. »Sedaj se v različnih medijih pojavlja informacija o tem, da je rusko potniško letalo sestrelila zenitna raketa islamskih skrajnežev. Ta informacija ne more biti verodostojna,« je povedal ruski minister za promet Maksim Sokolov. »Tesno sodelujemo z našimi egiptovskimi kolegi. In v tem trenutku nimašo nobenih takšnih informacij, ki bi potrdile podobne izmišljotine,« je še dejal.

Egiptovske oblasti so že pred tem izključile možnost, da bi letalo strmoglavili islamski skrajneži, ki so dejavnici na Sinaju. Glede na višino leta naj bi bila sestrelitev nemogoča. Na letališču v Kairu so povedali, da je letalo letelo na višini več kot 9000 metrov, ko je pilot stopil v stik z nadzorom zračnega prometa zaradi tehničnih težav. Po tem so z letalom izgubili stik. Letalo je začelo izjemno hitro padati - v minuti naj bi se spustilo za 1500 metrov.

Vojaški strokovnjaki so dejali, da Islamska država na Sinaju nima raket zemlja-zrak, ki bi lahko zadele letalo na višini 9000 metrov. Ne morejo pa izključiti možnosti, da bi bila bomba na letalu ali pa da bi skrajneži letalo s svojimi raketami lahko zadeli, če se je spustilo zaradi tehnične napake. Od julija 2013 so džihadisti okreplili napade na varnostne sile predvsem na severu Sinajskega polotoka, kjer so v napadih ubili že več sto vojakov in policistov.

Ker vzrok nesreče še ni znan, sta nemška letalska družba Lufthansa in francoska Air France-KLM sporočili, da iz varnostnih razlogov do nadaljnega njihova letala ne bodo več letela v zračnem prostoru nad Sinajem. Polete bodo preusmerjali, vse dokler ne razjasnijo razlogov za strmoglavljenje.

Ruski predsednik Vladimir Putin je razglasil dan žalovanja in odredil napotitev reševalnih ekip v Egipt, poleg tega je vladu naložil oblikovanje posebne komisije, zadolžene za nesrečo. Poleg tega je ruski preiskovalni odbor sprožil kazensko preiskavo sibirskih letalskih družb Metrojet zaradi morebitne kršitve pravil letalske varnosti. (STA)

ANSA

SLOVENIJA - Včeraj 4258 prihodov in 5441 odhodov v Avstrijo

Begunci še prihajajo

Včeraj protestni shod nestrpnežev proti migrantom na avstrijski strani meje pri Šentilju

LJUBLJANA - Tudi včeraj je v Slovenijo vstopilo več tisoč beguncev, ki so jih prepeljali v nastanitvene centre v notranjosti države, precej pa jih je tudi nadaljevalo pot proti Avstriji. Še vedno je najbolj obremenjen Šentilj, kjer se je včeraj na avstrijski strani, v Špilju, na protestnem shodu proti prehajjanju migrantov preko meje zbral več sto ljudi. Protestni shod je bil po besedah enega od vodij protesta Thomasa Kirschnerja namenjen nasprotovanju sedanjega dogajanja s prehajanjem velikega števila beguncev, ki da moti vsakdanje življenje ljudi ob meji. Sicer pa se je v Špilju zbrala tudi manjša skupina ljudi, ki so protestirali proti rasizmu in je beguncem zaželeta dobrodošlico v Avstriji.

V Slovenijo je včeraj do 18. ure vstopilo 4258 beguncev, iz države pa jih je v Avstrijo odšlo 5441. Ob 18. uri je bilo v sprememnem centru livarina v Dobovi 261 oseb, v Brežicah pa tri. V nastanitvenem centru Šentilj je bilo 2635 oseb. Skupno je v državo v drugem begunkem valu prišlo že več kot 114.000 ljudi. Policija je sporočila, da si ob begunkem valu po svojih najboljših

močeh prizadeva za zagotavljanje varnosti državljanov ter varovanje premoženja. Obenem se skupaj z drugimi službami trudi za kar se da dostojno obravnava beguncev, prav tako pa poskuša zagotoviti čim bolj usmerjeno, nadzorovano in s sosednjimi državami usklajeno vstopanje beguncev. Po zagotovilih policije tako med drugim ne drži, da bi primanjkovalo hrane za migrante, kot pišejo nekateri tuji mediji. Slovenski policisti s svojimi avstrijskimi in madžarskimi kolegi dobro komunicirajo in izmenjujejo vse podatke, tudi komunikacija s Hrvaško se je ta teden zelo izboljšala, zaradi česar tudi begunci v Slovenijo ne vstopajo več nenadzorovano, so poudarili.

Medtem je od 11. ure ponovno vzpostavljen železniški potniški promet med Slovenijo in Hrvaško, ki je bil zaradi velikega navala števila migrantov prekinjen od 16. oktobra. Železniški potniški promet med državama so sicer vzpostavljen že v petek, a ga po le nekaj urah prekinili, včeraj dopoldne pa je promet znova stekel.

TURČIJA - Danes že drugič letos parlamentarne volitve, tokrat po krvavih atentatih

Turki pred kočljivo izbiro

ANKARA - Vse bolj razdeljeni in politično nestabilni Turčiji potekajo danes že druge parlamentarne volitve in manj kot pol leta. Analitiki se sprašujejo, ali bo predsednik Recep Tayyip Erdogan, ki je med Turki vse manj priljubljen, tokrat pristal na koalicijsko vlado, ki bi mu gledala pod prste.

Turški volivci so naveličani in kampanja pred tokratnimi volitvami je bila precej manj živahnja kot pred junijskimi, ki so prinesle parlament brez jasne večine in neuspešna koalicijska pogajanja. Glavna opozicijska stranka, levosredinska Republikanska ljudska stranka (CHP) obtožuje predsednika Erdogana, da je oviral koalicijska pogajanja in pripeljal državo do novih volitev. »Te volitve so neke vrste zadnja priložnost za Erdogana,« ocenjuje strokovnjak za Turčijo Gareth Jenkins. Erdoganova dejanja imajo pridih obupa, očitno je začutil, da se njegov vpliv vse bolj zmanjšuje, je opozoril.

Erdoganova oblast je povsem odvisna od tega, ali njegova Stranka za pravičnost in razvoj (AKP) lahko vlada sama. Na junijskih volitvah je prvič po 13 letih ostala brez tega privilegia. Če bi moral stranka deliti oblast, bi bil Erdogan verjetno potisnjen na stran. Po ugotovitvah raziskovalnega centra Pew Erdogan hitro izgublja podporo. Več kot polovica Turkov ima o njem negativno mnenje, medtem ko jih 39 odstotkov nanj gleda pozitivno. AKP je od leta 2002 do letošnjega junija vladala sama. V tem času ji je uspelo

zmanjšati vpliv vojske, začela je mirovni proces s kurško manjšino. Sprožila je tudi obsežne družbene sprejembe, s katerimi je Turčija postajala vse bolj konzervativna. Leta 2013, ko je bil Erdogan še premier, je imel visoko, 62-odstotno podporo med državljanji. Nato so po vsej državi izbruhnilo protivladni protesti, naslovnice so polnili korupcijski škandali, oblasti so se spravile na opozicijo.

AKP, ki črpa vrednote iz islamista, je na volitvah leta 2011 osvojila 49,8 odstotka glasov, junija letos pa le še okoli 41 odstotkov. AKP je tako izgubila absolutno večino, v parlament pa se je prvič uvrstila kurška Stranka ljudske demokracije (HDP), ki je osvojila 13 odstotkov glasov. AKP mora zdaj znova osvojiti večino, sicer se bo moral Erdogan odreči želji po nedemokratičnih spremembah ustaw, s katerimi bi dobil večja pooblastila in ostal najpomembnejši igralec v turški politiki.

Zadnjih nekaj tednov je bilo napornih za Turčijo. Po samomorilskem napadu na prokurdske zborovanje v mestu Suruc, v katerem je bilo ubitih 34 ljudi, je oživel konflikt s Kurdsko delavsko stranko (PKK), s čimer se je končala dveletna prekinitve ognja. Ta oborožena skupina je okrivila državo, da je sama izvedla napad oz. sodelovala z glavnim osumnjcem - skupino Islamske države, in nasilje je ušlo izpod nadzora. Od takrat je bilo ubitih več sto ljudi - vojakov, policistov, pripadnikov PKK in

V Rimu prva ugibanja o kandidatih za župana

RIM - Milanski prefekt Francesco Paolo Tronca bo jutri v Rimu prevzel upravljanje tamkajšnje občine. »Slišal sem premierja Renzija in sem ponosen na zaupanje, ki mi ga je izkazal,« je dejal novinarjem. Ena prvih nalog bo izbirala sodelavcev, med katerimi se omenjajo nadzornik rimske Opere Fuortes, bivši odbornik Sabella, predsednik Conija Malagò in sodnik Cantone.

Marino je po strupenih besedah na račun Renzija (»Zaboldli so me v šestindvajsetih, naročnik umora pa je bil eden«) včeraj izjavil, da se počuti dobro in ne namerava še kmalu umreti. Dejal je tudi, da je vesel solidarnosti, ki so mu jo izrekli »nekateri voditelji DS«. Medtem se že razpravlja o možnih kandidatih. Berlusconi je včeraj podprt podjetnika Alfia Marchinija, ki pa ga Giorgia Meloni (Fratelli d'Italia) noče. V DS še molčijo. V nekaterih medijih ugibajo, da bi lahko podprt ministerico za zdravstvo Lorenzinovo, iz vrst NCD, kar pa bi stranko najbrž ošibilo na levu in pomagalo Gibanju 5 zvezd, ki že velja za glavnega favorita.

Požar v nočnem klubu v Bukarešti zahteval najmanj 27 življenj

BUKAREŠTA - V petek pozno zvečer je v nočnem klubu v romunski prestolnici Bukarešta izbruhnil požar, v katerem je po zadnjih podatkih umrlo najmanj 27 ljudi, skoraj 200 pa je bilo poškodovanih. Od teh jih je najmanj 10 v kritičnem stanju. Med žrtvami je največ najstnikov in mladih. Od skoraj 200 ranjenih je bilo 146 hospitaliziranih zaradi opekin in vdihavanja dima.

Požar je v nočnem klubu Colectiv, kjer se je več sto mladih - do 400 - udeležilo koncerta rock skupine, izbruhnil okrog 23. ure. Vzrok naj bi bil ognjemet, ki je bil del glasbenega nastopa. Najprej je zagorel steber, nato pa se je ogenj - po navedbah prič v sekundah - razširil na strop objekta. Prostor se je napolnil z dimom, ljudje pa so se v paniki pognali proti izhodu. V kaosu je prišlo še do stampeda, v katerem so številni utrplji poškodbe. Po poročanju več medijev je bil odprt samo en izhod, drugi pa je bil zaprt. Reševalci in policija so ranjenim pomagali na pločniku in jih potem odvajali v bolnišnice.

civilistov. Turčija poleg tega izvaja zračne napade na tarče PKK na severu Iraka.

Nato je 10. oktobra Ankaro pretresel dvojni samomorilski napad, v katerem je bilo ubitih 100 ljudi. Tarča tega napada je bilo prav tako prokurdsko zborovanje. Tako kot v Surucu tudi za napad v središču turške prestolnice nihče ni prevzel odgovornosti. Oblasti so prst znova uperile v Islamsko državo, Kurdi pa so odgovornost ponovno pripisale prav Erdoganu in njegovi vladni stranki. Najhujši teroristični napad v zgodovini turške republike tako ni poenotil 77-milijonske države, temveč je le še poudaril delitve.

Sinan Ulgen, direktor istanbulskega inštituta Edam, je izrazil zaskrbljenost zaradi izjemne politične polarizacije, ki jo doživlja država. Upranje polaga v volitve: »Če bi po volitvah dobili koalicijo, bi to pomagalo ublažiti polarizacijo, saj bi imeli širšo vladu.«

Zadnje ankete napovedujejo podoben izid kot na junijskih volitvah. Največ glasov naj bi znova dobila AKP. CHP, ki velja za najverjetnejšega koalicijskega partnerja AKP, bi za vstop v vlado verjetno zahvalovala sekularizacijo izobraževalnega sistema, pregona domnevno skorumpiranih članov AKP in zmanjšanje Erdoganovega vpliva.

Glavno vprašanje, ki si ga zastavlja državljanji, je, ali bi Erdogan lahko prepricali, da bi pristal na oblikovanje koalicijske vlade, če AKP ne bi osvojila večino. In ankete napovedujejo prav tak scenarij. (STA)

TRST - Srečanje Sindikata slovenske šole o italijanski šolski reformi

Pretiranemu pričakovanju sledilo precejšnje razočaranje

Uvod Joška Prinčiča, Tamare Blažina in Ksenije Dobrila - Pozitivne in negativne plati odloka za slovensko šolo

TRST - Ministrski odlok, ki bi šolsko reformo, znano pod imenom »Dobra šola«, moral prilagoditi potrebam slovenskega šolstva v Italiji, je pustil grenak priokus. Ta občutek je bilo zaznati tudi na srečanju, ki ga je v petek zvečer v Gregorčičevi dvorani v Trstu priredil Sindikat slovenske šole in na katerem sta poleg tajnika SSŠ Joška Prinčiča govorili tudi poslanka Tamara Blažina in predsednica paritetnega odbora Ksenija Dobrila, medtem ko se ga vodja Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo Julijsko krajino Igor Giacomini iz osebnih razlogov ni mogel udeležiti.

Razočaranje sindikata je uvodoma izrazil Prinčič, saj odlok ne predvideva dodatnih finančnih sredstev, Uradu za slovenske šole odvzema avtonomijo, posebno zaskrbljujoča je ukinitve ločenih seznamov osebja, izvzeti so vsi postopki za priznavanje univerzitetnih diplom. Odprtost ostaja tudi vprašanje osebja šolskih uradov na podlagi zakona iz leta 1973 in tudi priznanja SSS, je opozoril Prinčič, ki je potoličil tudi nad odsočnostjo Dežele, saj se vso politično odgovornost prepriča poslanki Blažinovi (na srečanje sta bila vabljena tudi deželna svetnika, a ju ni bilo).

Poslanka Tamara Blažina je opozorila, da je glavni namen reforme ureditev vprašanja prekarnih učiteljev in profesorjev, zato ne gre za celovito, ampak sektorško reformo, ukrepe katere bi slovenska šola lahko vsekakor koristila npr. za črpanje sredstev za šolske gradnje ali za izpopolnjevanje šolnikov, najpomembnejša pa je avtonomija. Glede odloka je poslanka priznala, da so ustvarili pretirano pričakovanje, med pozitivnimi stvarmi besedila pa je med drugim to, da bodo slovenske šole imele inšpektorja, dalje potreba po sodelovanju s Slovenijo, digitalizacija, s katero je dana možnost spletne vpisovanja ter pravilnega pisanja imen in priimkov, dolgo se preverjanje znanja slovenskega jezika tudi za upravno in tehnično osebje. Nekatere stvari bodo reševali z drugimi ukrepi, druge pa po mnenju pravne službe ministrstva niso spadale v odlok, odprto ostaja tudi vprašanje položaja Urada za slovenske šole, ki zaenkrat ostaja podrejen italijanskemu uradu.

Čeprav so bila pričakovanja v zvezi z odlokom delno zatrta, pa besedilo po mnenju Ksenije Dobrila prinaša nekaj pozitivnih stvari, pri čemer je posebej omenila skrb za jezik, medtem ko na področju digitalizacije odlok ne odgovarja tistem, kar smo želeli. Opredeliti bi morali tudi pristojnosti Urada za slovenske šole, medtem Dobrilova.

Med razpravo je bil posebej kritičen Peter Černic, profesor na licejskem polu v Gorici in novi slovenski predstavnik v Višjem šolskem svetu. Opozoril je, da reforma uvaja tudi mehanizme kontrole dela ter naglašuje zelo močne kompetence v didaktiki, odlok pa glede tega ne jamči enakosti z italijanskimi šolami. To se kaže npr. na področju digitalizacije, kjer že pri startru slovenska šola nima enakih možnosti kot ostali. Govoriti o avtonomiji je zavajajoče, saj šole nimajo denarja, težko je sprejemati tudi podrejenost Urada za slovenske šole italijanskemu uradu, saj že v šolskem zakonu iz leta 1961 jasno piše, da je za slovenske šole pristojno ministrstvo, ki mora biti neposredni sogovornik. Zato je revizija odloka nujna, je prepričan Černic.

Za enakovrednost Urada za slovenske šole se je zavzela tudi ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček, ki prav tako zagovarja ločene sezname osebja, ki bi jih morali določiti že na ministrstvu. Za člana vodstva SKGZ Livia Semoliča pa bo očitno potrebno cilje doseči korak za korakom, zato nas čaka še precej dela, na področju digitalizacije bi

Od leve: Tamara Blažina, Ksenija Dobrila in Joško Prinčič na petkovem srečanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu

FOTODAMJ@N

npr. lahko koristili milijon evrov vreden projekt Dežele za prevajanje in dvoječnost. Vprašati se moramo tudi, kaj lahko tudi mi naredimo oz. koristimo to, kar že imamo, od avtonomije šol naprej, je dejal Semolič, medtem ko je Tomaž Simčič iz

Deželnega šolskega urada opozoril na problem, da Slovenci nimamo informacij o tem, kje se dejansko odloča. Z več strani je bilo tudi opozorjeno, da mora glede tega nastopiti tudi Republika Slovenija. Pri tem je generalna konzulka RS v Trstu In-

grid Serga poudarila podporo prizadevanjem slovenskih šolnikov, vendar bo potrebno zelo jasno artikulirati, kako naj Slovenija nastopi do Italije, da bo ta nastop učinkovit.

Ivan Žerjal

KONCERTI - Bogat november v FJK Drevi Max Pezzali nato pa Scorpionsi

TRST - November bo za našo deželo z glasbenega vidika zelo bogat z nekaterimi izvrstnimi koncerti nekaterih italijanskih pevcev, gotovo pa bo osrednji dogodek meseca koncert Scorpionov. Led bo prebil že danes Max Pezzali, a tudi v naslednjih tednih bo - delno v Trstu, delno v Vidmu - nekaj koncertov, ki si jih je vredno zapisati v beležko:

MAX PEZZALI - Max Pezzali se je dve leti po turneji Max 20 Live znova odločil za nastopanje v živo in tako se bo drevi ob 21. uri predstavil v Trstu v okviru turneje Live Tour 2015. Nastopil bo v športni palači PalaTrieste. V središču pozornosti bodo uspešnice iz njegovega zadnjega albuma Astronave Max, a na svoj račun bodo prišli tudi oboževalci prvega dela Maxove kariere, ko je nastopal pod imenom 883. Vstopnice v predprodaji: parter (stojišče) 40,25 €, spodnja oštreljena tribuna 46,00 €, zgornja oštreljena tribuna 40,25 €, zgornja neoštreljena tribuna 34,50 €.

SCORPIONS - Dogodek meseca bo v Trstu, ravno tako v športni palači PalaTrieste - Cesare Rubini v petek, 13. novembra (ob 21. uri) z nastopom v živo legendarne, in v tem primeru nikakor ne gre za pretiranje, skupine Scorpions. Turneje Return to Forever - 50th Anniversary jasno obeležuje pomemben mejnik skupine, ki je nastala pred petimi desetletji! Od leta 1965, ko je skupina nastala, so Scorpionsi ustvarili in prepevali nekatere izmed najbolj znanih pesmi v zgodovini glasbe 20. stoletja. Hard rock in metal skupina, ki je v svoji zgodovini prodala nad 100 milijonov albumov, je že zapisana z zlatimi črkami v zgodovino glasbe po zaslugu uspešnic kot so Still Loving you in zlasti »himna« takratne generacije mladih in upornih Wind of Change. Vstopnice: parter (stojišče) 57,50 €, oštreljena spodnja tribuna 69,00 €, oštreljena zgornja tribuna 51,75 €.

MALIKA AYANE - Ena izmed moralnih zmagovalk letošnjega glasbenega festivala v Sanremu je Malika Ayane, ki je prejela tudi nagrado kritike za uspešnico »Adesso è qui«. Mlada Malika Ayane bo nastopila v Vidmu v gledališču Teatro Nuovo Giovanni da Udine v ponedeljek, 16. novembra, ob 21. uri v sklopu turneje NaifTour 2015. Spremljalo jo bo kar 11 glasbenikov, ki zagotavljajo kako-vosten nastop v živo in vrhunsko izvajanje tako uspešnic iz zadnjega albuma Naif kot nekaterih starejših pesmi. Vstopnice: parter 46,00 €, prva galerija 40,25 €, druga galerija 34,50 €, tretja galerija 28,75 €.

CESARE CREMONINI - Skupina Lunapop je hočeš nočeš zaznamovala konec devetdesetih let prejšnjega stoletja in album Squerez (s pesmijo 50 Special) je navdušil stotisoč mladostnikov. Pevec in duša skupine je bil Cesare Cremonini, ki se je nato podal na samostojno pot z dokajšnjim uspehom, vključno z zadnjim delom Piu' che Logico, ki daje tudi naslov turneji. Cremonini bo nastopil v dvorani PalaTrieste v nedeljo, 22. novembra, ob 21. uri. Vstopnice: parter (stojišče) 40,25 €, spodnja oštreljena tribuna 46,00 €, zgornja osrednja oštreljena tribuna 39,10 €, zgornja neoštreljena tribuna 36,80 €.

NEK - Le dan po Cremoniniju, v ponedeljek, 23. novembra, (prvotno je bil koncert napovedan 2. novembra, vstopnice pa veljajo tudi za nov datum) bo v FJK še en pevec, ki je dokaj priljubljen med mlajšimi. V Videm, v gledališču Teatro Nuovo Giovanni da Udine, prihaja Filippo Neviani, bolje znan kot Nek, z vsemi svojimi uspešnicami, ki so zaradi ljubezenske vsebine posebno priljubljene zlasti med pripadnici nežnejšega spola. Turneja se imenuje kot zadnji album, Prima di Parlare Live, Nek pa se ne bo izognil prepevanju pesmi, ki so zaznamovala njegovo kariero, v prvi vrsti s svetovno uspešnico Laura non c'e'. Vstopnice: parter 51,75 €, prva galerija 46,00 €, druga galerija 37,95 €, tretja galerija 31,05 €. (I.F.)

Na Montažu reševali štiri slovaške planince

NABORJET - Gorski reševalci so včeraj s pomočjo helikoptera civilne zaščite spravili na varno štiri slovaške planince, ki so v petek zvečer obtičali na zahodni steni Montaža, skoraj na istem mestu, kjer se je v torek smrtno ponesrečil 38-letni slovenski alpinist Tomaž Štupar iz okolice Kranjske gore. Štirje planinci, trije moški in ženska starci med 40 in 50 let, doma iz Bratislave, so se odpravili na goro brez ustrezne zimske opreme. Na zasneženem pobočju so brez derez sledili prav Štuparjevin stopinjam, ki pa jih je kar naenkrat zmanjkal na točki usodenega zdrsja. K sreči so se ustavili, vendar tudi nazaj niso več zmogli. Prenočili so na gori, ob zori pa poklicali reševalce, ki so jim pomagali do grebena, od tam pa s helikopterjem v dolino.

Prispevki za e-kolesa

TRST - Dežela FJK je lani namenila 300.000 evrov za prispevke za nakup koles na pomočen električni pogon. Prispevki je doslej izkoristilo 1058 občanov. V tržaški pokrajini je sklad že izčrpan, kmalu bo tudi v ostalih treh pokrajinal. Združenja Fiab, Legambiente in Uisp zato pozivajo dejelno upravo naj v finančni zakon za prihodnje leto vključi vsaj enako vsoto kot za leto 2014. Gre za investicijo, ki se obrestuje, opozarjajo. Dežela unovči del davka na dodatno vrednost ob nakupu koles, zaradi bolj združega življenskega sloga pa prihrani tudi na stroških za zdravstvo. Po metodici izračuna »HEAT for cycling« Svetovne zdravstvene organizacije se je investicija iz leta 2014 obrestovala za 446.000 evrov.

VIDEM - Projekt kolektiva BridA

Plakati o človečnosti, ki jo skuša vojna izbrisati

Plakat videmskega kolektivnega umetniškega projekta

Razstava je del širšega projekta Modux/storieincorso, ki je nastal v okviru programa Skozi oči zgodovine, ki je tretja postaja projekta Videm 1914 - 2018 - Zgodbe/zgodovine v teku/na korzu.

VIDEM

- Videm je od včeraj prelepljen z 250 plakati, ki so jih pod naslovom Modux/storieincorso ustvarili člani novogoriškega kolektiva BridA. Tom Kerševan, Sendi Mango in Jurij Pavlica želijo s projektom obuditi podobe vojakov iz prve svetovne vojne. Obenem je sporočilo umetniške akcije poziv k miru.

Projekt je kolektivno umetniško delo, ki je nastalo v sodelovanju med prebivalci Vidma in kolektivom BridA. V začetku oktobra je kolektiv mestno jedro spremenil v kreativno delavnico v vrsto potujočih delavnic, na katerih je zbral zvezne zapise in podobe. Iz srečanja s prebivalci vseh starosti se je rodila zamisel o razširjeni razstavi na plakatnih mestih vzdolž vseh večjih ulic v mestu. Plakati spremeljajo video instalacijo, ki bo tri tedne na ogled v Galeriji Tina Modotti v Ul. Paolo Sarpi.

S sodobnim načinom ustvarjanja se v mestu razkriva nov način interakcije z umetniškimi deli, ki zapuščajo muzejske prostore in občinstvo nagovarjajo neposredno. Obenem ustvarjajo občutek alienacije do zgodovinske razsežnosti. Umetniško delovanje bo priklicovalo na dan imena vojakov na obeh straneh fronte, s čimer bi se kot odmev v skupnosti lahko pojavilo zavedanje o človečnosti, ki jo vsaka vojna skuša izbrisati, so zapisali v kolektivu BridA.

Sklad »D.Sardoč« se zahvaljuje vsem, ki s prispevkom petih tisočink omogočate skladu podelejti stipendij.

ONLINE
**DORČE
SARDOC**
Sklad | Fondazione

Upravni odbor sklada obvešča, da je na spletni strani sklada www.skladsardoc.it objavljen razpis za dodelitev stipendij za šolsko leto 2015/2016. V letošnjem letu je razpisanih pet stipendij v znesku petsto evrov, za učence Državne dvojezične osnovne šole v Špetru, pet stipendij v znesku tisoč petsto evrov za univerzitetne študente in stipendija v znesku dva tisoč petsto evrov, za podiplomski študij ali specializacijo.

STADION 1. MAJ

**Aleksander
Koren**
aleksander-koren@primorski.eu

Izvirni grehi in sedanjost

Naključni obiskovalec, ki se je seznanil s slovensko organiziranoščjo v Trstu, bi se najbrž začudenjem vprašal, kako je mogoče, da puščamo propadati takšen objekt, kakršen je Stadion 1. maj. Po površini največja strukture, ki je v lasti Slovencev, obsega nekdanje gledališče z dodatnimi prostori in veliko športno dvorano, vse bi se dalo tudi še spremeniti in razširiti. Poleg tega zavzema Stadion strateško mesto ob slovenskih višjih šolah, ima veliko parkirišče, je odlično povezan s središčem mesta. A vzbudi nekaj več pozornosti, ko se sesuje strop v slavnici ali nastajajo luže na športnem parketu. Zakaj je tako? Stadion ima najmanj dva izvira greha. Oba imata dolgo brado, a se ju zlepa ne da odpraviti. Prvi greh je ta, da je stadion »reč« (zaradi zgodovine in lastništva), čeprav s(m)o skozi njegova vrata hodili vsi, prerekali pa se kacevemu zaradi športa.

Drugi greh je, da ga istovetimo s športom (čeprav ima v njem sedež tudi kulturno društvo), torej z neko dejavnostjo, ki je za mnoge dolga leta veljala za drugorazredno. Povrhu je to dom ŠZ Bor, ki je prav tako dolgo veljalo za privilegirano društvo (kar je bilo), ki hoče prevladovati nad drugimi športnimi okolji pri nas. Danes Bor je tekmovalnega (in finančnega) vidika že zdavnaj ni več št. 1 v zamejstvu, a v športnem krogu še naprej ne zbuja kakšnega posebnega sočutja.

V resnicu ima Stadion razlog za obstoj in je utemeljena zahteva po pomoči njegovih upraviteljev, da svojo tradicionalno dejavnost dopolni in nadgradi (tekmovalni šport je v sedanjosti družbi v krizi). Če postane zbirni center za študente, za rekreacijo in prosti čas, za druženje, za jezikovne tečaje, za pobude kulturne narave, za stalno razstavo zgodovine Slovencev v Italiji (na stadion zahaja tudi veliko število Italijanov), za muzej o zamejskem športu s svojo »Hišo slavnih« in zagotovo še za kaj drugega ali vsaj za deltega. Ker pri nas težko razmišljamo globalno in dolgoročno (predvsem pa skupaj), so mnoge od teh zamisli najbrž že »passé«, ker so bile že storjene drugačne izbire (po mojem bi na prenovljen Stadion sodila vsaj še knjižnica, če že ne knjigarna), a nekaj je morda še mogoče realizirati.

Da se bo v ta objekt vselil tudi Dijaški dom, je morda končno le znanilec drugačnega načina razmišljanja.

DAN MRTVIH Polaganje vencev pri Sv. Ivanu

Odbor za počastitev padlih v narodnoosvobodilnem boju od Sv. Ivana in s Kolonje bo danes ob 11. uri priredil spominsko svečanost pred obeležjem pri Narodnem domu pri Sv. Ivanu. Delegacija odbora bo položila vence, sledila bodo pričevanja v slovenskem in v italijanskem jeziku. Prireditelji vabijo udeležence, da prinesajo s sabo cvet kot simbol miru. Prireditev bo tudi v primeru slabega vremena.

NŠK IN SLORI - Sodelovanje za vzajemno krepitev obeh ustanov

Kar nekaj skupnih točk Oblikovali širši razvojni načrt

Odsek za zgodovino z novima sodelavcema - Pri Sv. Ivanu načrtujejo študijsko in raziskovalno središče

Na Odseku za zgodovino in etnografijo Narodne in študijske knjižnice, ki deluje v tretjem nadstropju stavbe v Ul. Montecchi pri Sv. Jakobu, sta od septembra dejavna nova sodelavca. Gre za zgodovinarja Gorazda Bajca in Štefana Čoka, ki skupaj s knjižničarko Martino Humar sestavlja ekipo z nalogo urediti in potem dodatno krepiti arhivsko gradivo, pa tudi razvijati raziskovalno dejavnost. To spada v širši načrt krepitve tako NŠK kot tudi Slovenskega raziskoval-

MARTINA STRAIN

ARHIV

nega načrta, prav tako se okoli tega projekta spodbuja širše soglasje: »Pred kratkim smo glede tega imeli sestanek z obema krovnima organizacijama in predsednico paritetnega odbora, na katerem smo se nekako uskladili, v minulih dneh smo imeli tudi prve stike z ravnatelji višjih srednjih šol, tako da smo opredelili njihove potrebe. Gleda na te potrebe in pričakovanja bomo skušali najti tako rešitev, ki bo primerna in zadovoljiva tudi zanje. Poudaril bi, da je naš namen se v kratkem srečati z novim vodstvom ŠZ Bor, ki ima tudi svoje načrte glede obnovitve Stadiona 1. maja, da se nekako v prvi vrsti vzajemno informiramo glede vsebin teh projektov in da ponudimo infrastrukturo in storitve, ki si bodo med seboj komplementarne in katerih primarna ciljna skupina je vsekakor šolska populacija,« pravi Jagodic.

Kot že rečeno, je del tega skupnega načrta tudi okrepitev Odseka za zgodovino NŠK s prihodom dveh novih sodelavcev. Do tega je prišlo, potem ko je upravni odbor knjižnice spoznal potrebo po kompetentni strokovni komisiji. Nastal je tako znanstveni svet, ki je potloti izdelal načrt delovanja odseka in med drugim ugotovil potrebo po določenih

DEVAN JAGODIC

FOTODAMJ@N

nega inštituta, ki že slabo leti dni tesno sodeljujeta, saj imata istega koordinatorja, to sodelovanje pa se je doslej obrestovalo. Tako izhaja iz pogovora s predsednico upravnega odbora NŠK Martino Strain in ravnateljem Slorija Devanom Jagodicem, ki je obenem tudi vršilec dolžnosti ravnatelja NŠK.

Na zadnjem občnem zboru knjižnice so si zadali določene smernice, pravi Martina Strain: »V prvi vrsti smo uokvirili naše delovanje s sodelovanjem s Slorijem, ker smo želeli s tem okrepliti NŠK. Ne gre samo za krčenje stroškov ali opravljanje dvojnih služb, bistvo našega sodelovanja je vzajemna okrepitev obeh ustanov.« Ustanovi imata razvojni načrt, v okviru katerega je predvideno skupnobivanje v Narodnem domu pri Sv. Ivanu, dalje okrepitev in nova postavitev Odseka za zgodovino, pa tudi načrti, ki zadevajo knjižnico tako na osrednjem sedežu v Ul. sv. Frančiška kot na oddelku za mlade bralce v Ul. Filzi. »Naš prvi in zadnji cilj je Narodni dom v Ul. Filzi, tudi kar se tega tiče imamo vizijo, medtem pa si prizadevamo za pridobitev Trgovskega doma v Gorici, kjer so stvari že tako postavljene, da celo gradimo sodelovanje z že obstoječimi knjižnicami in razmišljamo o nadaljnji programih, in seveda Narodnega doma pri Sv. Ivanu, kjer imamo razvojni načrt, ki cilja na višješolsko dijaško skupnost, ki je prisotna pri Sv. Ivanu,« pravi Strainova.

Razvojni načrt, ki mu sledi mešana skupina predstavnikov Slorija in NŠK, predpostavlja nastanek študijskega, raziskovalnega in širše kulturnega središča v svetoivanskom Narodnem domu, ki naj bo prvenstveno namenjen mlajšim uporabnikom, še zlasti populaciji višjih srednjih šol, ki delujejo v tem tržaškem predmestju. Njim bo namenjena večja večnamenska dvorana oz. auditorij za zborovanja, večja predavanja in druga srečanja, tam nameravajo urediti izpostavo knjižnice, ki bo namenjena izključno višješolski populaciji (kar pomeni, da osrednji sedež NŠK ostaja v mestnem središču). K Sv. Ivanu nameravajo tudi preseleti sedež Slorija in Odsek za zgodovino in etnografijo pri NŠK, tako da bi tam nastalo trdo jedro prisotnosti, poudarja Jagodic. Tako potekajo stalni stiki s predstavniki glavnih direkcij za finance, premoženje in programiranje Dežele FJK, ki bodo poskrbeli za pripravo obnovitve-

nega načrta, prav tako se okoli tega projekta spodbuja širše soglasje: »Pred kratkim smo glede tega imeli sestanek z obema krovnima organizacijama in predsednico paritetnega odbora, na katerem smo se nekako uskladili, v minulih dneh smo imeli tudi prve stike z ravnatelji višjih srednjih šol, tako da smo opredelili njihove potrebe. Gleda na te potrebe in pričakovanja bomo skušali najti tako rešitev, ki bo primerna in zadovoljiva tudi zanje. Poudaril bi, da je naš namen se v kratkem srečati z novim vodstvom ŠZ Bor, ki ima tudi svoje načrte glede obnovitve Stadiona 1. maja, da se nekako v prvi vrsti vzajemno informiramo glede vsebin teh projektov in da ponudimo infrastrukturo in storitve, ki si bodo med seboj komplementarne in katerih primarna ciljna skupina je vsekakor šolska populacija,« pravi Jagodic.

Kot že rečeno, je del tega skupnega načrta tudi okrepitev Odseka za zgodovino NŠK s prihodom dveh novih sodelavcev. Do tega je prišlo, potem ko je upravni odbor knjižnice spoznal potrebo po kompetentni strokovni komisiji. Nastal je tako znanstveni svet, ki je potloti izdelal načrt delovanja odseka in med drugim ugotovil potrebo po določenih

lega Štefan Čok kot pomočnik. Skupaj s knjižničarko Martino Humar sestavlja ekipo, ki bo imela tri naloge: najprej bo poskrbel za dokončno ureditev in popis gradiva v arhivu in čim bolj olajšala dostop obiskovalcev do tega gradiva. Po drugi strani bo moralna uresničiti željo, da se ta prostor v čim večji meri odpira navzven ter naveže stik s teritorijem in vsemi glavnimi sogovorniki - arhivskimi in raziskovalnimi ustanovami, univerzitati in akademskim svetom, kar naj pripomore k čim večjemu ugledu ustanove. Tretja naloga pa je po Jagodičevih besedah ozivitev raziskovalnega dela, pri čemer bo primarna skrb pridobivanje in prijavljanje raziskovalnih projektov. Razpis je zaenkrat predvideval začasno zaposelitev sodelavcev, ki sta za zdaj prisotna za šest mesecev s polovičnim delovnim urnikom, a ravno z namenom, da nova skupina oblikuje tako kratkoročne kot tudi srednje in dolgoročne cilje, ker je namen vodstva NŠK vpeljati razvojno politiko odseka za zgodovino.

Kot že rečeno, se vse to dogaja v okviru širšega sodelovanja med NŠK in Slorijem, ki se je začelo pred slabim letom dni. Februarja prihodnje leto bodo podali obračun, že zdaj pa se nagibajo k pozitivni oceni, saj se je v tem obdobju pokazalo, da s skupnimi močmi ustanovi nekaj zmorea. Tu so za Martino Strain varžne tri stvari: »Prvič, da vsaka posamezna ustanova nekaj od tega odnese, bodisi kar se tiče novega znanja, novih izkušenj, morebiti tudi kake ekonomije. Drugič, da obe ustanovi skupaj vzajemno imata neko obogativitev od tega in tretjič, da javnost od tega nekaj ima. Jaz mislim, da ce po teh kriterijih analiziramo delo, ki smo ga skupaj opravili, zadostujemo vsem omenjenim kriterijem.« Sodelovanje je za predsednico NŠK tudi »motivacija, da se dobitijo tudi nove oblike in pobude, da se to sodelovanje okrepi in ovrednoti,« kar potruje tudi Jagodic, po čigar besedah je sodelovanje zelo operativno: poleg velikih projektov so tudi razni dogodki in prireditve, ki jih skupaj načrtujejo (npr. na nedavnom Slofestu), skupaj prijavljajo projekte, ki temeljijo na skupnih vsebinah. Tako je kar nekaj stičnih točk bodisi pri večjih razvojnih projektilih kot tudi na ravnini vsakdanje operative: »Opažamo, da sta si ti dve ustanovi v marsičem komplemntarni in da skupaj res lahko ustvarita neko dodano vrednost. To ni čista banalnost ali sintagma, ampak realnost, drugače se na tako pot sploh ne bi podali,« zaključuje Jagodic.

FOTODAMJ@N

MEDNARODNI STIKI - Pisarna arhitekta Dimitrija Waltritscha

Kitajci na obisku

Z delegacijo iz Šangaja izmenjava strokovnih mnenj - Postavljeni temelji za bodoče sodelovanje

Delegacija državne kitajske družbe Shanghai Jiading New City Development, pod vodstvom podpredsednice gospke Shen Yuling, je obiskala pisarno arhitekta Dimitrija Waltritscha v Trstu. Obisk delegacije, ki jo je sestavljalo šest ljudi, je sledil podobnim

obiskom pisarn v Birminghamu in Milenu.

Temelji za medsebojno spoznavanje so bili postavljeni letos poleti ko so arhitekti Waltritscha povabili za predavanje na Feng Zu Yhu Exhibition v Shangaju. Kitajska metropla s svojimi

24 milijoni prebivalcev je danes najstevilenija občinska ustanova na svetu, in prav zaradi tega skuša razširiti svoje meneje da bi razbremenili mestno jedro. Posagi se uresničujejo preko posebno doodeljenih državnih ustanov, kakor v tem primeru, ki se ukvarjajo s planiranjem novih predelov, z namenom da bi spremenili tako imenovana spalna predmestja v nova cvetločna in privlačna mesta. Jiading, ki šteje 1,2 milijon prebivalcev, se danes ukvarja z ovrednotenjem zgodovinskega mestnega jedra in kot privlačna točka za vedno večje število tujcev, mnogi od materi prihajajo iz Evrope, ki živijo danes v kitajski metropoli.

Med obiskom so si prisotni izmenjali strokovna mnenja in informacije in postavljeni so bili temelji za morebitno bodoče sodelovanje. Kitajska delegacija je nato imela priložnost za kratek obisk mesta, med katerim je posebno cenilna lepota mestnega jedra in visoko kvalitetno življeno.

 Dimitrij Waltritsch
(tretji z leve) s svojimi kitajskimi gosti

PRISTANIŠČE - Dvodnevni študijski obisk delegacije iz nemške dežele Oberbayern

Tržaško pristanišče in Bavarska vedno bližja

Delegacija predstavnikov javnih institucij, pristaniških delavcev in delodajalskih organizacij z Bavarske je obiskala tržaško pristanišče. Goste iz nemške dežele Oberbayern je sprejela Pristaniška oblast med dvodnevnim študijskim obiskom, ki so ga priredili v okviru projekta AlpInnoCT (Alpine Innovation for Combined Transport), pri katerem sodelujeta kot partnerja tudi Dežela FJK in Pristaniška oblast.

Izredni komisar Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino je že prvi dan izročil zastavo tržaške luke direktorju oddelka za logistiko družbe Wacker Chemie Thomasu Bronnertu, ki je ena izmed največjih kemičnih družb na Bavarskem. S tem so tudi obeležili nastanek nove železniške zveze med Trstom in Nemčijo, ki so jo ustanovili pred kratkim. Terminal za kontejnerje na 7. pomolu, ki ga upravlja družba TMT, je namreč zdaj neposredno povezan s krajem Burghausen na Bavarskem in sicer pomembnim središčem za kemično industrijo, kjer je lokálni sedež družbe Wacker.

»Bavarska je naš glavni trg,« je povedal D'Agostino in poudaril, da je to bil že drugi obisk nemške delegacije v zadnjem mesecu. V Nemčiji po več letih ponovno govorijo o tržaški luki, je poudaril D'Agostino, medtem ko je župan mesta Burghausen Hans Steindl podčrtal pomen utrjevanja odnosov med Bavarsko in Trstom.

Ciklus seminarjev

Pristaniška oblast nadaljuje s poslovimi za strokovno poklicno izobraževanje. Pred dnevi se je začel nov niz seminarjev in delavnic, namenjenih podjetnikom in pristaniškim delavcem. Na prvem seminarju z naslovom Measuring terminal performance je izvedenec Marios Meletiou predaval o najboljšem načinu za ugotavljanje uspešnosti pristaniških terminalov. V ta namen je potrebno podrobno analizirati štiri faktorje, je povedal, in sicer proizvodnjo, produktivnost, uporabo in storitve.

Nemška delegacija pred sedežem Pristaniške oblasti

SHOD - Proti vojski in vojnam

»Nočemo več vojaških parad«

Dovolj je z vojaškimi paradi! Vrsta mirovnih združenj in organizacij bo s tem gesлом 4. novembra ob 17. uri priredila shod na območju med Trgom Venezia ter ulicama Diaz in Cadorna, kjer bodo tudi nudili informacije in delili letake proti vojskam in proti vojnam.

Pobudo prireja organizacija Trieste Antimilitarista, sodelujejo pa tudi združenje Tina Modotti, Odbor za mir in solidarnost Danilo Dolci, sindikat kovinarjev Fiom, anarhistična skupina Germinal, Skupina BDS iz Trsta, Zveza levice in tržaška protikapitalistična levica. Pobudniki poudarjajo, da bo država tudi letos 4. novembra obeležila militarizem in vojne, tokrat pa tudi stoletnico vstopa Italije v 1. svetovno vojno. Toda ta vojna je pomenila za veliko večino ljudi revščino in lakoto, poudarjajo pobudniki: 15 milijonov ljudi je umrlo, 20 milijonov ljudi je bilo ranjenih in mnogo je bilo invalidov. Po drugi strani so nekateri sramotno obogateli z orožarsko industrijo oziroma posli, kasnejše vojne in vojaške pobude pa so v naslednjih sto letih še poslabšale položaj.

POLITIKA - Trieste Pro Patria o vzklilih proti Furlaniču

»Nismo desničarska organizacija in niti stranka«

Pri združenju Trieste Pro Patria so se odzvali na poročanje našega dnevnika o manifestaciji ob 61. obletnici ponovnega prihoda Italije v Trst preteklega 24. oktobra, ko je bilo slišati tudi vzklike proti predsedniku tržaškega občinskega sveta Iztoku Furlaniču.

V dopisu, ki so nam ga poslali, predstavniki omenjenega tržaškega združenja namreč pojasnjujejo, »da niso desničarska organizacija in niti stranka, »ampak združenje, ki zbira posebe različne politične in idejne provenience, ki jih druži skupen čut narodne pripadnosti, to, da se ponosno čutijo Tržačane in Italijane, želja po posredovanju zgodovine teh trpinčenih ozemelj in obravnavanje aktualnih tem.«

»Seveda je vsakdo svoboden, da lepi etikeete, ki mu najbolj ustrezajo, ali pa da daje patent "skinheada" vsaki na pol plešasti osebi, ki se pojavi na kaki fotografiji, kot se je zgodilo v tem primeru; vendar, če sledimo tej poenosta-

vljeni metod, bi Trst izgledal zares natran z obritimi glavami, ki vzbujajo strah, med katrimi bi lahko bil tudi sam Iztok Furlanič, ki ga omenja članek,« pišejo pri združenju Trieste Pro Patria.

V tiskovnem sporočilu je nadalje pojasnjeno, da od organizatorjev ni bilo nikakršnega vzlikanja proti Furlaniču, »tudi zato, ker je šlo za spominsko svečanost in ne za napad proti današnjem politikom. Očitno je treba morebitne spontane vzklike nekaterih udeležencev pripisati jasnemu Furlaničevemu stališču o domnevni osvobodilni vlogi jugoslovenske vojske leta 1945, o kateri se je nedavno tega veliko govorilo. Navsezadnje tudi to spada v svobodo misli, čeprav je ta izražena na žolčen, kričaški in živahen način. Zato je tudi sam Furlanič imel prav, ko se ni pretirano vznemirjal, kot izhaja iz njegovih izjav v omenjenem članku,« zaključujejo pri Trieste Pro Patria.

MEJNA POLICIJA - Bolgarskega državljanu dolžijo preprodaje

Kombi z ukradenim blagom

Zgoraj orodje za vlamljanje, desno zasežene zapestne ure in nakit

oz. kam je namenjen, bolgarski šofer ni znal odgovoriti.

Policija je tako kombi kot njegov tovor zasegla, bolgarskemu vozniku pa odredila pripor. Odvedli so ga v koro-

nejski zapor; dolžjo ga kaznivega dejanja preprodaje ukradenega blaga. Vzporedno je stekla policijska preiskava, s katero želijo agenti najti lastnike ukradenega blaga.

Projekt za vzdrževanje mestnega drevja

Tržaški občinski odbor je odobril projekt o izrednem vzdrževanju mestnega drevja na površinah mestnih parkov in v drevoredih. Občinski uradci so izelene površine in javno zelenje so izračunali, da bo za uresničitev projekta, ki se vključuje v triletni program del, potrebnih 200 tisoč evrov. Občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto je ocenil, da bodo poskrbeli, da drevesa nikogar ne ovirajo in da ne ogrožajo prometne varnosti. Hkrati pa bodo posebno pozorni zlasti na videz dreves, ki krasijo več mestnih predelov, kot so na primer Ul. Battisti, nabrežje, Miramarški drevored, Staro mitnico, Ulico Slataper, park in trg Carlo Alberto ter park pri Vili Cosulich.

Avtobusi ob praznikih

Prevozno podjetje Trieste trasporti sporoča, da bo v teh prazničnih dneh, ko se spominjam na pokojne (od danes do vključno 3. novembra) prišlo do nekaterih sprememb v avtobusnih progah. Spremembe zadevajo avtobus št. 10, ki pelje k pokopališču - danes in v torek bodo vožnje okrepljene; nekaj sprememb pa bo tudi pri progi avtobusa 44, ki bo peljal mimo šole pri Naselju sv. Mavra, ter avtobusa št. 46, ki bo zgodaj zjutraj peljal vse do Trga Oberdan.

Zadnje potovanje vojaške fregate

Fregata italijanske vojaške mornarice se bo po tridesetih letih »upočojila«. Danes bo še zadnji obiskala naše mesto, tako da bodo radovedneži in ljubitelji zgodovinskih plovil lahko stopili na njen krov in spoznali posadko. V ta namen bodo priredili konferenco posvečeno vojaški mornarici ter fotografsko razstavo oz. srečanje o prvi svetovni vojni. Ob dnevu oboroženih sil (4. novembra) pa se bo njena posadka udeležila slovenskega snjetja zastave na Velikem trgu (ob 16.30). Na krovu ladje bo mogoče kupiti čokoladna srčka za sklad Telethon, se pravi za podporo raziskovanja in zdravljenja genetskih bolezni.

Orožje z nabojnikom: pozor na nova pravila

S tržaške kvesture so že pred dnevi sporočili, da so stopila v veljavno nova pravila glede posedovanja, pravzaprav prijave orožja z nabojnikom. Kakor smo že poročali, mora lastnik nabojnika s kapaceteto do 5 nabojev za puške oziroma 15 nabojev za pištole malega kalibra to prijaviti kvesturi najkasneje do srede, 4. novembra. Kdor ne bo prijavil tovrstnih nabojnikov, bo kaznovan na podlagi 697. člena kazenskega zakonika. Za katerokoli pojasmilo se lahko interesi obrnejo na Urad za orožje pri tržaški kvesturi - ob pondeljkih, sredah in petkih od 9. do 13. ure (2. in 4. novembra bo urad odprt tudi od 15. do 18. ure) oz. telefonsko na številko 040/3790712 oz. po elektronski pošti na naslov ammin.quest.ts@pecps.poliziadi-stato.it.

Poklon padlim policistom

Pokrajinski kapelan policije Paolo Rakic je včeraj daroval tradicionalno mašo v cerkvi blažene Marije rožnega venca na Starem trgu v spomin na pokojne policiste, ki jo prireja združenje policije ANPS v sodelovanju s kvesturo. Pred mašo sta prefektinja Francesca Adelaide Garufi in kvestor Antonio Maiorano položila venec k spominskem obeležju v veži na kvesturi.

SLOV.I.K. - V petek, 6. novembra, predavanje Igorja Guardianicha

Slovenija: od uspeha do propada (in nazaj)

Sezona zanimivih predavanj na Slov.I.K.-u se je začela prejšnji teden v Gorici (s predavanjem prof. dr. Vesne Gordina-Vuk), zdaj pa se seli v Trst. V petek, 6. novembra, ob 18. uri bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška predaval doc. dr. Igor Guardianich in sicer na temo Od uspeha do propada (in nazaj): Slovenija, evroobmočje in težavna zapuščina jugoslovenskega samoupravljanja.

Dogajanje v Sloveniji, ki pa je vključena v širši kontekst nekdajnih tranzicijskih držav Srednje in Vzhodne Evrope, je za razumevanje premikov na področju socialne države izredno zanimivo.

Po petnajstih letih nepretrgane gospodarske rasti je Slovenija leta 2008 zalašla v globoko krizo, ki je v evroobmočju po dramatičnosti zaostajala le za grško. Za razliko od drugih perifernih držav, ki so zaprosile za mednarodno pomoci, Slovenija ni bila ekonomska anomalija. Bivša jugoslovanska republika je namreč veljala za najbolj uspešno, stabilno in demokratično med postsocialističnimi državami. Kako je prišlo do tako hitrega propada in zakaj se slovenski politiki niso hitreje odzvali na krizne izzive, sta osrednji temi petkovega predavanja. Predavatelj namreč meni, da je slovenska različica kapitalizma še vedno izvedljiva, da pa potrebuje še vrsto reform in predvsem oddaljitev države od vsakdanjega upravljanja z gospodarstvom.

»Slovenska recesija, ki je po globini in trajanju presenetila večino poznavcev srednjevropske regije, je prava anomalija, saj vsebuje elemente post-socialistične tranzicije in kritne dinamike, ki smo jih opazili v perifernih državah evroobmočja. S svojim delom sem skušal teoretično podpreti zelo kompleksno dogajanje, ki so zaznamovala slovensko tranzicijo od samoupravljanja do tržnega gospodarstva, in jih povezati v dosleden diskurz o tem, kako je v Sloveniji nastala bančna in javnofinancna kriza,« je svoje raziskave predstavil dr. Guardianich.

»Moj namen je odgovoriti na vprašanje, zakaj je do tega prišlo in zakaj se politiki niso prej odzvali na krizno situacijo. Slovenski »izvirni greh« je bila nedovršena privatizacija jugoslovenske družbene lastnine. Približno polovica go-

spodarstva je ostala v rokah države, ki de facto ni imela zadostnega nadzora nad menedžerji in bankirji. Po vstopu Slovenije v Evropsko unijo so si slovenske banke v tujini izposojale ogromne vsote poeni denarja, ki so ga potem posredovali slovenskemu gospodarstvu brez kaknekoli ocene tveganja. Politiki vseh strank so potihom odobravali prevzeme in špekulacijo.

Globalna finančna kriza je seveda zamrznila mednarodne finančne tokove in slovenske banke so takoj postale neaktivne. Zaradi pverzivnih mehanizmov ekonomske in monetarne unije se je križa prenesla na javni dolg. Prezadolžena podjetja pa so začela masovno zahajati v stecaj. Istočasno je slovenska politika s socialnimi partnerji doživelu obdobje paralize. Ta je doseгла višek z referendumi, ki so pokopali Pahorjevo vlado leta 2011. Slovenija je torej zamudila štiri leta fiskalne konsolidacije in struktturnih ukrepov. Le »strenzitev« socialnih part-

Igor Guardianich FOTODAMJ@N

nerjev med Janšovo vlado in izredni izdatki za rešitev bank pod Bratuškovo so preprečili, da bi morala Slovenija zaprositi za mednarodno pomoč. V takem apokaliptičnem scenariju so se rešila samo slovenska izvozna podjetja, ki so v

zadnjih dveh letih dokazala, da še vedno slonijo na solidnih temeljih,« dodaja Slov.I.K.-ov predavatelj, sicer docent Centra za raziskovanje socialne države na Fakulteti za politične vede na Univerzi Južne Danske.

Igor Guardianich, ki je maturiral na Znanstvenem liceju Franceta Prešerna in diplomiral na Univerzi v Trstu, se je že med študijem in po njem izpopolnjeval v tujini. Danes je mednarodno uveljavljen raziskovalec, ki se ukvarja se predvsem s socialno politiko na ravni EU ter v Srednji in Vzhodni Evropi. Doktoriral je v Firencih; disertacijo je objavil pri angleški založbi Routledge z naslovom Politična ekonomija pokojninskih reform v Srednji in Vzhodni Evropi: od post-socialistične tranzicije do globalne finančne krize.

Petkov predavanje, za katero niso predvidene prijave in kotizacije, je odprt za javnost.

M.G.

POKLICNO IZOBRAŽEVANJE - Slovenska ustanova

Obisk pri Ad Formandum

Deželna svetnika Gabrovec in Ukmara z vodstvom ustanove o pomenu poklicnega usposabljanja

Deželna svetnika Igor Gabrovec in Stefano Ukmara sta v petek obiskala slovensko izobraževalno ustanovo Ad Formandum v Trstu. Na srečanju z vodstvom zavoda je tekla beseda o trenutnem stanju socialnega podjetja v širšem kontekstu trga poklicnega izobraževanja in s po-

sebnim poudarkom na programih za šolo-obvezno mladino.

Vodstvo zavoda je izpostavilo svetnikoma pomen, ki ga izobraževanje in poklicno usposabljanje imata pri razvoju neke skupnosti in v širšem kontekstu pri razvoju teritorija. »Naš zavod se je v svojem

razvoju na področju poklicnega izobraževanja osredotočil na usposabljanje za gostinske sektor. V prvih letih našega nastanka smo izvajali programe izključno v slovenščini, s kasnejšim razvojem tržišča in zaradi sprememb v sistemu smo v našo ponudbo vključili tudi programe v italijanskem jeziku. Danes šteje naša šola v celoti 151 dijakov v dveh sekcijsah, slovenski in italijanski, v Trstu in v eni sekcijsi v Gorici,« je svetnikoma obrazložila direktorka Neva Caris.

Ad Formandum je edini poklicni zavod v deželi, ki izvaja in organizira programe poklicnega izobraževanja v slovenskem jeziku. »Prav zaradi tega in v luči doseženih rezultatov želimo za nadaljnji razvoj utrditi naš zavod in postaviti zoper v središče pozornosti uporabo slovenskega jezika v okviru programov poklicnega izobraževanja, saj tudi to prispeva k razvoju širše skupnosti, ki ji Ad Formandum pripada«, je dejala Cariseva.

Z leve Stefano Ukmara in Igor Gabrovec na srečanju z vodstvom ustanove Ad Formandum

FOTODAMJ@N

PREDSTAVITEV - Knjiga tržaškega mornarja o dramatični ugrabivti

V rokah somalskih piratov

Eugenio Bon je preživel 11 mesecov v jetništvu somalskih gusarjev na krovu tankerja Savina Caylyn - Očetovo pričevanje o prizadevanjih za rešitev sina

V težkih trenutkih pride na dan prava narava posameznikov. Tržačane ponavadi ocenjujemo kot trde in vase zaprite. Splošna angažiranost, da bi čimprej osvobodili tržaškega mornarja Eugenia Bona, ki so ga somalski pirati ugrabili na začetku leta 2011 in ga na tankerju Savina Caylyn z drugimi člani posadke držali zaprtega dolgih enajst mesecev, pa priča o razširjenem solidarnostnem čutu. Številna publike je v petek zvečer napolnila dvorano Pasaže Rossioni na Korzu Italija, kjer je potekala predstavitev knjige tržaškega oficirja z naslovom Prigioniero della tortuga somala. Eugenio Bon v delu, ki je izšlo pri založbi Luglio Editore, iz osebnega zornega kota opisuje travmatično izkušnjo. Svoje spomine je zaupal prijateljici Wendy D'Ercole, ki jih je nato uredila v izdelano celoto.

8. februarja 2011 je 40 oboroženih somalskih piratov na motornih čolnih

EUGENIO BON

FOTODAMJ@N

v bližini jemenskega otoka Sokotra napadla tanker neapeljske ladjarne družbe D'Amato. Člani posadke (17 Indijcev in 5 Italijanov) so skoraj vse mesece ugrabitev prebili zaprti na ladji, blizu mesta Haradhre na somalski obali. Eugenio Bon je številnim prisotnim v petek doživele dogodke pripovedoval z mirnim glasom. Pri opisovanju diapezitivov ladje in drugih prizorov se je

osredotočil predvsem na informacije in tehnične podatke o prostorih, v katerih so prezeli neskončne ure. Od časa do časa se v pripovedovanju pojavi boleči drobci: pomanjkanje hrane in vode, nepozabni obrazi piratov, izživljvanje ugrabiteljev, ponižanje vsakodnevne hoje do stranič, ko so morali vsakič korakati mimo njihovih jetnikov, ki so odločali, če in kdaj so lahko to storili ... Posebno pa je poudaril strah, da ne bi ubili, katerega od sojetnikov.

Ko se v knjigi konča pripoved Eugenija Bona, spet skočimo nazaj v čas. Torkat je pripoved prepričana njegovemu očetu Adriano, ki je na drugem koncu sveta vseskozi spremljal sinovo usodo: »Ni občutka, katerega ne bi doživel. Prevzame te strah, občutek nemoči, osamljenosti... Istočasno pa dobiš v sebi nepričakovano energijo, ki te žene, da poskuši vse poti.« Od neskončnih pogo-

vorov z italijanskim zunanjim ministrstvom, pozivom politikom in medijem do zbiranja podpisov in baklade za osvoboditev ugrabljenih mornarjev: ni poti, ki je Adriano Bon ni ubral.

V knjigi Prigioniero della tortuga somala novinar Fausto Biolosavo in duhovnik Ettore Malnati, ki sta za časa ugrabiteljev stalno spremljala dogajanje, s prispevkoma dodatno poglavljata opisano vsebino. Izdana delo bralca opozarja na pojav somalskih piratov, ki so od 90. let dalje ugrabljali tankerje in ladje različnih držav, v zameno za visoko denarno od kupnino. Fenomen je dobil perečo razsežnost zlasti v obdobju med letoma 2008 in 2011. Sedaj je ta pojav v vodah okoli Afriškega roga skorajda izginil, ker so se na mednarodni ravni odločili, da ima vsaka tovorna ladja na svojem krovu oboženo skupino varnostnikov.

Vesna Pahor

Taborniki: tudi jutri sortiranje oblačil za begunce

Taborniki Rodu modrega vala in prostovoljci so včeraj v Prosvetnem domu na Opčinah nadaljevali s sortiranjem, urejanjem in pakiranjem oblačil in čevljev za begunce v Sloveniji. Ker pa se je nabralo res dosti blaga, bodo z delom nadaljevali tudi jutri, od 19. ure dalje ter vabi prostovoljce, da se jim pridružijo.

Zadnji dan razstave

Morje (v času) dinozavrov

Na paleontološkem najdišču v Ribičkem naselju se bo danes zaključila razstava Morje (v času) dinozavrov, ki jo je pripravilo združenje ZOIC, urenil pa Flavio Bacchia. Razstava si bo mogoče ogledati od 10. do 13. ter od 14. do 18. ure. Danes bodo tudi predstavili tridimenzionalne reprodukcije »atrakcije« najdišča, se pravi dinozavra Antonia, v razmerju 1:20. Reprodukcije bo mogoče kupiti in pobaviti za udeležbo na natečaju, ki se bo zaključil januarja prihodnje leto z nagrajevanjem v naravoslovno-didaktičnem središču v Bazovici. Izkupiček bo v celoti namenjen kritiju stroškov za vzdrževanje najdišča v zimskem času.

Nova knjiga Giorgia Pressburgerja

V kavarni San Marco bodo v torek ob 18. uri predstavili najnovješjo knjigo pisatelja, dramatika in režiserja Giorgia Pressburgerja z naslovom Racconti triestini (Tržaške pripovedi), ki je izšla pri založbi Marsilio. Gre za knjigo pripovedi, v katerih avtor želi bralca spodbuditi, da opusti brezbrinost do drugih, ter pokazati tisto, zaradi česar Trst še vedno ostaja kraj, od katerega se lahko zaradi trpljenja in pripravljenosti k spravi še marsikaj naučimo.

Uradi občinskega arhiva bodo jutri delno zaprti

Tržaška občinska uprava obvešča, da bodo zaradi reorganizacije dela za arhiviranje knjig in dokumentov nekateri uradi občinskega generalnega arhiva delovali s spremenjenim urnikom. Študijska dvorana generalnega arhiva v nadstropju občinske palače v Ul. Punta del Forno št. 2 (soba št. 4) bo jutri zaprta za javnost, medtem ko bo odprt urad za sprejemanje aktov (soba št. 2). Dejavnosti se bodo nadaljevale z običajnim urnikom v sredo, 4. novembra.

Jama pri Briščikih: ob Sv. Justu vstop po znižani ceni

Tržačani oziroma ljude z bivališčem v Trstu si bodo lahko prihodnji teden ogledali jamo pri Briščikih po znižani ceni. Upravitelji jame so v sodelovanju z družbo Societa Alpina delle Giulie nameč odločili, da bodo obeležili tržaškega zavetnika s promocijo, ki bo trajala od 3. do 8. novembra. V tistem obdobju bodo Tržačani za ogled jame odsteli samo pet evrov, v to ceno pa je vključen tudi voden obisk, ki bo obiskovalce seznanil z vsemi radovednostmi in skrivnostmi, ki se skrivajo v največji »turistični« jami v svetu. To je prvič, da so se v Briški jami odločili za tako promocijo, pobudniki pa nameravajo vsekakor na vsak način spodbujati prihod turistov na Kras in sploh v Trst. V ta namen so letos že priredili pobudo aperitiv v jami, ki je ob sobotah zvečer privabilo mnogo ljudi tudi iz oddaljenih krajev, od Veneta do sosednih držav. V tem okviru so lahko turisti spomladni in poleti pokušali tipične kraške dobre in med temi tudi vina, kot so teran, vitovska ali istrska malvazija.

DOLINSKA OBČINA - Mamice in očetje so tudi obirali oljke

Sadika oljke za novorojenčke

Petkovi obiralcji
oljke pred
dolinskim
županstvom

GČFOTODAMJ@N

Petkov sončni dan je bil kot na-ročen. Pred sedežem dolinske občine se je zbrala pisana druščina veselih obiralcev oljk: v prvi vrsti so bili to mamice in očetje z njihovimi malčki. Z grabljalicami, vedri in mrežami so jih pričakali dolinski župan Sandy Klun, podžupan in odbornik za kmetijstvo Goran Čuk ter predsednik kmetijske zadruge Gianni Žerjul, ki so jih povabili k sodelovanju pri obiranju oljk pred županstvom.

Tudi sedanja občinska uprava se je namreč odločila, da bo nadaljeva-

la s prisrčno pobudo darovanja sadike oljke vsakemu novorojenčku s stalnim bivališčem v občini. Tokrat so bili na vrsti otroci rojeni med 14. majem 2014 in 15. majem 2015. Teh je bilo kar 28, na petkovem obiranju pa jih je »sodelovalo« 24.

S skupnimi močmi so v petek nabraли kakih 30 kilogramov oljk, ki so jih nato odnesli v »torklo«, se pravi v stiskalnico kmetijske zadruge v Ulici Travnik, kjer so lahko vsi obiralcji pobliže spoznali, kako nastane olje. V spremstvu predsednika Žerjula so si namreč ogledali stiskalnico,

kjer so lahko sledili celotnemu procesu »z drevesa do steklenice,« kot nam je povedal podžupan Čuk. Obiskovalci so bili navdušeni tako nad prijetnim druženjem kot nad obiskom stiskalnice.

Občinska uprava je ob tej priložnosti torej novorojenčkom podarila sadiko oljke, »ki jo bodo lahko tudi sami posadili in čez nekaj let obrali njene sadove.« Kmetijska zadruga pa je staršem podarila steklenico letošnjega olja in mamicam v veseleje tudi dnevno kremo za obraz z izvlečki olivnega olja. (sas)

SKLADIŠČE IDEJ - Razstava sodobne umetnosti Svet je tam

Umetniški Trst 1910-1941

Na ogled tudi dela Avgusta Černigoja in Vena Pilon - Razstavljenih preko 100 del petdesetih umetnikov

Levo razstavljeno
delo Avgusta
Černigoja, desno
pa Vena Pilon

GČFOTODAMJ@N

Na pobudo tržaške pokrajine so včeraj v Skladišču idej slovesno odprli razstavo sodobne umetnosti *Svet je tam* (Il mondo è là), ki ponuja vpogled v bogato slikarsko in kiparsko produkcijo v Trstu med letoma 1910 - ko je beneški Biennale mestu Trst posvetil dvorano - in 1941 - ko je mesto gostilo enkratno razstavo moderne umetnosti zbiratelja Maria Rimoldija.

Do 6. januarja je na ogled preko 100 del (razdeljena so v 17 sklopov) petdesetih umetnikov, ki so jih izbrali Patrizia Falsolato, Enrico Lucchese in Lorenzo Nuovo. Naj samo opozorimo na dela Uga Carraja, Leonor Fini, Artura Fittkeja, Adolfa Leviera, Manlia Malabotte ali Marcella Mascherinija, posebno mesto pa si zasluzita tudi Avgust Černigoj in Veno Pilon.

Razstava je odprta ob torkih in sredah od 10. do 13. ure, ob četrtkih od 10. do 13. in od 14. do 17. ure, ob petkih, sobotah in nedeljah pa od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Vstop je prost.

Metronom in opica v luteranski cerkvi

Aleksander Ipavec

VREME - Gasilci so imeli polne roke dela

Ruvanje dreves in padanje strešnikov

Ko se v Trstu oglasi burja, imajo gasilci vselej polne roke dela. Tako je bilo tudi včeraj, ko so telefoni na pokrajinskem poveljstvu gasilcev brneli domala ves dan. Kot običajno so morali več krat poseči (prešteli so več kot 25 posegov) zaradi strešnikov, ki so padli ali bi lahko padli s streh, ter zaradi dreves, ki so se zaradi burje nevarno majala in ogrožala bližnja poslopja, kot se je to zgodilo v Ul. Tor San Piero v Rojanu.

Gasilci so popoldne ukrepali tudi v Ul. Valdirivo, kjer se je odtrgal električni kabel za javno razsvetljavo in nevarno obvisel nad cesto. Lokalna policija je iz varnostnih razlogov zaprla Ul. Valdirivo za promet več ur, dokler so tehniki družbe odpravili okvaro.

Poseg gasilcev v Rojanu FOTODAMJ@N

RAJONI - Srečanje

Odbor za čist in varen Rojan pri Cosoliniju

Tržaški župan Roberto Cosolini je pred dnevi sprejel nekatere predstavnike Odbora za čist in varen Rojan, ki jih je vodila koordinatorka Daniela Naccari. Z njimi je vzel v pretres glavne potrebe Rojančanov in probleme, s katerimi se dnevno soočajo prebivalci tistega mestnega rajona.

Glavne težave so na področju čiščenja cest in pločnikov ter območij za pešce, zlasti na trgu pred rojansko cerkvijo in pred šolami. Rojančani so poleg tega opozorili tudi na problem varnosti in zahtevali, naj občinska uprava poskrbi za povečanje števila mestnih redarjev v Rojanu in za namestitev videokamer na nekaterih točkah, še posebej pa pri cerkvi in na križišču med ulicama Stock in Roiano.

Župan Cosolini je predstavnikom rojanskega združenja zagotovil, da bo stopil v stik z vodstvom družbe Acegas in ga pozval, naj poskrbi za okrepitev smetarske službe, da bo tisti mestni predel v kratkem bolj čist. Glede varnosti pa je spomnil, da je lokalna policija že okrepila prisotnost v Rojanu in na Greti.

V SREDO

Pasolinijev film o Indiji

Pier Paolo
Pasolini
v Trstu

V sredo bo v dvorani Bobi Bažen gledališkega muzeja Schmidl v palaci Gopčević ob 17.30 tretje in zadnje srečanje iz niza *Prehod in Indijo (Passaggio in India)*. Za to priložnost bo na sporednu dokumentarni film znanega pisatelja in režiserja Pier Paola Pasolinija z naslovom *Appunti per un film sull'India (Zapiski za film o Indiji)* iz leta 1968. Dobre pol ure trajajoč dokumentarec je Pasolini posnel za državno radiotelevizijo RAI decembra 1967 in so ga predvajali tudi na beneškem filmskem festivalu. Pasolini je v objektiv TV kamere ujal tako navadne ljudi kot tudi pogovore z indijskimi intelektualci, pri čemer je želel tudi preveriti lasten pesniški koncept in poiskati protagoniste za film, ki ga je pripravljal na to temo. Na sredinem srečanju, ki bo posvečeno tudi 40-letnici Pasolinijeve nasilne smrti, bo dokumentarec predstavil eseist Luciano De Giusti, ob tej priložnosti pa bodo na ogled tudi nekateri Pasolinijevi posnetki, ki so nastali, ko se je režiser mudil v Trstu.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
1. novembra 2015

VSI SVETI,
DAN SPOMINA NA MRTVE

Sonce vzide ob 6.44 in zatone ob 16.53
- Dolžina dneva 10.09 - Luna vzide ob
21.30 in zatone ob 12.23.

Jutri, PONEDELJEK,
2. novembra 2015

DUŠANKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17 stopinj C, zračni tlak 1026,7 mb ustanjen, vlag 49-odstotna, burja s sunki do 100 km na uro, nebo jasno, morje morno razgibano, temperatura morja 16,9 stopinje C.

OKLICI: Aniello Zanfardino in Giuseppe Pinestro, Emrush Selimi in Maria Di Paola, Samuel Jonathan Vecchio in Annamaria Abiusi, Stefano Bencich in Chiara Gallinotti, Valmi Boccali in Eleonora Prezzi, Jesus Valenti Mora Castro in Milica Lazarevic.

Lekarne

Nedelja, 1. novembra 2015
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan.

Lekarne odprte
od 13.00 do 16.00

Oširek Sonnino 4 - 040 660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Ivana 5 - 040 631304.

V ponedeljek, 2. ter od srede, 4. do nedelje, 8. novembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 - 040 302303, Oširek Osoppo 11 - 040 410515, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunc - 040 228124

Primorski
dnevnik

tmedia

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

obvešča, da bo
v torek,
3. novembra 2015
urad v Trstu zaprt.

Oglase sprejemamo na

Brezplačna št.
800.912.775

e-pošta: primorski@tmedia.it

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 - 040 390898.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.20, 22.10 »The Last Witch Hunter«.

ARISTON - 15.00, 17.00, 19.00 »La legge del mercato«; 21.00 »The Lobster«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.30, 20.00 »The Wolfpack«; 15.30, 21.45 »Laurence Anyways«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00 »Woman in Gold«; 22.00 »The Walk«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Tutto può accadere a Broadway«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Mustang«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.15 »Io che amo solo te«; 18.15, 22.00 »Dheepan - Una nuova vita«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.15 »Everest 3D«; 19.25 »Hotel Transilvania 2«; 16.30, 18.20 »Hotel Transilvania 2 (sinhr.)«; 15.30, 17.30 »Hotel Transilvania 2 (sinhr.) 3D«; 17.00, 19.00 »Kuhar na robu«; 21.00 »Ljubezen 3D«; 15.40, 21.10 »Marsovec«; 18.25, 20.10 »Skavti proti zombijem«; 15.45, 20.40 »Zadnji lovec na čarovnice«; 18.15 »Črna maša«; 16.20, 20.20 »Šiška Deluxe«; 18.40 »Škrlatni vrh«.

NAZIONALE - 11.00, 15.15, 16.45 »Spongebob Live Party«; 11.00, 15.15, 16.45, 18.20, 20.20 »Giotto - L'amico dei pinguiuni«; 20.00, 22.10 »Suburra«; 11.00, 15.15, 20.00 »Inside Out«; 18.10, 21.45 »Sopravvissuto - The Martian«; 11.00, 17.00, 18.20, 20.20 »Hotel Transylvania 2«; 18.30, 20.00, 21.30 »Tutti pazzi in casa mia«; 16.20, 18.20, 20.30, 22.10 »Belli di papà«; 11.00, 15.15, 17.00 »Ghosthunters«; 18.40, 22.00 »Hitman: Agente 47«.

SUPER - 15.30, 21.40 »Crimson Peak«; 17.20, 19.30 »Lo stagista inaspettato«.

THE SPACE CINEMA - 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »The Last Witch Hunter«; 11.10, 13.20, 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Belli di papà«; 11.10, 13.05, 15.00, 16.50, 18.40, 20.30, 22.15 »Tutti pazzi in casa mia«; 10.55, 13.00, 15.05, 19.45 »Ghosthunters«; 11.10, 13.15, 15.20, 17.25 »Giotto - L'amico dei pinguiuni«; 11.10, 13.20, 15.30, 17.30, 19.30 »Hotel Transylvania 2«; 11.10, 13.20, 15.40, 17.40 »Spongebob Live Party«; 19.35 »Game Therapy«; 21.30 »The Walk«; 19.30, 21.45 »Crimson Peak«; 22.00 »Io che amo solo te«; 17.10, 21.50 »Maze Runner - La fuga«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 14.50, 16.30 »Giotto - L'amico dei pinguiuni«; 18.15, 20.10, 22.10 »The Last Witch Hunter«; Dvorana 2: 15.00, 16.30, 18.10 »Spongebob Live Party«; 19.50 »The Walk«; 22.15 »Crimson Peak«; Dvorana 3: 16.00 »Hotel Transylvania 2«; 17.45 »Woman in Gold«; 20.00, 22.00 »Hitman: Agent 47«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Belli di papà«; Dvorana 5: 16.00 »Ghosthunters«; 17.40, 20.20, 22.10 »Tutto può accadere a Broadway«.

Na ekonomski fakulteti je uspešno diplomirala

Erika Ferluga

Iz srca ji čestitajo

svojci

Čestitke

Čas beži, prišel je dan ko KRISTJAN 18 let slavi. Čaka te svet odraslih! Obilo zdravja, sreče ter uspehov v šoli in pri športu ti iz srca želite novota iz Ricman, stric Damijan z družino, Ivan in Peter.

Naj letosinja »bndima« dosti vinca da, ker t' malga NAHUEL je treba »lpu« nazdravit, hip hip hurra!! Florenciji in Ivanu veliko sreče v novi pustolovščini! Ana in Alen s Košutovimi.

Izleti

SPDT vabi v nedeljo, 8. novembra, na Martinovanje. Zbirališče ob 9.00 v Gropadi, pred sedežem SKD Skala. Pohodu po okolici Gropade sledi prijateljsko druženje. Prijave do ponedeljka, 2. novembra, na tel. št. 040-220155 (Livio), 040-413025 (Marinka) ali pri odbornikih planinskega društva.

OBČINA DOLINA za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice organizira v nedeljo, 8. novembra, 3. brezplačni voden izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice 2015: Med gozdovi in gmajnami na Kokoši«. Trajanje pribl. 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Zbirališče ob 9. uri pri cerkvici na Pesku. Info in prijave do petka, 6. novembra: info@riservalosalandra-glinscica.it ali na tel. št. 040-8329237 (od pon. do pet., 9.00-13.00).

KRU.T - nadaljuje se vpisovanje na izlet od 5. do 8. decembra v predpraznično Prago, mesto, ki obiskovalca vsakič očara in prevzame s svojo razkošno in bogato arhitekturo. Program in prijave v Ul. Cicerone 8 (2. nad.), tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV IN KRU.T vabita člane in prijatelje, da se v četrtek, 17. decembra, zapeljejo do Ljubljane na voden ogled Plečnikove hiše na Trnovem, sprehod med božičnimi stojnicami in uživanje praznično okrašene slovenske prestolnice. Info in prijave v Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

KAM NA SILVESTRUOVANJE? SKD Drago Bojan - Gabrovec organizira od 31. decembra do 3. januarja, novoletno potepanje v Lovranu pri Opatiji. Info in vpis na tel. št. 340-2741920 (Mirela).

PROSEK CENTER prodajamo dvonadstropno hišo, 120m², z dvoriščem in parkirnim prostorom. 200.000 €.
040-2528049 Agencija

ŠIVILJSTVO ANDREJA - šivanje po naročilu, razna popravila v trgovini MANA-SEŽANA

Tel. 00386-41-455157

Mali oglasi

PRODAM vgradno električno peč z ventilom franke, umivalnik in ploščo za kuhanje na metan. Cena 200,00 evrov oz. po dogovoru. Tel. št.: 338-2639849.

ZKB
1908 zgodno cooperativo del carso
zadružna kraška banka

ZADRŽNA KRAŠKA BANKA

vabi cenjene člane na območna srečanja:

- **v četrtek, 5. novembra 2015, ob 20. uri** na sedežu ZKB na Opčinah;
- **v ponedeljek, 9. novembra 2015, ob 20. uri** na sedežu SKD Igo Gruden v Nabrežini;
- **v torek, 10. novembra 2015, ob 20. uri** na sedežu SKD Valentin Vodnik v Dolini;

Iz organizacijskih razlogov vas naprošamo, da prijavite udeležbo Tajništvu - tel. št. 040-2149200, v vaši podružnici ali po elektronski pošti na naslov clanisoci@bcccarso.it.

Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

RAZSTAVA »PRVA SVETOVNA VOJNA - RДЕЧИ КРИЗ« je na ogled ob petkih, sobotah in nedeljah v Štalci v Šempolaju. Urnik do 15. novembra: 15.30-19.00.

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samotorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

NA PROSEKU v Kutu sta odprla osmico Vesna in Žarko. Toplo vabljeni.

OSMICA je odprta, Repen 42.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

Primorski mobile

Spletne novice

Primorskega

dnevnika

SLOVESNA OTVORITEV ŠOLSKEGA LETA 2015-16 NASTOP, PODELITEV NAGRAD IN SPRIČEVAL

petek, 6. novembra 2015, ob 18.30
Razstavna dvorana ZKB na Opčinah

Vljudno vabljeni!

Prireditev omogočila ZKB

	V spomin na malega Mitja
Sklad Mitja Čuk	vabi na koncert
	v Cerkev Sv. Jerneja na Opčinah
	v sredo, 4. novembra 2015
	ob 9. uri ter ob 10.30
Pohod skozi stoletja	z Leonardom da Vincijem
	in njegovo harmoniko
Nastopajo:	Aleksander Ipavec Ipo
	Leonardov portativ
Paola Chiabudini	čembalo
Mario Buonoconto	izdelovalec glasbila

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi v ponedeljek, 2. novembra, zaprti.

RAVNATELJSTVO DIZ J. ŠTEFANA obvešča, da bodo šolska stavba in uradi v ponedeljek, 2. novembra, zaprti.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD

SERGIJ TONČIĆ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge do 20. novembra v Ul. Gimnastica 72. Pogoji razpisa na www.sklad-toncic.org.

Obvestila

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM v NOB iz Škedenja, od Sv. Ane in s Klonkovca vabi na svečanost ob Dnevu preminulih danes, 1. novembra, ob 10.30 s polaganjem vencev k spomeniku padlim v NOB v Istrski ul. 192. Sodeluje ŽePZ Ivan Grbec, vodi Silvana Dobrilla ob harmonikarski spremljavi Silvana Kralja.

KD SLOVAN S PADRIČ, KD SKALA IZ GROPADE IN VZPI-ANPI se bodo ob dnevu mrtvih, danes, 1. novembra, poklonili spominu padlim v NOB. Ob 9.30 se bodo zbrali pred spomenikom v Gropadi, ob 9.45 pa še pred spomenikom na Padričah. Nastopil bo združeni MePZ Skala Slovan. Vabljeni vaščani obej vasi.

KROŽEK GIULIANO GOAT SKP bo danes, 1. novembra, polagal cvetje na spomenike padlim: ob 9.15 v Trebčah; ob 9.30 na Opčinah (v okviru pobude VZPI-ANPI); ob 9.30 v Gropadi in ob 9.45 na Padričah (v okviru pobude KD Slovan in SKD Skala bo sodelovala recitatorka Tatiana Malalan); ob 10.00 v Bazovici.

SEKCIJA VZPI - ANPI Dolina - Mačkolje Prebeneg bo danes, 1. novembra, ob 14.30 položila venec na spomenik padlim v Dolini; venec bo položila tudi na spomenik padlim v Prebenegu in na Mačkoljah.

SEKCIJA VZPI ANPI BORŠT - ZABREŽEC vabi danes, 1. novembra, ob 15.45 na polaganje venca pri spomeniku padlim v NOB na pokopališču v Borštu. Sodeluje kvartet RIBA.

SEKCIJA VZPI ANPI RICMANJE - LOG vabi danes, 1. novembra, ob 14.30 na polaganje venca pri spomeniku padlim v NOB na pokopališču v Ricmanjih. Sodeluje kvartet RIBA.

SKD LONJER - KATINARA vabi vaščane in tovariše danes, 1. novembra, ob

15. uri na katinarsko pokopališče. Po verskem obredu bo sledila krajska slovesnost pri spomeniku padlim.

SKD PRIMORSKO iz Mačkolj vabi na počastitev spomina padlim v NOB, ki bo danes, 1. novembra, ob 9.30 pri vašem spomeniku.

STARŠI SKUPAJ: ponovno začenjam aktivnosti namenjene otrokom s posebnimi težavami. Individualno fizioterapijo izvaja fizioterapeutka Majda Grbec, skupinsko in individualno muzikoterapijo pa Sara Hoban. Info in prijave ob petkih, od 15. do 19. ure na tel. št. 040-360324.

SVETOIVANČANI se bomo danes, 1. novembra, ob 11. uri zbrali pred spominsko ploščo na našem Narodnem domu, da počastimo spomin na padle rojake.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽNA bo danes, 1. novembra, položila vence pred spomenike padlim: 8.30 Županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medja vas, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Sesljan, 9.35 Vižovlje, 9.40 Cerovlje, 9.45 Mavhinje, 9.50 Prečnik, 10.00 Trnovca, 10.10 Praprot, 10.15 Šempolaj, 10.35 Križ, 10.45 Nabrežina.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR bo v počastitev dneva mrtvih polagala vence na spomenike padlim danes, 1. novembra: ob 14.30 spomenik padlim borcem v NOB v Repnu; ob 14.40 spomenik vsem žrtvam fašizma na Colu; ob 14.50 grob komandanta Bavoriške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu.

V BARKOVLAH bo po stari navadi blagoslov grobov danes, 1. novembra, ob 14.30.

VZPI - ANPI DOMJO IN KD FRAN VENTURINI vabita na svečanost ob vašem spomeniku padlim v NOB danes, 1. novembra, ob 14. uri.

VZPI - ANPI Opcine, Bani, Ferlugi, Piščanci: Zbirališče v Prosvetnem domu na Opčinah danes, 1. novembra, ob 9.30. Najprej bomo počastili padle v NOB pri spomeniku na Dunajski ce-

sti nato na pokopališču. Delegacija bo istočasno položila vence pri spomeniku 71. talcev, P. Tomačiča in tovarisev, Rozalije Kocjan in 5 kurirk ter 4 tovarisev. Sodelujejo Dunja Sosič, taborniki in skavti. Poje MoPZ Tabor pod vodstvom Davida Žerjala.

VZPI - ANPI, SKD F.PREŠEREN IN FANTOVSKA IZ BOLJUNCA vabijo danes, 1. novembra, na komemoracijo pri spomeniku padlim. Zbirališče ob 16. uri na Gorici.

VZPI ANPI KRIŽ, v sodelovanju z vaškimi organizacijami, vabi na polaganje vencev danes, 1. novembra. Zbirališče ob 11. uri v Ljudskem domu v Križu.

KRUT sporoča, da v ponedeljek, 2. in v torek, 3. novembra, ostajajo društveni prostori zaprti.

NŠK obvešča, da bodo sedeži v Ul. Sv. Frančiška 20 in v Ul. Filzi 14 ter Odsek za zgodbino v Ul. Montecchi 6, zaprti 2. in 3. novembra.

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da bo od 2. novembra na www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorsko poje 2016. Prijava bo možna do vključno 4. decembra.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad zaprt 2. in 3. novembra. V sredo, 4. novembra, bo deloval po običajnem urniku (pon.-pet. 9.00-13.00, ob torkih in sredah 14.00-17.00).

KINERGETIX: v KD Igo Gruden bo v torek, 3. novembra, potekala ob 19.30 poskušna vadba. Info na tel. št.: 00386-40303578 (Mateja).

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežni bo v torek, 3. novembra, zaprta.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 3. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V nedeljo, 8. novembra, ob 15.00 nastop na proslavni ob 40-letnici spomenika NOB v Gročani.

AŠD SK BRDINA prireja sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah. Urvnik: četrtek, 5. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme; petek, 6. novembra, 18.00-21.00; sobota, 7. novembra, 16.00-21.00; nedelja, 8. novembra, 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Ob prilikih, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Tel. št. 347-5292058, info@skbrdina.org ali www.skbrdina.org.

BIVŠI DIJAKI 3.A, 3.B IN 3.C RAZREDA, ki so obiskovali N.S.Š. Srečka Kosovel na Opčinah v š.l. 1982/83, pozor! Prišel je čas, da se spet srečamo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v Sežani. Prijave in info do 5. novembra, tel. št.: 346-2197404 (Ivo).

ZKB vabi člane na območna srečanja: v četrtek, 5. novembra, ob 20. uri na

sedež ZKB na Opčinah; v ponedeljek, 9. novembra, ob 20. uri na sedež SKD Igo Gruden v Nabrežini; v torek, 10. novembra, ob 20. uri na sedež SKD Valentin Vodnik v Dolini. Prijava v tajništvu na tel. št. 040-2149200, v podružnicah ali na clanisoci@bccsocro.si.

GLASBENA MATICA prireja slovesno otvoritev š.l. 2015/16 z nagrajevanjem najboljših učencev in podelitvijo spričeval učencem, ki so opravili izpit na podlagi konvencije z videmskim konzervatorijem v petek, 6. novembra, ob 18.30 v razstavni dvorani ZKB na Opčinah. Vljudno vabljeni.

SLOV.I.K. v petek, 6. novembra, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20 (2. nad.), bo predavanje Igorja Guardianicha (Univerza Južne Danske - Syddansk Universitet) »Od uspeha do propada (in nazaj): Slovenija, Evroobmočje in težavna zapuščina jugoslovenskega samoupravljanja«.

1965-2015 »FEŠTA« 50-LETNIKOV od Milj do Štivana!!! Sporočamo, da bo večerja v soboto, 7. novembra, od 20. ure dalje v gostilni v Prečniku. **CENTER OTROK IN ODRAŠLIH HARMONIJA** organizira laboratorij »Delo me obremenjuje: strategije in metode proti stresu« s psihologinjo in psihoterapeutko Ingrid Bersenda v ponedeljek, 9. novembra, ob 17.15 v Ul. Canova 15. Število mest je omejeno. Vpis na tel. št.: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

JUS MEDJA VAS obvešča, da so odprte prijave za sečnjo drvi za družinsko uporabo na jusrarskih zemljiščih za zimo 2015/16. Prijave zbiramo do ponedeljka, 9. novembra. Obrazce dobite v gostilni v Medji vasi 10a in v agriturizmu v Medji vasi 21. Info na tel. 338-7738027 (Igor) ali 329-3730633 (Adam). **KRUT IN NŠK** vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi« v ponedeljek, 9. novembra, ob 18. uri v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20. Pri-

Zapustila nas je

**Maria Lazar
vd. Budin**

Žalostno vest sporočajo

**Žarko in Janko z družinama
ter brat Nino**

Pogreb z žaro bo v petek, 6. novembra, ob 11. uri na zgoniškem pokopališču.

Salež, Mavhinje, Repen, Gorica, 1. novembra 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

jave in informacije v Ul. Cicerone 8, tel. št. 040-360072 ali pri NŠK.

KD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6, prireja v četrtek, 12. in 19. novembra, od 18. ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo Nerina Ferfoglia. Info na tel. 040-415797 ali 331-1255035.

REVJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do slobodnega giba« bo v soboto, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade 13. novembra. Info na www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel. 040-635626.

40-LETNIKI S TRŽAŠKEGA, združite se! Če na svojem rojstnem listu je zapisana letnica 1975 in če si pozabil, kdo so tvoji sovratniki, pridi na večerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob 19.30 v restavraciji v Repnu. Potrditev prisotnosti najkasneje do 20. novembra na 40letniki@gmail.com (napisi svoje ime in tel. št.).

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brezplačno na razpolago prostori v občinski stavbi za fotografiske in slikarske razstave. Prošnje (kratki življenjepis, predstavitev razstave in fotografija o predlagani razstavi) sprejme na segreterija@com-sgonico.region.fvg.it ali pa na občinskem vložišču do 23. novembra, do 12. ure.

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

+ Zapustila nas je naša draga mama in nona

**Anna Maria Bogatez
vd. Kobau**

Žalostno vest sporočajo

**hčeri Nevia z Robertom in Brigido
z Giannijem, vnuki Michele z Anno
in Stefano z Eleno**

Zadnji pozdrav bo v četrtek, 5. novembra, od 12. ure dalje v cerkvi v Križu. Sledila bo maša ob 13. uri. V naprej se zahvaljujemo vsem, ki bodo počastili njen spomin.

Križ, 1. novembra 2015

Pogrebno podjetje San Giusto - Lipa

ZAHVALA

Silvio Šuligoj

Prisrčna zahvala osebju socialne in zdravstvene službe zdravstvenega okraja Nabrežine in Sesljan. Posebna zahvala duhovnikoma, gospodu Jožetu Markuži in gospodu Karlu Bolčini ter

PREJŠNJI TEDEN V ŠVICI NA POBUDO RETOROMANSKE SKUPNOSTI

Prvo evropsko srečanje predstavnikov malih narodov brez matične države

V Scuolu, prijetnem turističnem mestecu švicarskega kantona Grisons (v nemščini Graubünden) je prejšnji teden potekala konferenca malih evropskih narodov brez lastne države. Pobudniki in organizatorji so bili Retoromani oziroma njihova osrednja organizacija Lia Rumancha, ki si prizadeva za izboljšanje stanja te manjštine, ki še zdalec ne odraža splošnemu prepričanju, da gre za zelo zaščiteno skupnost, katere jezik je eden urednih jezikov Švice. Ni tako, in k tem se bomo še povrnili.

Tokrat pa srečo bomo zaustavili predvsem pri sklepni dokumentu konference, deklaraciji, ki naj bi bila nekakšna magna charta teh majhnih narodov. Oblikovali so jo predstavniki številnih narodov, poleg Retoromanov in jezikovno njim sorodnih Ladincev in Furlanov še Frizijcev, Aromunov, Tatarov, Samijev in drugih.

Dokument se začenja z opozorilom, da je kulturna dediščina Evrope s svojo različnostjo sestavni del evropske civilizacije. V Evropi se majhni narodi odlikujejo po trdni volji in vztrajnosti pri ohranjanju svojih jezikov in kultur, ki jih prilagajajo novim okoliščinam, ki jih terja čas. Skupnosti, ki so del naroda, ki je večinski narod v neki drugi državi, lažje opravljajo svoje poslanstvo, narodi, ki za seboj nimajo lastne države, pa so že zaradi tega šibkejši in v večjo težavo kljubujejo izivom časa, kar pomeni, da jih asimilacija ogroža v večji meri in jim lahko celo grozi izginotje, če jim ne bo zagotovljena specifična zaščita. Tu ju še poudarek, da so majhni narodi večjezični in torej dober model za Evropo prihodnosti ter da je večjezičnost čedalje večja vrednota v medcloveških odnosih. Iz vsega tega izhaja,

Pod naslovom:
udeleženci
konference v
retoromanskem
mestecu Scuol;
spodaj: prof. Rainer
Hofmann

da potrebujeta ohranjanje in promocija identitetne majhnih narodov javno priznanje in odločno podporo, ki jo je glede na demografske spremembe zadnjega časa zagotoviti tudi iz ozko tradicionalnega naselitvenega ozemlja teh skupnosti.

Drugi del dokumenta vsebuje priporočila, ki so jih udeleženci naslovali na države, v katerih te skupnosti živijo. Prvo priporočilo opozarja na nujnost celovitega spoštovanja samoidentifikacije slehernega pripadnika manjštine, torej svobodne izbire pripadnosti, ki jo določa 3. člen Okvirne konvencije Svetu Evropi za zaščito narodnih manjšin. Drugo priporočilo je naslovljeno državam, v katerih živijo te skupnosti z zah-

tevo, da razumejo in priznajo posebne potrebe majhnih narodov brez matične države. Dokument v nadaljevanju navaja nekatera področja, ki so posebenega pomena za ohranjanje in razvoj teh skupnosti. Na prvem mestu je poučevanje maternega jezika z zagotavljanjem vseh potrebnih učnih pripomočkov in ustrezno izobraženih učiteljev. Na drugem mestu je nujnost, da javna in zasebna sredstva obveščanja pri poročaju uporabljajo tudi manjšinske jezike. Sledi potreba po dejanskem sodelovanju pri procesu odločanja o vseh vprašanjih, ki zadevajo pravice in interese manjšinskih skupnosti, povezana z vzpostavljivo pogajalskega mehanizma z državnimi oblastmi. Tu so tudi pravi-

ce do avtonomije, tako skupnosti kot celote kot tudi njenih pripadnikov pri dejavnostih za zaščito jezika in kulture z zelo jasnim zakonskim okvirom. Ob koncu je tu še ugotovitev, da so za zaščitanje potrebam majhnih narodov brez matične države potreben finančna sredstva in ustrezno osebje, po vsej verjetnosti pa tudi ustrezni pozitivni zakonski ukrepi.

Tretji del dokumenta je namenjen mednarodnim organizacijam in se začenja s poudarkom, da se morajo mednarodne organizacije zavedati ranljivosti majhnih narodov brez matične države in skladno s tem oblikovati svoja mnenja in priporočila. Specifično sporočilo je namenjeno Svetu Evropi in za-

deva obe konvenciji s tega področja, Okvirno konvencijo za zaščito narodnih manjšin in Evropsko listino za manjšinske ali regionalne jezike. V okviru izvajanja teh dokumentov bi moral Svet Evrope oblikovati posebno strategijo, kako naslavljati vprašanje teh manjšinskih skupnosti.

Dokument pa se zaključuje tudi z nalogami, ki bi jih morale opravljati manjštine same. Tu so udeleženci uvedomi navedli lojalnost do lastne države, v nadaljevanju pa nujnost demokratične in reprezentativne organiziranosti manjštine. Med obvezami so tudi spoštovanje clovekovih pravic vseh pripadnikov manjštine, pripravljenost za sodelovanje kot enakopravni partnerji pri pogajanjih o postopku in načinu zagotavljanja njihovih potreb in nenačadne vzpostavljanje vezi med temi skupnostmi z namenom, da učinkovito nastopajo skupnosti in bo njihov glas bolj opazen v mednarodni arenici.

Gre torej za zelo obširne dokumente, ki je v nekaterih ozirih dokaj podoben drugim številnim dokumentom v zvezi z zaščito manjšin v Evropi, vsebuje pa tudi nekaj poudarkov, ki so značilni za tiste skupnosti, ki za seboj nimajo lastne države in morajo biti torej samozadostne v vseh ozirih, tudi pri pripravi slovarjev in drugih jezikovnih pripomočkov, za katere pri manjšinah, ki imajo za seboj matično državo, ni treba izrecno skrbeti. Konferenca je bila izrecno uspešna in Retoromanom gre priznanje za zamisel in njeno izvedbo; to je namreč prvič da se v Evropi srečajo predstavniki teh jezikovnih skupnosti in razpravljajo o svojih specifičnih potrebah. H konferenci sami se bomo, kot rečeno, še povrnili.

Profesor Rainer Hofmann o uspehih in neuspehih izvajanja Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin

Profesor Rainer Hofmann je eden največjih poznavalcev manjšin v Evropi s pravnega vidika njihove zaščite. Dva mandata je bil predsednik Svetovalnega odbora Sveta Evrope za izvajanje Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin in je tudi nekakšen duhovni oče procesa, ki je dokaj mlahovo besedilo, ki so ga bili sposobni z vrsto kompromisov sestaviti politiki, spremenil v učinkovito sredstvo nadzora nad izvajanjem te listine s strani držav članic in pritiska na države, naj svojo zakonodajo in predvsem njen izvajanje prilagodijo evropskim standardom, ki jih določa ta konvencija.

Rainer Hofmann je na posvetu o malih narodih brez matične države v uvodnem poročilu spregovoril o dosežkih okvirne konvencije, uvodoma pa se je zaustavil pri nekaterih zgodovinskih dejstvih izhajajočih iz okoliščin, v katerih je nastala ta konvencija.

NEKAJ ZGODOVINE

Vojna na ozemlju nekdanje Jugoslavije in napetost v pribaltskih državah sta glavni razlog, da se je mednarodna skupnost začela intenzivno ukvarjati z vprašanjem zaščite manjšin v Evropi. V prvih polovici devetdesetih let prejšnjega stoletja so to tematiko obravnavalo Združeni narodi, Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (s kopenhagenškim in pariškim dokumentom) ter Svet Evrope, ki je obravnaval predlog o dodatnem protokolu Evropske konvencije za clovekove pravice (tega postopka nikoli izpeljali do konca), sprejel pa je

Okvirno konvencijo za zaščito narodnih manjšin.

Ta konvencija je nastala z namenom, da, kot je navedeno v preambuli prispeva k zagotavljanju mednarodne varnost in da, kot piše v prvem členu, zagotavlja clovekove pravice. Konvencija vsebuje načela, ki jih morajo države uveljavljati v okviru svoje zakonodaje s tem, da pripadnikom manjšin zagotavlja individualne pravice. Žal besedilo ne vsebuje definicije pojma »narodna manjšina«, vsebuje pa neke splošne ocene, ki kažejo na veliko širino: na primer »vsakdo« pri členu, ki govorji o strpnosti in dialogu. Besedilo je marsikje nedorečeno, na primer, ko omenja območja, na katerih manjšine »tradicionalno živijo« brez obrazložitve tega pojma. Vendar prav ta nedorečenost omogoča tudi določeno prožnost pri nadzorovanju izvajanja konvencije v sicer šibkem postopku nadzora. Zanj skrbi svetovalni odbor, ki

po dokaj kompleksnem postopku, ki vključuje tako srečanja s predstavniki držav kot tudi srečanja s predstavniki manjšin oblikuje mnenje, ga posreduje Odboru ministrov Sveta Evrope, slednji pa na tej osnovi izdela priporočila državi, ki je bila predmet nadzora. Za morebitne kršitve konvencij ni predvidena nobena sankcija.

DOSEDANJI DOSEŽKI

Prvi dosežek je veliko število držav članic, ki so podpisale in ratificirale konvencijo. Pravzaprav konvencije ni ratificirala le peščica članic, med katerimi so Francija, Turčija in Grčija, med podpis-

niki pa je tudi Kosovo, ki sicer ni članica Sveta Evrope.

POMEMBEN DOSEŽEK JE UVELJAVITEV USTALJENE PRAKSE PREVERJANJA IZVAJANJA KONVENCIJE. Vsak ciklus preverjanja, ki za vsako posamezno državo traja približno 5 let, se začenja s poročilom, ki ga pravili vlada države članice. Temu poročilu sledi obisk delegacije svetovalnega odbora v državi, kjer se sreča s predstavniki oblasti in s predstavniki manjšin. Na tej osnovi svetovalni odbor oblikuje poročilo, ki ga Svet Evrope posreduje vladam, ki lahko predloži svoje ugovore. Vse gradivo nato prevzame odbor ministrov, ki sprejme rezolucijo s priporedili vladam. Objavi rezolucije bi moral slediti seminar v državi sami. Pri vsem tem postopku si je svetovalni odbor pridobil velik ugled in spoštovanje; tudi prehod na novo generacijo strokovnjakov, katerih članstvo v odboru je omejeno na dva mandata, je bil uspešen.

V tem času je svetovalni odbor sprejel vrsto stališč in tudi tematskih komentarjev, s katerimi je dejansko oblikoval standard zaščite narodnih manjšin. Enako je obravnaval vse članice, torej države nekdanje Zahodne Evrope in vzhodne države; ni se omejeval na načelna stališča, ampak je oblikoval dejanske standarde jezikovnih pravic. Pri delu s posameznimi državami pa je bil po Hofmannovem mnenju le delno uspešen.

Tu je treba ugotoviti, da kaže stoppek preverjanja določeno stopnjo utrujenosti. Države namenajo tej problematiki manj pozornosti in cikli preverjanja se zaradi zamud pri pripravi po-

ročil postopno daljšajo, pri nekaterih državah upada podpora in je celo opazno nasprotovanje izvajanjju konvencije. Ponovno se pojavi težnja po bilateralnih pogovorih namesto izvajanja multilateralnih pogodb.

Vse to ima za posledico zamujanje pri uveljavljanju standardov, zelo majhen napredok pri uvajanjju modelov sodelovanja manjšin v procesu odločanja na področjih upravljanja teritorija in kulture ter uvajanja avtonomij. Čedalje bolj je opazno upiranje držav izvajanjju priporočil Svetu ministrov. Pri tem je zelo zaskrbljujoče stanje Romov, zaskrbljujoče je tudi stanje majhnih narodov; Aromunov, Krimski Tatarov, Frizijcev, Furlanov, Ladincev, Retoromanov, Samijev, Lužiških Srbov in Vlahov.

KAKO NAPREJ?

Do te točke se je profesor Hofmann omejil na ugotovitev; v nadaljevanju je ponudil razmišljanje o tem, kako bi morali v prihodnje nadaljevati z delom za uveljavljanje načel, ki jih vsebuje okvirna konvencija.

Svetovalni odbor bi moral predvsem nadaljevati s standardno obliko mnenj in s tematskimi komentarji. Svet Evrope bi moral pomagati državam pri uresničevanju priporočil ter podpirati predstavnike manjšin in civilno družbo; delovati bi moral kot stalni posrednik in zagotavljati konstruktiven dialog med vsemi dejavniki.

Treba bi bilo poiskati dodatne oblike sodelovanja z drugimi dejavniki za vzpostavitev sinergij in skupno nasto-

panje. Koncept in strukturo Svetovalnega odbora bi bilo treba razširiti na druge dejavnike in proaktivno uporabljati določila, ki omogočajo organizacijam vstopanje v proces preverjanja, na primer z oblikovanjem skupine »priateljev svetovalnega odbora«. Poleg tega bi bilo treba preveriti možnosti uveljavitve pritožbenega postopka in nenačadne odprieti spletne strani, ki bi bila odprta vsem zainteresiranim dejavnikom, da bi lahko objavljali svoja stališča in informacije znamenom, da se vzpostavi stalni dialog med vsemi, ki so kakorkoli zainteresirani za uveljavljanje načel Okvirne konvencije.

Kar gre gor, mora priti tudi dol,« je zatrjeval že sir Isaac Newton, eden od očetov sodobne fizike. Seveda je mislil na delovanje sredotežne sile, torej na gravitacijo, toda izrek se je pokazal za upoštevanja vrednega tudi v družboslovju in, kar je za ta zapis najvažnejše, v pašništvu. Črede, ki so pomladni tacle navkreber, se jeseni vračajo v dolino. In ker sem pomagal gnati živino v objem gorskih vršavcev, sem si želel biti zraven tudi pri njihovi vrnitvi v dolino. Nahrbtnik na rame in pot pod noge, sem si rekел, ko sem pri planinskem domu v Lepeni pustil avto in jo mahnil po vojaški mulatjeri proti Krnskemu jezeru, v bližini katerega je planina Duplje. Ovce, mi je povedala gospodarjeva žena Zdenka, so se že kar same vrstile. Očitno se je mudilo v dolino, ker so se že naveličale jutranje in večerne molže, saj so imele le še po nekaj kapljic mleka, iz izkušenj pa so vedele, da jih kmalu po vrniti čaka pripust k ovnom, in so si očitno zaželele vsaj nekaj radosti pred naslednjo brejstjo. Že čez nekaj mesecov pa bodo živčno stopicale v ogradi, nestrpno blejale in komaj čakale, da bodo smelete ponovno na planino, kjer so tako ostale le krave, junice in dva telička, prašič, kokoši in petelin. In, seveda, najemnik planine Miran Prezelj, ob njem pa še par prijateljev, voljnih pomagati pri pripravi stanov na zimsko spanje, in zvesta Kala, po pasmi škotska mejna ovčarka, po značaju pa radoživa psička, vedno pripravljena na male vragoljje in velike podvige.

Pakiramo!

Do številnih še ohranjениh planin vodijo ceste, prevozne vsaj s terenskimi avtomobili ali traktorji, kar upravljavcem omogoča, da si sami pripeljejo vse, kar potrebujejo za živiljenje in delo, in odpeljejo sir in tista orodja, ki jih pozimi bolj potrebujemo v dolini kot na planini. Planina Duplje te sreče, ki je lahko tudi prekletstvo, če cesto odkrijejo ljubitelji divjanja z jeklenimi konjički, nima. Nekoč so morali pastirji vse prineseti in odnesti v zajetnih oprtnikih: prijatelj je pripovedoval, kako se je mlad pastirček med vračanjem v dolino spotaknil in kolo sira, ki ga je dobil kot placilo za večmesečno delo, se je odkotalilo po bregu in se po nekaj skokih čez previšne stene raztreščilo globoko v grapi. Tega Miranu in njegovim pomočnikom ni potreben doživljati, saj jim pri prevozu blaga pomagajo oskrbniki bližnjega planinskega doma, res pa je, da mora biti vse pravočasno zloženo, zapakirano in pripravljeno za prevoz.

Preden je Cveto Hvala v soboto zjutraj prihrumel z nekakšnim terenskim poltovornjakom, s katerim je zapeljal blago do zgornje postaje tovorne žičnice, so možje polovili kokoši in jih zaprli v kletke, prašička, ki je sredi poletja ostal brez družbe ščetinastega prijatelja, so z veliko muke spravili v njemu namenjen zaboj, siri so bili že zdavnaj zloženi in pripravljeni za prevoz. Dobro uro kasneje je Cveto pripeljal nekaj vreč cementa in raznega materiala, poslanega iz doline, potrebnega za manjša in večja popravila pastirskega stanu, sicerne, zorilnice in molzišča. Nekaj od tega, kar pride gor, gori vseeno ostane...

Zdi se, da so živali že pred dnevi zaslutile, da jim bijejo zadnje ure polezavanja na gorskem zraku. »Saj niso neumne, tudi one čutijo, kako je dan vse krajsi, kako so sence vse daljše. Trava ni več tako sočna, pogrešajo pa tudi liste grmičevja, ki ga rade smukajo, vendar imajo vimenja še vedno polna. Zjutraj, pred odhodom, jih ne bom pomolzel, že tako bo potreben zgodaj vstati in se odpraviti na pot,« je naznani Miran in mi povedal, da so krave v poletnih mesecih zamenjale svojo vodnico. Že nekoliko stara in okorna simentalka Božička se je morala sprijazniti s prevzemom oblasti sivorjave Sivke, vendar je on vlogi mirovnega sodnika razsodil, da ima Božička vse do vrnitve v dolino še vedno pravico do zvonca okoli vrata. Kdo bi vedel, če je s tem spodbudil nezadovoljstvo, ki se je izrazilo skozi nekakšno skrivalnico. Če se je del črede odpravil sledč Sivki na pašo v strmalji pod Lemežem, potem so se Božička in krave iz njenega bližnjega sorodstva odpravile proti Prehodcem, zaradi česar je imel le več dela z iskanjem krav za jutranjo in včerno molžo? Oh, ta kravja pamet!

Sivka se vrača

Besedilo in slike TONI GOMIŠČEK

Božička – ostala nam je v lepem in žlahtnem spominu

Inventurni kuhar

»Vojko bo prinesel maso za čevapčice, sicer pa poglej po omaricah in v hladilniku, kaj je še na voljo in kar največ tega porabi. Kar ostane, bomo morali peljati v dolino, dati tistim v koči ali vreči stran,« je bil kratek Miran, ko me je najprej imenoval za kuhanja, nato pa še dolčil jednik. V zabočku je bilo še precej čebule, moke in sladkorja je bilo več kot preveč, nekaj glavic česna in čomp (krompirja) je zadostovalo za dva dni, po omaricah je bila sušena paprika, majaron, rožmarin in timijan, olja je bilo dovolj, mase je šlo h koncu, neodprte vrečke špatgetov sem odpisal. Naj jih kar nesejo v dolino, sem sklenil.

Medtem je prišel Vojko in kljub temu, da je nahrbtnik trikrat okrog obrnil, v njem ni našel napovedanih čevapčičev, zgorj dvanaest rezekov svinjske ribice. »Verjetno sem jih pustil na mizi pri tebi doma,« se je poskusil spomniti, kjer bi lahko končali mesni lulčki, Miran pa je mirno dejal, da jih bomo pač dobili naslednji dan z žičnico. Z namenom, da pripravim meso v čebulni omaki, sem začel lupiti in seklati čebulo, Lojze pa je medtem skuhal čompe, dal na mizo slano skuto in narezal nekaj sira in vratovine: »To bo za prvo silo,« je dejal izkušeni hribolazec. No, da k prvi sili sodi tudi pičača, je v gorah skoraj samoumevno. Dehidracija je hudo

zoprna stvar: lahko začneš blesti, potem pa se moraš prav prisiliti, da po kapljicah vrneš telesu dovolj vode, je pripovedoval Lojze iz lastnih izkušenj. Zato smo pazili, da se nam kaj takega ne bi zgodilo!

Fantom se je delo v sirarni zavleklo, saj so začeli spravljati hlebce sira v škatle za prevoz v dolino, jaz pa sem se tako ogrel z rezanjem čebule, da sem si pripravil še osnovno za čebulno juho za naslednji dan. Zato sem se lahko mirne vesti odpravil zgodaj zjutraj na Krm do kuharice Nives, ki je z odličnimi enolončnicami, dobro voljo in širokim nasmehom osvojila poleti vse, ki so prilezli na vrh. Tudi psički Kali, ki mi je delala družbo, se je mlada Štajerka hitro prikupila. Ko sem ji povedal, kako imamo v planine Duplje dneve čebule, mi je zaupal, da imajo pri njih iz istega razloga dneve kislega zelja.

Za vrnитеv sem izbral daljšo pot čez Prehodce. Do planine sva s Kalo prišla hrkrati s čevapčiči iz doline, ki sem jih moral peči kar v ponvi, toda bolj kot z njimi sem bil zadovoljen s soup à l'oignon avec croûtons, pravo francosko čebulno juho s koščki pečenega kruha, ki sem ji dodal Miranov sir.

Čevapčičev je bilo toliko, da bi jih lahko jedli še za večerjo, če ne bi sredi poldneva potrklali na vrata lovci in nas razvesili z jetri, srcem in ledvičkami pravkar uplenjenega gamsa. Nemškega prijatelja Ernsta, ki je bil z živiljenjsko sopotnico

Kristino v planinskem domu, sem povabil k štiročemu pripravljanju večerje, na kar se je rad odzval.

In že spet sem sekjal čebulo za omako, ki naj podloži pražena jetra, obenem pa strl nekaj strokov česna, na katerem sem ocvrl koščke v moko povaljanega srčka, jih zalil z vinom, jim dodal ledvička in nekaj dišavnic, omako pa zgostil s koščkom hladnega masla. Ernst je pripravil izjemne dušene gobe sirovke, ki jih je našel v okolici jezera, nato pa sva skupaj zaključila praženje jetrc. »Imaš kaj konjaka,« se je pozanimal, jaz pa sem prinesel sličkovko, ki je prav tako služila namenu: ko sva ugasnila luči in prizgala ogenj, torej jetrica flambiral, je v sirarskem stanu zavladalo navdušenje.

»Ha, naj nam v dolini zavidajo! Kje komu na domu kuha mednarodna masterchef ekipa,« se je smejal Miran in z njim mi vti. Bo potreben ponoviti...

Odhod!

Jutro se je začelo s kavo in nadaljevalo z iskanjem polovice krovje črede, ki je enkrat ponoči odtavala po svoje. »Ne vem, kako jih to uspeva, ampak ko se hočejo skriti, še kravjakov ne puščajo za seboj. Kot da bi imele zavezano rit, tako da jih je prav težko izslediti,« je bentil Miran, vendar Sivka, obkrožena z vstajniškim spremstvom, ni bila daleč. Verjetno je le

hotela gospodarju dopovedati, da je čas, da ona nosi zvonec. Kljub temu je že od samega začetka hoje stopila na čelo črede, ki se je začela z zibajočim korakom najprej počasi vzpenjati do najvišje točke na koti 1463 m n.m., nato pa spuščati proti Lepeni. Na prelazu smo se ločili od Ložeta, ki je še za nekaj dni ostal na planini, da v miru pospravi in počisti vse, preveri zaprtost oken in vrat in pripravi planino za zimski počitek.

S kakšnim veseljem so krave smukale liste z grmičja ob cesti! Planinska trava je dobra, toda po štirih mesecih muljenja so potrebovale priboljšek in ta se jim je ponujal kar sam, in to prav v višini gobcev - še skloniti se jim ni bilo potrebno. Postankom za malico so sledili počitki po kakem napornješem odsekmu mulatjere, saj krave najbolj utrdili pot po kamnih. Takrat sta neizkušena telička prehitela vse ostale, ko sta se znašla na čelu kolone, pa sta se običajno ustrašila in jo kar po bližnjici mahnila v začelje, kjer jim je bilo sicer mesto. Toda z razliko od odhoda v planino, ko je bilo kar nekaj sporov za vzdrževanje starostne hierarhije, je bilo tokrat suvanja z rogovali manj. Mogče tudi zato, ker so vse krave in junice slutile, da je bila stara kraljica Božička zadnjiji z njimi na paši in so zato hodile malo bolj spoščljivo. »Tudi jaz jo bom pogrešal, ampak odslužila je, je enkrat med potjo ušlo Miranu.

V dolini so nas že čakali Miranova žena in trije otroci: Zdenka in Katja sta bili zadolženi za avtomobilsko spremstvo, Tanja, Klemen, jaz in Miran smo usmerjali krave, da so hodile ob robu ceste, in spodbujali šoferje, naj ob pravem trenutku zapeljejo mimo kolone. Saj bi, pa so se vsi ustavljali, iskali fotoaparate ali telefonke in hiteli s slikanjem črede!

Trava in drugo rastlinje v domači ogradi v Malniku je bilo ob vrnitvi črede do vrata visoko, že čez nekaj minut pa na pol snedeno in pomendrano. »Naj se vidi, kdo je tu gospodar,« so si verjetno mislile krave in se, zadovoljno prežvekajoč, nastavljave toplemu soncu. Vsi smo si pošteno oddahnili, zadovoljni z opravljenim delom, le Miran je vedel, da ga še čaka poldansko-večerna molža. In potem še ena, in še ena, in še ena... Živiljenje, ki si ga je izbral, ni lahko, največje poklicno zadovoljstvo pa s(m)o mu ljubitelji njegovega sira in skute, saj se še ni zgodilo, da bi imel težave s prodajo.

Visoka kvaliteta planinskih sirov

Nasploh je bila letosnja kvaliteta sirov s tolminskih planin na zavdiljivo visoki ravni. Tamkajšnja kmetijska svetovalna služba, ki že vrsto desetletij organizira vsako jesen ocenjevanje sirov, je z zadovoljstvom ugotavljala, da tako dobre bire še ni bilo.

»V treh desetletjih, kar spremjam in ocenjujem sire, so sirari iz Posočja naredili velike korake k izboljšanju kvalitete. Prva leta je bila vsaj tretjina sirov spornih, zdaj pa se lahko pogovarjam predvsem o najboljših med dobrimi,« je prepričan Stojan Ščuka, eden izmed članov komisije, ki ji je letos predsedoval profesor dr. Bogdan Perko, najverjetneje največji slovenski izvedenec za sire. Tudi on je bil navdušen nad kvaliteto, saj so sirari dokazali, da znajo obvladovati celo visoke temperature, značilne dušene gobe sirovke, ki jih je našel v okolici jezera, nato pa sva skupaj zaključila praženje jetrc. »Imaš kaj konjaka,« se je pozanimal, jaz pa sem prinesel sličkovko, ki je prav tako služila namenu: ko sva ugasnila luči in prizgala ogenj, torej jetrica flambiral, je v sirarskem stanu zavladalo navdušenje. Sicer pa je posebej razveseljivo, da so imeli vsi predloženi vzorci zdrav videz in da so si tudi po drugih tehničnih platem prilisnili skoraj polno število točk, večje razlike nastajajo le v okusu, strukturi in tekstu, pri čemer ne smemo prezreti, da si niti dva hlebca nista povsem enaka in da sirar vse do razreza ne ve, če je notranjost potresena z luknjicami, ki po velikosti in številu ustrezajo zlatemu pravilu, ali če jih je malo. »Zanesloš v preveč-premalo ali prevelike-premajhne. Tako je pač, ko je osnova surovo mleko, in ko lahko o drobnih razlikah odločajo naključja. Toda tudi to je čar planinskega sira, zato se bodo Sivke, Rjavke in Cike naslednjo pomlad spet vrnila na planine in le upamo lahko, da se bodo znanja in izkušnje planinskih sirarjev še dolgo prenašale iz roda v rod.

GLEDALIŠČE VERDI - Mozartova opera za uvodno premiero

Praznično vzdušje z Don Giovannijem

TRST - Otvoritev operne sezone je praznik, ki nas navdaja z zadovoljstvom in optimizmom, kajti dejstvo, da gledališče Verdi že dobri dve stoletji kljubuje vsem težavam in ohranja svoje kulturno poslanstvo, je tem bolj razveseljivo v času, ki skuša umetnost nadomeščati z vprašljivimi in plehki vsebinami.

Praznično vzdušje je vladalo v foyerju z mordenim priokusom, ki je seval iz elegantnih damskeih in moških večernih oblek (tej obveznosti se je župan Roberto Cosolini izognil z dokaj preprosto obleko), pa tudi v dvorani, kjer so bili cvetlični okrasi sicer manj razkošni kot nekoč, a vsekakor dobrošli; povprečno starost občinstva je občutno znižalo lepo število mladih, ki jim dogovor med Občino in teatrom zagotavlja prost vstop, praznik pa je osmisnila predvsem glasba z veliko umetnino, ki sta jo Wolfgang Amadeus Mozart in libretist Lorenzo Da Ponte dokončala leta 1787, namesto Dunaja pa je čast prve uprizoritve prevzela Praga 29. oktobra istega leta. Genialna umetnika (Da Ponte je tudi svoje življenje spremenil v svojevrstno umetnino, kakor lahko z užitkom beremo v njegovem življenjepisu) sta imela za seboj Figarovo svatbo, pred seboj pa Cosi fan tutte, ki je sklenila edinstveno trilogijo, morda pa je Don Giovanni opera, ki se je najgloblje vsidrala v kolektivno podzavest z liki, ki so postali pravi arhetipi: protagonist, nepoboljšivega razuzanca, njegovega suženjsko vdanega sluga Leporella, in trojico žensk, ki klub vedno bolj očitni izprijenosti španskega plemiča hrepenijo po njegovi ljubezni, sta libretist in skladatelj izklesala s pronicljivo globino, v kateri se humor, cinizem in sočutje pretakajo z vsemi odtenki šibke človeške narave. Postavitev je

nastala v našem gledališču, preprosto a funkcionalno scenografijo je narisala Philippine Ordinaire, okusne kostume William Orlandi, nevsiljivo režijo pa je vodil Allex Aguilera: brez nesmiselnih aktualizacij je zgodba ohranila zvestobo libretu, ki se nam ponuja z brezčasnostjo resnice, četudi začinjena z nadnaravnim pojmom ozivelega nagrobnega kipa.

Dirigent Gianluigi Gelmetti je že večkrat dokazal, da obvlada strogo geometrijo Mozartove glasbe, ne pa njenih bogatih odtenkov, ki interpretacijo lahko dvignejo na višji nivo: zanesljivemu, a premočrtnemu vodstvu se je orkester disciplinirano podredil že od same uvertur, ki oznanja dramatični razplet nebrzdanih avantur, veskozi pa je bilo razmerje med odrom in orkestrom lepo uravnovešeno. Protagonist Nicola Ulivieri je dozorel v prepričljivega interpreta, ki je z doživeto odrsko igro poustvaril dominanten lik, ob njem pa se je lepo izkazal Carlo Lepore, živahen in duhovit Leporello. Ponosna Donna Anna, ki nam s svojim dvoumnim obnašanjem odpira marsikatero vprašanje glede krivde in skrivde pri umoru Komturja, je zaživila v dovršeni in tehnično neoporečni interpretaciji Raquel Lojudio, strastna in obenem šibka Donna Elvira pa je bila izvrstna Raffaella Lupinacci. Sterilne oblube in zaščitniško držo Don Ottavia je lepo ponazoril tenorist Luis Gomez, živahna in volkalno kultivirana je bila Diletta Rizzo Marin v vlogi Zerbinette, zadovoljivo se je odrezal tudi Giampiero Ruggeri kot Masetto, ne nazadnje pa je tudi Andrea Comelli vtisnil dovolj resnobe liku Komturja. Tekoča režija je učinkovito izpeljala nenehne spremembe lokacij, lepo namestila tudi orkester na odru, ki se je sinhrono vključil v dogajanje. Luči Claudia Schmid je poskrbelo za logična sosledja in dodala potrebno magijo nad-

naravnim prizorom, pri katerih so sodelovali v črnilo odeli statisti. Svojo kratko vlogo je zbor, ki ga pripravlja Alberto Macrì, odpel kar zadovoljivo, največ zaslug za uspeh (aplavzi so bili zelo dolgi in navdušeni) pa nosi pevska zasedba, ki je bila na napovprečnem nivoju. Zelo kvalitetna je tudi druga zasedba (Mattia Olivieri, Marie Fajtová, Fabrizio Beggi, Anush Hovhannissyan, Marco Ciaponi, Enrico Marrucci ter Ilaria Zanetti), ki se bo s prvo vrstila na ponovitvah do 8. novembra.

Katja Kralj

Levo prizor iz opere Don Giovanni; desno zgoraj predsednik gledališča Rossetti Miloš Budin, spodaj predsednica Pokrajine Trst maria Teresa Bassa Poropat

FOTODAMJ@N

FOTOGRAFIJA - V 10 mestih

Ženske - novi portreti

Ameriška fotografinja Annie Leibovitz

PRVA SVETOVNA VOJNA - Potovanje na (soško) fronto

Zdravnikov dnevnik

Vse od leta 2013 se evropski narodi posvečajo oživljjanju spominov tragičnih dogodkov izpred sto let. V tem smislu je pomembna tudi Soška fronta, ki je v prvi svetovni vojni odigrala ključno vlogo in na kateri se je zgradila sodobna Evropa. O dogajanjih na tem področju vemo malo, saj so se naši dedki bojevali na drugih bojiščih in so priporočevali zgodbe iz drugih krajev. Knjiga *Potovanje na fronto* je dokument, ki priča o bojih okrog Gorice na obeh straneh »meje« – od Vrtojbe do Plav, Pevme in Podgore.

Giacinto De Caroli je bil zdravnik, ki je prihajal iz Piemonta (Chiusa di Pesio; Cuneo, rojen leta 1891) in je bil leta 1915 vpoklican v voj-

sko. Deloval je s činom podporočnika zdravnika v bolnici št. 14, 43. pehotnega polka v Gradnem (Goriška Brda). Pisal je dnevnik, ki se prične 26. 7. 1915, ko je stopil na vlak za Soško fronto. Zgodba se prične, kot vsaka, sproščeno, vendar nas pripelje na bojišča. Slika postane obiskurna, 21. 10. 1915, piše: »Še en sijajan dan. Celo noč se je nadaljevalo obstrelevanje na Krasu in srednjem Posočju. Z luhkoto sem opravil vizito ...«

Dnevniške zapise je v knjigo preuredila in leta 2011 izdala njegova hči, Maria Luisa De Caroli, ki v imenu nosi tudi ime Plava. Giacinto De Caroli je večino vojne preživel v Plavah, v odmaknjeneh krajin po okoliških hribih, Gorici, ob Sabotinu, Vrtojbi, Podgori, kjer so se bili surrealistični boji, v katerih je umrl na deset tisoč mladih fantov iz vse Evrope. Skozi njegovo doživljanje vojne zvemo kakšne oblike so bile rane, zaradi katerih so mladi vojaki umirali, in da je poleg krogel sejala smrt tudi kolera ...

Knjiga *Potovanje na fronto*, ki jo je v slovenščino prevedel in tudi izdal Valter Reščič, kranjan iz Plav, je oris dveh življenj: Giacinto je doživel morda najhujše spopade prve svetovne vojne in kot humanist kritično meri vojaško politiko. Zgodovinska dejstva podaja skozi subjektiven pogled človeka, ki ne razume bistva vojskovanja. Marii Luisi je bila priprava knjige osebni projekt. Ob obiskih krajev, o katerih je brala v očetovem dnevniku, je oplemenilita tudi svo-

Avtorjeva otroka Lorenzo in Maria Luisa (Plava) De Caroli

MS

jo osebnost. Ne samo zato, ker je želela razumeti očetovo življenje, ampak, ker je tako kot vsi med dediči teh dogodkov izpred sto let. V svojem delu opisuje, kako je do odločitve za knjigo prišlo in pripeljaje povezane s pripravo.

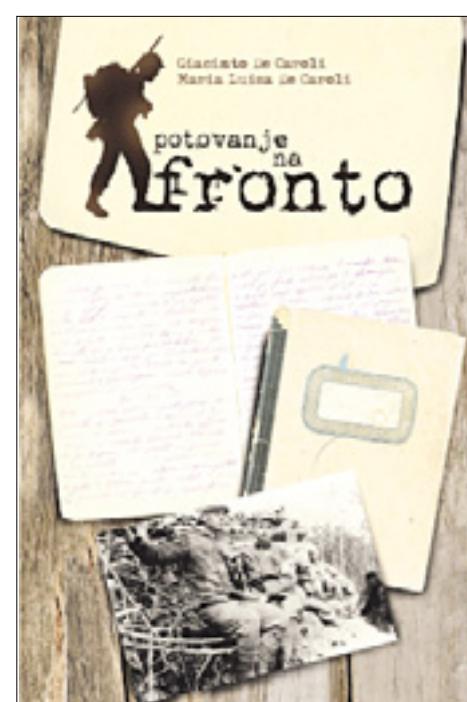
Knjiga vsebuje tudi obsežen album slikovnega gradiva; od vojnih slik do listin. Osupljive so fotografije porušenega mesta Gorica, Podgorje, strelskih jarkov v Vrtojbi, sanitetnih mest na Oslavju in Pevmi, zaklonišča v Dolu pri Podsbabotinu.

Knjigo so pred časom predstavili v Plavah, kjer je poleg prevajalca, Valterja Reščiča, bila prisotna tudi Maria Luisa De Caroli. Na široko zastavljeni predstavitev smo dobili vpogled v dogajanje, o katerem zdaj vemo veliko več. Kot je povedala Nadja Velušček, ena izmed poslušalk na predstavitev: »Sedaj imamo popisano zgodovino prve svetovne vojne domačih krajev, Plav, Zagore, Goriških Brd, Pevme, imamo svoj Dobberdob.« Za naročilo knjige pišite na valter.reščič@siol.net.

Metka Sulic

LONDON - Januarja 2016 bo v Londonu veliko mednarodno pot začela razstava priznane ameriške fotografije Annie Leibovitz. Na razstavi z naslovom *Ženske - novi portreti* bodo predstavljene fotografije, ki pomenijo nadaljevanje znamenitega projekta *Ženske*. Tega je Leibovitzeva leta 1999 pripravila v sodelovanju s svojo življenjsko sopotnico, ameriško pisateljico, kritičarko in aktivistko Susan Sontag. Z novimi fotografijami, ki nastajajo po naročilu družbe UBS, pa želi predstaviti spremenjeno vlogo ženske v današnjem času. Vstop na razstave bo prost, prizorišča pa ne bodo muzeji in galerije. V Londonu bodo razstavo 16. januarja odprli v nekdanji elektrarni družbe Wapping. Za Londonom bo obiskala še Tokio, San Francisco, Singapur, Hongkong, Ciudad de Mexico, Carigrad, Frankfurt, New York in Zurich.

Leibovitzeva, ki se je rodila leta 1949 v ameriški zvezni državi Connecticut, je prve fotografije posnela med vojno v Vietnam, ko so bili z družino zaradi očetove službe nastanjeni na Filipinih. Kmalu je začela fotografirati za revijo Rolling Stone. V svoji karieri, ki se je naglo vzpenjala, je objavila več monografij. V fotografski objektiv je poleg britanske kraljice Elizabethe ujela več ameriških predsednikov. Za naslovnice je med drugim slekla nosečo Demi Moore in golega Johna Lennona, ovitega okrog oblecene Yoko Ono. (STA)

Italijanski mediji že nekaj mescev namenjajo veliko pozornosti liku Pier Paola Pasolini, pesniku, pisatelju, filmskemu režiseru in eseistu, ki je umrl v noči od 1. na 2. novembra 1975 na plaži hidroodroma v Ostii. Ob okroglih obletnicah smrti mediji običajno opozorijo na delo in vlogo najbolj markantnih osebnosti, toda tolikšne pozornosti, kot jo namenjajo in namenjam Pasoliniju, so bili deležni le redkokateri avtorji. Izjemni poudarek priča o tem, da je bil Pier Paolo Pasolini izstopajoča osebnost, nedvomno eden od velikih protagonistov na italijanski kulturni sceni v petdesetih, šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, na kateri se je uveljavil s prodornostjo svoje misli pa tudi s svojo izjemno umetniško prožnostjo, saj je sproščeno prehajal od samote literarnega ustvarjalca in filologa v kaos filmskega snemanja, nato pa si nadel suknjo eseista in kritika družbenih pojavov.

Poleg kakovosti in mnogostranskoosti njegovega dela pa je po mnenju Valeria Magrellija k trajnosti Pasolinijevega slovesa prispevala tudi njegova smrt. Njegovo iznakaženo telo je tudi bilo eden od povodov za njegovo »apoteoze«, in je bil kot junaki helenistične dobe povzdignjen v empirej.

Spomin na mnoge, tudi zelo priznane umetnike, je z leti počasi zbledel, Pasolini pa je še vedno prisoten v zavesti ljudi. Kljub temu pa je njegova nasilna smrt po 40 letih še vedno nepojasnjena in bi lahko še dolgo časa ostala ena od pretevilnih italijanskih povojnih skrivnosti ali, kot meni eseist Carlo Lucarelli, ena od skrbno skritih tajnosti, zaprta v kakšnem predalu, ki javnemu mnenju ni dosegljiv. Ob koncu maja je rimska sodnica za predhodni postopek Maria Agrimi na predlog tamkajšnjega državnega tožilstva odredila, naj bo arhivirana tretja sodna preiskava o umoru pesnika, pisatelja in eseista. Preiskovalci, ki so z novimi tehnoškimi pripomočki analizirali slage krvi in druge biološke sledi, ki so bile med ohranjenim dokaznim gradivom, so odkrili, da je bilo na prizorišču zločina poleg Pasolinija še najmanj pet oseb. Minilo pa je preveč časa, da bi na osnovi evidentiranih različnih profilov DNK lahko identificirali morebitne morilce. Nadaljnje preiskovalno delo, je menilo tožilstvo in je potrdila sodnica Agrimijeva, ne bi obrodilo sadov.

Nove eksperimente so pokazale, da so bili preiskovalci, ki so raziskovali okoliščine Pasolinijeve smrti v sedemdesetih letih, v svojem delu zelo površni. Tudi zaradi te površnosti je bila sprejeta kot uradna »resnica« teza «, da je Pasolini umrl za posledicami pretepa z Giuseppom Pelosijem, s katerim naj bi se bil zmenil za ljubavni sestanek. Pelosi, ki je bil leta 1975 še mladoleten, je po zločinu preiskovalcem spontano priznal, da je sam do smrti pretepel pesnika, češ da je zahteval od njega spolni odnos, na katerega ni bil pripravljen. Prvostopenjsko sodišče za mladoletne je v razsodbi opozorilo na nejasnosti v fantovem pričevanju in izpostavilo vrsto pomislekov, drugostopenjski sodniki pa tistih dvomov niso upoštevali in so Pelosija obsodili. Fant je bil edini, ki je bil obsojen zaradi Pasolinijeve smrti in je odsedel zaporno kazeno.

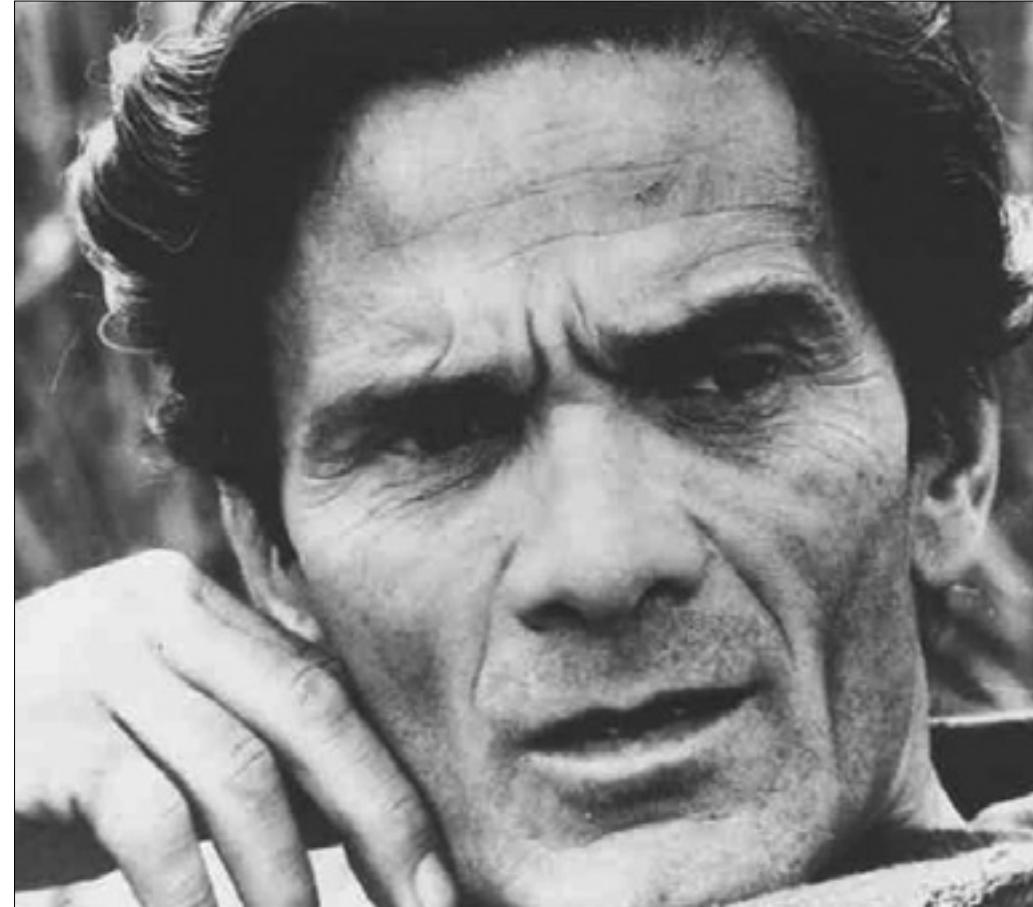
Pasolinijev dolgoletni prijatelj, furlanski slikar Giuseppe Zigaina je bil prepričan, da je Pier Paolo sam zrežiral svojo smrt, zato da bi se s tragičnim koncem izognil pozabi. Dokaz za to naj bi bil v mnogih njegovih spisih. Tudi literarni kritik Alberto Asor Rosa, ki je v sedemdesetih letih raztrgal roman »Ragazzi di vita«, je v teh dneh zavrnil tezo, da je bil Pasolini žrtve komplota. »Ne trdim, da je zavestno organiziral samomor,« je Asor Rosa izjavil v intervjuju za list la Repubblica, »vendar človek, ki živi, kot je živel Pasolini, ve, da tvega smrt. In vse, kar je počel in napisal v svojih zadnjih dveh ali treh letih je napeljevalo v to smer.« Skratka namenoma naj bi prezrl problem lastne varnosti in se izpostavljal tveganju.

Za večino Pasolinijevih prijateljev in znancev gornji domnevi nista spre-

PIER PAOLO PASOLINI - Pred 40 leti je v Ostiji umrl veliki pesnik, pisatelj, režiser in eseist

Okoliščine njegove nasilne smrti niso bile še pojasnjene

VOJIMIR TAVČAR

Pier Paolo
Pasolini

jemljivi, kot je bila po njihovem mnenju povsem neosnovana tudi uradna »resnica«. Toda s svojimi pomisli niso uspeli prepričati preiskovalcev, naj razširijo preiskavo in raziščejo okoliščine smrti. Prav tako se jih niso zdeli prepričljivi članki Furia Colomba in Orianne Fallaci, ki sta že nekaj dni po Pasolinijeve smrti na osnovi pogovorov z uporabniki vikendic v bližini hidroodroma v Ostiji v svojih prispevkih trdila, da je bilo v napadu na pesnika soudeleženih več ljudi. Prezrti so bili tudi izledki karabinerskega podčastnika Renza Sansoneja, ki se je infiltriral med prestopnike četrte Tiburtino (s katerimi se je družil tudi Peolosi) in se prepričal, da so v umo-

ru Pasolinija sodelovali brata Borsellino, ki sta obiskovala tudi krajevno sekcijo MSI, in Giuseppe Mastini, ki je bil poznan kot Jonny lo zingaro. Vsi trije naj bi se bahali, da so bili sodeleženi v morilskem pretepu. Bili so priprti, toda preiskovalce so prepričali, da so si vse izmisili, ker so se hoteli v prestopniških krogih nekoliko pobahati.

Pelosi je šele leta 2005 je med televizijsko oddajo Ombre sul giallo novinarki Franci Leosini priznal, da so pri napadu sodelovali še drugi ljudje, ki naj bi zverinsko pretepli Pasolinija, njemu pa grozili, da ga bodo umorili in da ne bodo prizanesli niti njegovi družini, če bo policiji povedal, kaj se je zgodilo.

Dodal je, da je lahko svobodnejše govoril po 30 letih, ker se ni več bal morebitnih represalij.

Svoje prvo nepopolno priznanje je Pelosi nekoliko dopolnil tri leta pozneje v pogovoru z novinarjem Giuseppeom Lo Biancom in Sandro Rizza in dejal, da je v zločinskem pretepu sodeloval več ljudi, med katerimi je omenil samo brata Borsellino, ki sta takrat že umrila. Lo Bianco in Rizza sta v knjigi Profondo Nero (Izšla je leta 2009 pri zaščitniku Chiarelettere) Pasolinijevo smrt povezala z verigo dogodkov, katere prvi člen je letalska nesreča leta 1962 v kraju Bascape blizu Milana, v kateri je umrl takratni predsednik naftnega koncerna

Dolgoletni protagonist na italijanski kulturni sceni

Pier Paolo Pasolini se je rodil v Bologni leta 1922. Oče Carlo Alberto Pasolini je bil poročnik italijanske vojske, izhajal je iz ugledne družine iz Ravenne, vendar je kmalu zapravil vse njeno premoženje. Mati Susanna Colussi je bila učiteljica, bila je kmečkega rodu in se je rodila v Casarsi, kjer sta se leta 1921 s Carlom Albertom tudi poročila. Novoporočenca sta se nato preselila v Bologna, kjer je poročnik služboval. Carlo Alberto Pasolini je bil večkrat premeščen in družina mu je sledila. Leta 1925 se je v Bellunu rodil Guido. Pier Paolo je bil zelo navezan na mater, medtem ko je Guido oboževal očeta.

Pier Paolo je že v mladih letih dokazal svojo nadarjenost in maturiral na liceju že pri 17. letih. Nato se je vpisal na univerzo v Bologni, kjer je sledil lekcijam priznanega umetnostnega kritika Roberta Longhija, navezel stike s skupino Roberta Roversija in Francesca Leonettija (z njima je v '50 letih ustanovil revijo Officina), sodeloval z raznimi revijami in objavil v furlanskem jeziku Poezije v Casarsi.

V začetku septembra 1943, samo eneden pred kapitulacijo Italije, je bil vpoklican v vojsko. Ker ni hotel izročiti orožja Nemcem, je takoj po 8. septembrnu pobegnil in se preoblečen v kmeta vrnil v Casarsko, nato pa se je z materjo in bratom preselil v Versuto, ki je bila manj izpostavljena bombnim na-

padom. Tu je začel poučevati in doživel hud šok ob bratovi smrti. Guido se je pridružil partizanom brigade Osoppo in je umrl leta 1945 med napadom komunistične garibaldinske enote na sedež poveljstva brigade Osoppo na Toplem vrhu nad Fojdo. Bratova smrt je spodbudila Pier Paola, da se je politično angažiral in se vpisal v KPI, postal je sekretar sekcije v kraju San Giovanni pri Casarski, toda njegov odnos s furlanskimi komunističnimi intelektualci je bil problematičen. Zamerili so mu, da je uporabljal furlanski jezik, sumili so ga, da prezira socialistični realizem in mu očitali tudi preveliko zanimanje za buržujsko kulturo.

Leta 1949 je bil obtožen, da je spolno zavedel nekaj svojih dijakov. Zaradi tega so ga šolske oblasti suspendirale, partija pa ga je izključila. V hudi stiski se je z materjo preselil v Rim. Prva leta v italijanski prestolnici so bila za Pier Paola Pasolinija in njegovo mater obdobje osamljenosti, velike negotovosti in revščine. Nekoliko si je opomogel, ko je začel poučevati v neki šoli v Fiumicinu, nato pa se je začel uveljavljati tudi kot literat in začel sodelovati s kulturno redakcijo radijskega dnevnika. Leta 1955 je življenje v rimskih predmestnih četrtih opisal v romanu Ragazzi di vita, v katerem je uporabil nekoliko izumetničeno rimske narečje. Knjiga je imela velik odmev, veliko je bilo pohvalnih ocen, obenem pa tudi mnogo negativnih. Zelo kri-

tična je bila levica, ker je bila po njeni oceni knjiga prepojena z morboznostjo, nespodobnostjo, umazanijo in kalnim. Notranji minister Fernando Tambroni je v imenu vlade ovadil Pasoliniju in založnico Livia Garzantijo, češ da je roman »opolzek«. Sodišče ju je pozneje oprostilo, ker »njuno dejanje ni bilo kaznivo«, Pasolini pa je kljub temu postal tarča ostrih medijskih napadov.

Zaradi originalnosti svojega dela pa tudi zaradi debate, ki ga je izzvalo, je Pier Paolo Pasolini postal medijska osebnost in eden od protagonistov italijanske kulturne scene. Svoj sloves in svojo odmevnost je Pasolini utrijeval vse do smrti z izzivalnostjo svojih del in svojih stališč, pa tudi s svojo protislovnostjo: bil je namreč izrazit antiklerikal, vendar je nasprotoval uvedbi razporoke in prekinitti nosečnosti; bil je komunistični aktivist, vendar je prišel v oster spor s KPI; bil je ateist in marksist, vendar ostal v duhu kristjan; nastopal je in bil anti-konformist, vendar je bil zelo kritičen do mladih oporečnikov, ki so s svojimi demonstracijami leta 1968 pospešili spremembo italijanske družbe. V tej protislovnosti je po mnenju Massima Recalcatija korenini življenskost Pasolinijeva umetniškega dela, pa tudi vizionarstvo njegovih filmov in njegovih esejev, saj je Pasolini v sedemdesetih letih skoraj preško napovedal nekatere aspekte sedanje globalizirane družbe. (vt)

Učiteljice: Mateja Starc, Vesna Kovačevič, Anja Ferfila in Biserka Cesar

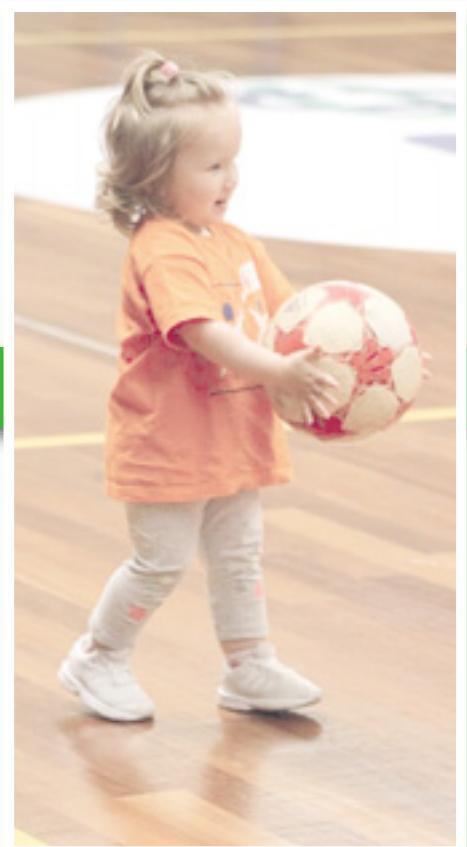
Pri Športni šoli Trst se že več let ukvarjamo s športnim opismenjevanjem otrok od prvega do šestega leta starosti. Malčki do tretjega leta vadijo skupaj s svojimi starši. Vključevanje staršev v športno vadbo je pomembno iz različnih vidikov: otrok se ob stareh počuti varnega, z veseljem sodeluje in uspešno izvaja tudi naloge, ki jih brez pomoči staršev ne bi zmogel. Otroci, ki že obiskujejo vrtec, pa si na igriv način pridobivajo gibalne izkušnje, se soočajo z bolj zapletenimi gibalnimi nalogami in spoznavajo igre

s pravili ter se učijo upoštevati le-te. Namen vadbe ni ta, da se otrok že tako zgodaj začne ukvarjati s športom, ampak da si preko IGRE pridobi čim več gibalnih izkušenj ter osvoji čim več osnovnih gibanj (hoja, tek, skoki, plazjenje, plezanje, ...).

Poleg redne vadbe v telovadnici smo v pretekli sezoni, kot po tradiciji, priredili še nekaj dodatnih pobud: jesenski izlet na Kokš, pustno vadbo, dan na snegu na Sviščakih in vikend v naravi v Peci pri Mežici.

Pohod na Kokš

**Športni vikend
v domu Peca - Mežica**

**Sobota
na snegu - Sviščaki**

Andrea

David

Sebastjan

Timo

Nina D.

IZJAVE OTROK:

Leja (2 leti): Pri telovadbi mi je najbolj všeč tobogan.

Nina D. (3 leta): Pri Športni šoli so mi najbolj všeč obročki vseh barv.

Matjaž (3 leta): Najlepše je bilo z učiteljico Biserko kadar sem skočil iz visokega dol.

Anja (3 leta): Najbolj mi je bilo všeč, da sem teka s papajem. Na Sviščakih pa mi je bilo všeč, ko sem drsala na snegu z lopatko in sankami.

Nina Š. (3 leta): Najbolj mi je všeč skakat iz švedske skrinje. Prav na koncu leta so kupili novo.

Judit (3 leta): Všeč mi je, zato ker mečemo žogice in obročke.

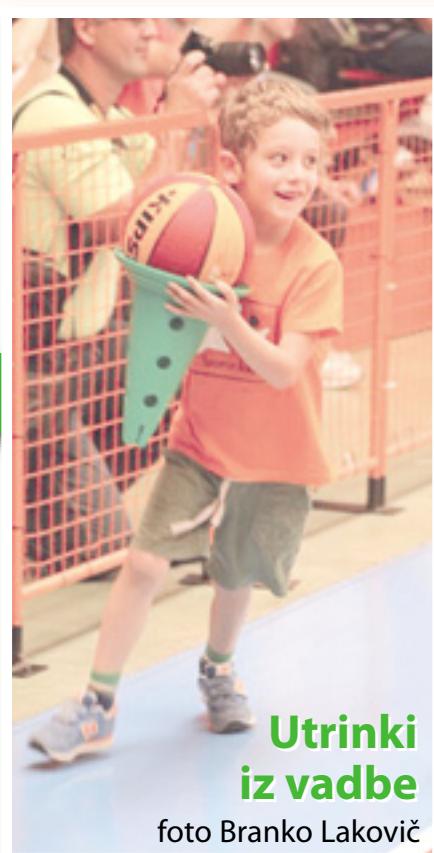
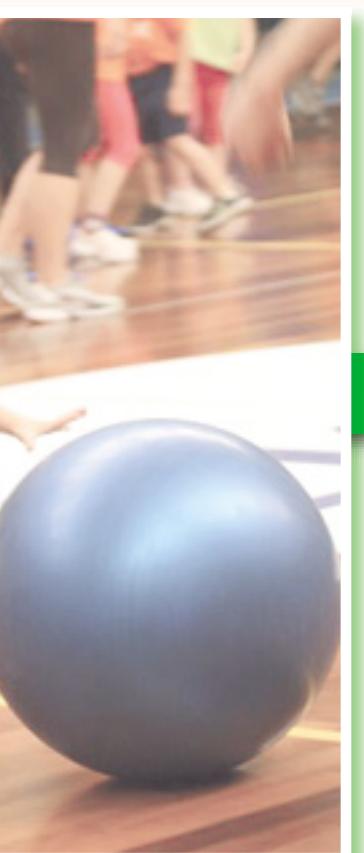
Lara (4 leta): Na športnem vikendu v Peci so nam vzgojiteljice pripravile zelo zabaven lov na zaklad. Zelo sem se začudila, ko sem v naši sobi videla toliko pogradov.

Isabel (4 let): Najbolj všeč mi je bilo skakat iz švedske skrinje, plezati po lestvi in drset po toboganu. Všeč mi je bila tudi igra, ko smo se mi obrnili proti zidu, učiteljice pa so razmetale vse žoge in obročke, ko je začela glasba pa smo morali vse pobrat. Zelo mi je bilo tudi všeč tekat in se skrivat pod hišico, ki so jo iz kock naredile učiteljice.

Samara (4 let): K telovadbi hodim že četrto leto predvsem zaradi nadvse pridne vaditeljice Biserke in njenih »prijateljic«. Najlepša vaja je skok iz švedske skrinje na rumeno blazino, všeč so mi tudi tekme v teku in zaključna masaža.

Sebastjan (5 let): Pri Športni šoli mi je všeč skakat s švedske skrinje. Ko smo bili na Sviščakih, pa mi je bilo najbolj všeč drsanje na snegu in ledena jama, kjer sva se skrivala z Biserko.

Filip (6 let): Zelo zelo mi je všeč tekat. Rad se tudi plazim skozi tunel in skačem iz stojala.

**Utrinki
iz vadbe**

foto Branko Lakovič

Lara

ŠTMAVER - Na Sabotin ne smejo niti pešci

Vojaška cesta je skregana s časom

V vrh čezmejnem projektom, skupnim potem miru in lepim besedam o turističnemu ovrednotenju krajevne kulturnozgodovinske dediščine je vojaška cesta, ki iz Štmavra vodi na Sabotin, še vedno skregana s časom. Po njej do nekdanje italijanske vojašnice tik pod vrhom hriba pešci še vedno ne smejo. V pripravi je tudi pravilnik za uporabo nekdanje vojašnice, v kateri že nekaj let nastaja muzej. Kdor bi ga želel obiskati, se bo do njega lahko odpravil po vojaški cesti, vendar le v spremstvu muzejskih upraviteljev. Za prehod po vojaški cesti bo potreben poslati prošnjo na vojaško poveljstvo v Padovo, za obisk muzeja v nekdanji vojašnici pa bo treba zaprositi za dovoljenje goriško poveljstvo konjenične brigade Pozzuolo del Friuli pet dni prej za italijanske državljanke in kar 35 dni prej za prebivalce drugih držav.

Da omenjena določila omejujejo možnosti turističnega ovrednotenja Sabotina in sploh nastajajočega muzeja v nekdanji vojašnici, je več kot očitno, zato smo za mnenje vprašali goriškega župana Ettoreja Romolija. »Poznamo težave, povezane z vojaško cesto, in delamo na tem, da bi jih rešili pred prihodnjim letom, ko načrtujemo na vrhu Sabotina niz spominskih dogodkov. Cesta bi morala biti odprta vsaj za pešce, za avtomobile pa ne, saj je za njihovo vožnjo prenevarna,« pravi Romoli, ki sicer ima tudi sam delček odgovornosti za nerešene težave in za turistični »ne-razvoj« Sabotina. Med obiskom Štmavra leta 2011 je župan zagotovil, da se bo zavzel za gradnjo parkirišča ob vznožju Sabotina, ki bi prispevalo k turističnemu ovrednotenju območja. Že leta 2008 je bilo podjetje ANAS pripravljeno zagotoviti 100.000 evrov prispevka za gradnjo parkirišča, vendar se zatem zadeva ni premaknila z mrtvega tira. Leta 2013 je med zasedanjem občinskega sveta župan celo povedal, da naj bi prvič slišal za projekt o gradnji parkirišča.

KATASTRSKO STANJE NI UREJENO

Zaradi najrazličnejših birokratskih težav in prelaganja odgovornosti z ene ustanove na drugo ni še rešeno niti vprašanje vojaške ceste, ki iz Štmavra vodi na Sabotin. Cesto je zgradila vojska, toda kasneje neno katastrsko stanje ni bilo urejeno. Zasebniki so tako formalno še vedno lastniki posameznih cestnih odsekov oz. zemljišč, na katerih je cesta zgrajena. Za upravljanje prvega de-

Tabla s prepovedjo na začetku vojaške poti (zgoraj), italijanska vojašnica na Sabotinu (levo) in vrh hriba (desno)

FOTO D.R.

la ceste do sedmega ovinka je odgovoren 12. oddelek za infrastrukture iz Vidma, od sedmega ovinka do vojašnice pa ustanova Onorcaduti; nadzor nad cesto je poverjen brigadi Pozzuolo s sedežem v Gorici. Za izdajo dovoljenj za uporabo ceste je odgovorno vojaško poveljstvo v Padovi. Pešci ne smejo uporabljati ceste, do vojašnice lahko peščijo le po raznih gozdnih stezah. Po cesti se z avtomobilom do vojašnice lahko zapeljejo sile javnega reda oz. predstavniki ustanov, ki vodijo svoje dejavnosti v objektu, in sicer karabinjerji, finančni stražniki, gasilci, policisti, gozdni stražarji, člani civilne zaščite, predstavniki inštituta za oceanografijo in geofiziko, vojaki 32. regimenta, radioamatirji in člani centra za arheološke, zgodovinske in geološke raziskave. Po vojaški cesti se proti vrhu Sabotina lahko odpravijo tudi civilisti v primeru javnih prireditev, skupine šolarjev in predstavniki civilnih oblasti, ki morajo pred obiskom nasloviti prošnjo na vojaško poveljstvo v Padovi. Za vstop v nekdanjo vojašnico, v kateri nastaja muzej, so kot rečeno pogoji še strožji; seznam obiskovalcev je treba pet dni prej poslati bri-

gadi Pozzuolo, če gre za italijanske državljane. Če si nastajajoči muzej želijo ogledati tuji državljanji (tudi iz Evropske unije), morajo prošnjo vložiti 35 dni pred obiskom.

BREZ DENARJA ZA VZDRŽEVANJE

Vojaške oblasti so se za tako omejne pogoje odločile tudi zaradi nejasnega položaja ceste, ki katastroško ni urejena. Cesta poleg tega tudi ni primerno vzdrževana, denarja za vzdrževanje pravzaprav ni. Civilistom je prepovedano tudi čiščenje obcestnega rastlinja; kdo bi bil odgovoren za morebitno nesrečo?

S sedanjim stanjem niso nikakor zadowoljni niti domačini. Krajanom je one-mogočena uporaba ceste celo za dostop do zemljišč v zasebni lasti. Po njihovih besedah je bil v zadnjih časih nadzor na vojaški cesti okrepljen, nekaterim pešcem je že bilo rečeno, naj se na vrh odpravijo po stezah in ne po vojaški cesti. Domačini so mnjenja, da je cesta javna last; tolkih ovir za njenou uporabo ne bi smelo biti tudi, ker so vse gozdne steze speljane preko zasebnih zemljišč.

Celotno zadevo bi bilo treba čim prej rešiti; vsaj pešcem bi morali dovoliti uporabo vojaške ceste, saj gre konec concev za dostop do vrha hriba, na katerem so se med prvo svetovno vojno borili in umirali pri-padniki dvaindvajsetih različnih narodov. Stoletnico začetka prve svetovne vojne so že zamudili; še tri leta časa imajo, da ne zamudijo še obletnice njenega konca.

NA DRUGI STRANI ...

Na delu Sabotina v Sloveniji je slika povsem različna. Medtem ko na italijanski strani birokracia in prepletanje pristojnosti ovira ovrednotenje hriba, so na slovenski strani že marsikaj uredili. Na vrhu Sabotina deluje okrepčevalnica, ki je še zlasti ob koncih tedna polna obiskovalcev. V zadnjih letih so uredili tudi kaverne, katerih ogled je možen le s spremstvom, za kar poskrbi upravitelj okrepčevalnice. Poleg tega so počistili tudi več stez in sto metrov pod vrhom zgradili parkirišče, do katerega pridemo po asfaltirani cesti iz Vrhovlj. Ob okrepčevalnici je sicer tudi planinska postojanka, ki pa trenutno ne obratuje. (dr)

KORZO ITALIA

Marko
Marinčič

marko.marincic@primorski.eu

Po meri avta

Nacrt prenove Korza Italia se mi zdi kot komplet kristalnih kozarcev, ki ti jih podarijo ob poroki: lep za oko, drag in povsem nepri-meren za vsakodnevno rabo. Nič nimam proti estetski plati, problem je funkcionalna.

Najbolj sporna je umestitev dveh kole-sarskih stez v prostor med pločnikom in gredico na vsaki strani ceste. To pa zato, da bo do parkiranih avtomobilov lahko še naprej skrasiли obe strani cestiča. Povsdop svetu ure-ja v mestih in že skoraj v vsaki vasi kolesar-ke poti tako, da jemljejo prostor avtomobi-lom, le v Gorici se dogaja obratno: avto-mobili kraljujejo, kolesarje pa potiskajo med ka-varniške mizice.

To je že stalnica občinskih uprav, ki si sledijo v Gorici. Za obnovo Verdijevega korza so prav tako potrosili veliko denarja, uredili so ga tudi lepo, tista dva temno tlakovana pasova na pločnikih, ki naj bi bila namenjena kole-sarjem, pa sta povsem neuporabna. Kdor je kdaj poskulil tam pritisniti na pedale, dobro ve, kako to zgleda: slalom med pešci, roki stalno na zavorah, na vsakem metru nevarnost, da koga povozí, ljudje pa bentijo nate, kaj za vraga da kolesariš po pločniku.

Na Korzu Italia bo podobno. Malokatero mesto se ponaša s tako lepim drevoredom, s širokima pasovoma onkraj gredic, ki sta bila doslej v domeni pešcev in gostov kavarn. To je prijeten prostor za srečevanje in kramljanje v senci platan, ki je za mesto in kvaliteto življenja v njem dragocen.

Kolesarje ne sodijo tja, čeprav imajo kolesari vso pravico in občina dolžnost, da jim zagotovi varen vozni pas, ki pa bi ga lahko brez težav pridobili na cesti, le da bi odpravili eno vrsto parkiranih avtomobilov. Svojčas načrtovana parkirna hiša v Ul. Manzoni, bi lahko sprejela vse te in še dvakrat toliko avtomobilov. Toda kaj je z njo? Menda se ni našel noben investor prav zato, ker občinski možje niso nikoli pokazali namena, da bi avtomobile z ulic premaknili v parkirne hiše. To pa je pogoj, zato da se investicija obrestuje.

Občinski upravitelji in arhitekti, ki izvajajo njihove odločitve, očitno ne kolesarijo po mestu. Zato načrtujejo mesto po meri avtomobila in ne po meri človeka.

TRŽIČ - Aretirali so ga na železniški postaji

Skrival kilogram hašiša

Mamilo so policisti našli v nahrbtniku - Devinčan je poleti delal kot vodni reševalec v Marini Julii

Okradel in poškodoval duhovnika

Neznanec je 18. septembra popoldne vstopil v župnišče ob eni izmed tržiških cerkev. Moški se je približal duhovniku in mu z narečnim naglasom rekel, naj mu da nekaj denarja. Duhovnik ga je zaprosil, naj mu pojasni, katere so njegove težave. Takoj zatem je moški porinil duhovnika, ki je izgubil ravnotežje in padel na tla. Nasilnež je duhovniku pobral de-narnico iz žepa in zbežal iz župnišča. V de-narnici je bilo le 25 evrov. Du-hovnik je nemudoma klical na po-

moč; med padcem se je poškodoval glavo in hrbot, zaradi česar so ga pospremili v tržiško bolnišnico, kjer so mu nudili potrebno oskrbo. Domov se je vrnil s petimi šivi na glavi. Tržiški karabinjerji so si pozorno ogledali posnetke varnostnih kamer in kaj kmalu ugotovili identitet moškega, ki je okradel in poškodoval duhovnika. Gre za 42-letnega Tržičana F.M., ki so ga karabinjerji aretirali minuti petek. Na nadaljevanje sojenja čaka v hišnem priporu.

Duilio Terpin in zaseženi hašiš

501,81 grama. Analiza je potrdila, da gre za prepovedano drogo visoke kakovosti. Moški je bil med poletjem zaposlen kot vodni reševalec v kopalnišču v Mari-ni Julii. Policisti so med poletnimi meseci opazili, da so ga redno obiskovali mladi uživalci drog iz Tržiča in bližnje okolice. Ko so ga zagledali na tržiški že-

lezniški postaji, so takoj pomislili, da se odpravlja h kateremu od svojih tržiških prijateljev. Terpin ob aretaciji ni pojasnil, kje je kupil hašiš. Ravno prejšnjo nedeljo so tržiški zasegli še drugih deset kilogramov hašiša, ki jih je v svojem avtomobilu prevažal 57-letni moški iz okolice Neaplja.

ŠTANDREŽ - V centru slovenske dekanjske Karitas

Še so dobri ljudje

FOTO A.V.

Viviana, Marinella, Joana, Anica, Marisa, Giuseppe in Ludvik so dobri ljudje, ki del svojega prostega časa namenjajo sočloveku v stiski. Že več let sestavljajo uigrano ekipo prostovoljev slovenske dekanjske Karitas, ki vsak petek med 16. uro in 17.30 nudi in zbira pomoč v skladisču v Ulici Gregorčič med Štandrežem in Sodvodnjami. »V bistvu je ta lokacija le začasna, saj naš nekdanji sedež v Štandrežu že dve leti obnavljajo. Ko se bodo dela zaključila, se bomo vrnili v nekdanji sedež in se odselili iz sedanjega, saj je tu najemnina razmeroma visoka,« pravi Joana Nanut, ki že več kot celo desetletje zagotavlja pomoč ljudem v stiski. »Za zagon dejavnosti slovenske dekanjske Karitas ima velike zasluge pokojni msgr. Jožef Žorž, župnik Karlo Bolčina pa nadaljuje z njegovim poslanstvom. Sama sodelujem z župnijo že več let; če smo v zadnjih letih nudili pomoč pretežno tujcem, se danes na nas obrne vse več naših ljudi, saj je ekonomska kriza marsikoga hudo prizadela,« navaja Nanutova.

Prostovoljno delo je vse prej kot enostavno. Dvakrat tedensko se prostovoljci zberejo, da sortirajo obleke in hrano, ki jih ljudje darujejo, obenem morajo skrbeti tudi za celo vrsto birokratskih zadev. »V poseben register zapisujemo vse podatke družin, ki jih pomagamo. Trenutno jih je 54, približno polovico predstavljajo domačini. Pred leti je bilo tujcev več, sedaj pa se ti v glavnem poslužujejo storitev emporija solidarnosti v Ulici Faiti. Ljudje, ki potrebujejo pomoč, lahko obiščejo le en center, zaradi tega moramo vse skrbno zapisovati, saj v preteklosti ni zmanjkal nekaterih »prebrisancev«. Sicer naj bi mi skrbeli le za ljudi iz Štandreža in Gorice, a nas obiskuje vse več družin iz sosednjih občin oz. vasi, kot sta Krmin in Ločnik; pomagamo tudi nekaterim družinam iz Slovenije,« razlagajo prostovoljci, ki so v petek imeli polne roke dela. V eni uri smo v središču v Gregorčičevi ulici zabeležili neprekinjen pretok ljudi. Za pomoč so prisili priseljenci iz Senegala, Mavretanije, Maroka, prišli so tudi številni Goričani.

Moški, ki ni verjel besedam prostovoljke, češ da so zaloge sira poše, je »vdrl v skladisče hrane, da bi preveril, ali je res tako. Seveda je bilo res, saj je bilo zalog hrane le še za vzorec

FOTO A.V.

Center slovenske dekanjske Karitas je v petek obiskalo tudi veliko poznanih obrazov, ki so darovali hrano ali oblačila. »Veliko je dobrosrčnih ljudi, ki nam pomagajo z materialno pomočjo, nekateri so tudi pripravljeni odstopiti nekaj denarja. Žal pa ne vsi tega cenijo. Pri osebah, ki tu prosijo za pomoč, opažamo veliko razlik. Eni se nam večkrat zahvalijo, drugi se celo pritožujejo ali postajajo izbirčni. Marsikaterga Goričana je sram, da mora priti do nas, saj gre za njegovo dostenjanstvo,« razlagajo prostovoljci. To smo lahko v živo ugotovili tudi med obiskom prostorov slovenske dekanjske Karitas, saj je bila hvaležnost nekaterih oseb opazna že v njihovem pogledu, ni pa zmanjkal primevor ljudi, za katere človeškost in hvaležnost sta nekoliko tuja pojma. Neki moški sploh ni verjel besedam prostovoljke, če da so zaloge sira že poše, tako da je sam »vdrl v skladisče hrane, da bi preveril, ali je res tako. Seveda je bilo tako, hrane pa je bilo izredno malo: ostajalo je le nekaj steklenic paradižnikove omake ter nekaj mleka, riža, testenin in kave, saj so dru-

go hrano že oddali. »Največ ljudi nas obišče sredi meseca, saj vedo, da nas združenje Banco Alimentare iz Vidma zalaga z jestvinami vsak drugi četrtek v mesecu. Sedaj hrane v bistvu nimamo več, do polovice novembra pa je še veliko časa,« s pogledom na prazno skladisče razlagajo prostovoljci. Po hrani večkrat sprašujejo tudi domačini, medtem ko se za oblačila večinoma zanimajo tujci. »Nekatere obleke nato pošiljajo tudi v domovino, na primer v Afriko, kjer tako pomagajo sorodnikom,« še navajajo prostovoljci, ki pomagajo ljudem ne glede na njihovo življenjsko zgodbo ali barvo kože; pomagajo tistim, ki potrebujeta najbolj potrebujejo. Pred kratkim so dali na razpolago obleke in odeje približnikom, ki so jih z bregov reke Soče odpreljali v Gradišče, sedaj pa pripravljajo pošiljko zimskih oblačil za beguncev v Gabrijah. V zadnjem obdobju postaja stanje vse bolj kritično, saj primanjkuje hrane, bližajoča se zima bo razmene še poslabšala. Prav zaradi tega je vsaka pomoč dobrodošla. V centru zbirajo oblačila - ženska,

GORICA - Desničarski shod proti beguncem

Jelinčič z nasprotniki »slovanizacije« mesta

Antifašisti pred županstvom, Italija vrednot na pokrajini

Gorica včeraj ni doživelu množičnega desničarskega shoda s spreodom po mestu; kvestura v prejšnjih dneh iz varnostnih razlogov ni izdala dovoljenja za organizacijo politične manifestacije, zato sta stranki Forza Nuova in Fiamma Tricolore včeraj popoldne v Best Western Palace Hotelu izpeljali okroglo mizo s kakimi štiridesetimi udeleženci, med katero so se izrekli proti politiki sprejemanja priběžnikov. »Gorica je postala prava Lampedusa; vse naokrog se valijo priseljenci, ki se cel dan pogovarjajo preko telefona, vendar nihče ne ves s kom,« je poudaril Franco Bertin, pokrajinski tajnik stranke Fiamma Nazionale, ki je sicer pred meseci svaril pred »slovanizacijo« Gorice. Njegova protislovenska stališča pa očitno ne nikakor

motijo prvaka Slovenske nacionalne stranke Zmaga Jelinčiča, ki se je udeležil včerajnjega desničarskega srečanja.

»Če bi se naši politiki znali postaviti za svoja stališča in če bi ne stali na okopih, ker ne poznajo zgodovine in ker ne vedo, kako se je treba pogovarjati s sosedin in z nasprotniki, bi bila zadeva rešena. Pogovarjati se je treba, najti rešitve. Nihče od teh ljudi mi ni reklo niti besede, ker sem Slovenec. Spoštujanje so me sprejeli, kar ne morem reči za leve stranke v Sloveniji. V Ljubljani in Sloveniji bolj pljuvajo po meni kot tukaj,« je za Primorski dnevnik povedal Jelinčič in poudaril, da morajo nacionalisti iz cele Evrope stropiti skupaj. »Žaščiti se moramo pred hordami, ki nam hočejo uničiti domove in vse po-

krasti, ki hočejo iz Slovenije, Italije in celotne Evrope urediti kalifat. Za vsem tem je Amerika z napadi po celiem svetu, v Iraku, severni Afriki, Afganistanu. Vse to je logična posledica,« je še povedal Jelinčič.

Povsem drugačna stališča smo včeraj popoldne slišali pred goriškim županstvom, kjer so se zbrali protifašisti. Pouparili so, da

moška in otroška; najbolj potrebujejo jope, kavboje in nepremočljive čevlje, potem pa še rjuhe in blazine. Ker je hrana - ki jo vsak mesec zbira združenje za pomoč družinam v stiski Banco Alimentare - že pošla, je mogoče darovati tudi konzerve, plastenke z vodo, olje, riž, kavo, mleko, tudi zelenjavno in sadje. Da bi dodatno

spodbudili ljudi, ki imajo nekaj več, da dajujo tistim, ki potrebujejo, se bodo 20. novembra prostovoljci slovenske dekanjske Karitas udeležili solidarnostne akcije, med katero bodo zbirali pomoč v marketih Maxi v Štandrežu in Dpiu v Sodvodnjah.

Albert Vencina

Protifašisti (levo); Jelinčič (drugi z desne) na desničarskem srečanju

BUMBACA

Gorica nikoli več ne želi meje, na katero imajo Goričani same grde spomine. Vseh treh dogodkov skupaj se je udeležilo nekaj več kot sto ljudi. V večernih urah je kvestura posredovala sporocilo, v katerem je potrdila, da so trije dogodki potekali nemoteno in da ni prišlo do nikakršnih izgredov - tudi po zaslugu okrepljene prisotnosti sil javnega reda. (dr)

TRŽIČ - Mlin De Franceschi

Znova hočejo na svoje delo

Tri alternative za zagotovitev železniške povezave

Apuljska družba Casillo je v začetku avgusta prevzela tržički mlin De Franceschi, vendar ni še zaposnila vseh njegovih nekdanjih uslužencev. Zaradi tega so se delavci zbrali pred tržičko občinsko palaco med zadnjim zasedanjem občinskega sveta, da bi opozorili mestne upravitele na svojo stisko.

»Nočemo ustvarjati novih težav, želimo le pojasniti nastali položaj,« so delavci povedali tržički županji Silvii Altran, ki jih je sprejela pred začetkom zasedanja. »Zahvaljujemo se družbi Casillo, ki napoveduje razne naložbe v Tržiču, vendar hkrati potrebujejo zagotovila, da bodo ponovno zaposlili bivše visoko kvalificirane delavce, ki bi s težavo dobili drugo zaposlitev,« so razložili delavci in pojasnili, da je med nekdanjimi zaposlenimi nekaj petdesetletnikov, ki bi imeli še večje težave pri iskanju nove zaposlitve. Poleg njih je od marca še kakih deset štiridesetletnikov v možnosti, ki bo zapadla aprila. Še bolj za-

skrbljeni so uradniki, ki jih je med Tržičem in Pordenonom zaposlenih kakih deset.

»Družba Casillo napoveduje, da bo vse uradniške posle prenesla v Apulijo,« pravi eden izmed uradnikov, medtem ko se delavci sprašujejo, zakaj se še vedno zatika pri ponovnem odprtju železniške povezave med tržičkim mlinom in železniško postajo pri Ronkah, čeprav je družba Casillo pripravljena zagotoviti 300.000 evrov. Županja je poudarila, da tudi sama hoče čim prej poskrbeti za ponovno odprtje železniške povezave. Po njenih besedah konzorcij za razvoj industrijske cone skupaj z železniško družbo RFI preverja tri tehnične rešitve. Prva predvideva ponovno uporabo železniške povezave v industrijski coni Schiavetti-Brancale, kar bi bilo okrog 300.000 evrov, vlaki pa bi lahko vozili le ponoči. Druga rešitev je vezana na elektrifikacijo že obstoječih železniških tirov, kar bi bilo poldruži milijon evrov in bi omogočilo, da vlaki vozijo tu-

Mlin De Franceschi pri Tržiču

di podnevi. V igri je še tretja alternativa, ki predvideva manevriranje vlakov na tržički železniški postaji, vendar je precej dražja. Pri vseh tehničnih rešitvah morajo upoštevati, da družba Casillo namenava letno natovoriti dva tisoč vlakov; ko bo mlin deloval s polno paro, naj bi natovorili celo okrog šest tisoč vlakov na leto.

TRŽIČ - V ladjedelnici Fincantieri

Izvolili so sindikalne predstavnike Sindikat FIOM z največjo podporo

Sredi naprezanj sindikatov FIOM, FIM in UILM za podpis nove dopolnilne pogodbe so v tržički ladjedelnici Fincantieri izpeljali volitve novih sindikalnih predstavnikov. Volilno pravico je imelo 1449 zaposlenih, med katerimi je 871 delavcev in 578 uradnikov. Število predstavnikov v enotnem sindikalnem predstavništvu se je zaradi nekoliko nižjega števila zaposlenih znizalo z 18 na 14. Volitev se je udeležilo

1018 zaposlenih, kar predstavlja nekaj več kot sedemdeset odstotkov volilnih upravičencev.

Delavci so največjo podporo izrekli sindikatu FIOM, ki je zbral 326 glasov (49,46%). FIM je prejel 113 glasov (17,14%), UILM 111 glasov (16,84%), UGL pa 26 glasov (3,94%). Izvoljeni so bili Moreno Luxich, Livio Ceschia, Gianpaolo Andrian, Massimiliano Bisiach in Paolo Iorio za FIOM,

Michele Zoff in Alfonso Imperato za FIM, Andrea Holjer za UILM in Andrea Bonanno za UGL.

Uradniki so sindikatu FIOM namenili 110 glasov (30,64%); UILM je prejel 95 glasov (26,46%), FIM 92 glasov (25,62%), FAILMS pa 51 glasov (14,20%). Izvoljeni so bili Moreno Bonaldo in Lorenzo Allesha za FIOM, Rafaella Verza za FIM, David Romeo za UILM in Rodolfo Sala za FAILMS.

PEVMA - Umrl v 69. letu

Borisu Simčiču v zadnje slovo

Do upokojitve je bil zaposlen pri avtobusnem podjetju

V Pevmi so se pred nekaj dnevi poslovili od Borisa Simčiča, ki je umrl v goriški bolnišnici. Usodna mu je bila neizprosna bolezen, ki se je pojavila šele pred kratkim.

Pokojnik je bil rojen v Pevmi 17. septembra 1946 staršema Angelu in Fanici Oblak. O zakonih Simčič smo že poročali v našem dnevniku, saj sta leta 2009 praznovala železno poroko - 70 let skupnega življenja. Oba sta dočakala visoko starost, Fanica je celo presegla sto let.

Po osnovni šoli v rodni vasi je Boris obiskoval poklicno šolo in se še mlad zaposlil kot mehanik pri podjetju javnega prevoza Ribi in nato APT, pri katerem je veljal za odličnega mehanika in vzdrževalca avtobusov. To delo je opravljalo po upokojitve. Bil je družben, rad se je družil s sovrstniki, ki so v njem imeli pristnega prijatelja in prijaznega govornika. Da je imel veliko prijateljev, se je pokazalo tudi na pogrebu v pevmski cerkvi, ki so jo ljudje napolnili, žaro pa bodo sorodniki shranili na zasebnem slovesu v prihodnjih dneh.

Boris zapušča življenjsko družico Marijo, brata Roberta z družino, vnuka Danjela ter znance in prijatelje. Ob njegovem slovesu se svojci zahvaljujejo vsem, ki so z njimi sočustvovali in pospremili pokojnika na zadnji poti. (vip)

Boris Simčič

TRŽIČ - Pristanišče

Iz Kopra pojasnili

Nimajo ne prostorskih ne operativnih težav. Tako sporočajo iz Luke Koper v zvezi s člankom o pretovoru Mercedesov v tržičkem pristanišču, ki smo ga objavili minuli torek. »Luko Koper je nemška korporacija Daimler na mednarodnem razpisu izbrala za osrednje pristanišče za izvoz avtomobilov iz tovarni Mercedes-Benz na Daljni Vzhod. Posel je stekel 15. oktobra letos, do danes pa je na Daljnem vzhod iz Kopra uspešno odpotovalo že več posiljk. Pri pretovoru Luka Koper nima ne operativnih ne prostorskih težav, v preteklem tednu sta privezovanje in odvezovanje ladij potekala po planu, brez čakalnih dob,« so sporočili iz Kopra in pojasnili, da ne držijo navedbe tržičkih pristaniških operatorjev, da so bili avtomobili iz naslova tega posla preusmerjeni v pristanišče Tržič. »V tržičkem pristanišču, kjer Mercedesova vozila pretovarjajo že kar nekaj časa, gre za povsem drugi posel. Iz Tržiča potujejo avtomobili v države Sredozemlja, medtem ko gre v primerev Kopru za izvoz avtomobilov na Daljni Vzhod,« je sporočila Tatjana Jazbec iz službe za odnose z javnostmi pri družbi Luka Koper.

TRŽIČ - Ustreljeni slovenski talci

Niso več pozabljeni

Njihov spomin je živ po zaslugu slovenskih društev Tržič in Jadro iz Ronk

Da ne bodo več pozabljeni, vztrajno skrbita slovenski društvi Tržič in Jadro iz Ronk. Njuna predsednica Lucia Germani in Carlo Mucci sta včeraj položila šop rož s slovensko trobojnicijo

Niso več pozabljeni. Ob 25. aprilu in prvem novembру se venci in šopovi rož polagajo tudi na nagrobnem kamnu na hrbtni strani osrednjega spomenika padlim partizanom na pokopališču v Tržiču. Tja so prenesli posmrte ostanke preko tridesetih slovenskih talcev in borcev, ki jih je italijanski okupator med drugo svetovno vojno ustrelil v Ljubljani in skrivaj, s kamioni, ki so jih spremjal oboroženi pripadniki bataljona Mussolini, odpeljal čim dlje, in Tržič, zato da bi na njihovih grobovih ne prirejali spominskih shodov ali demonstracij. Njihove kosti so pred šestimi leti odkrili v Ulici Aulo Manlio, ob ne-

kdanjem tržičkem pokopališču. Še pred tem - leta 1978 in 1984 - so na novem pokopališču pokopali nekatere druge slovenske talce in borce, ravno tako ustreljene. Njene spominja dvojezični napis na nagrobnem kamnu.

Da ne bodo več pozabljeni, vztrajno skrbita slovenski društvi Tržič in Jadro iz Ronk. Njuna predsednica Lucia Germani in Carlo Mucci sta včeraj položila šop rož s slovensko trobojnicijo. Ob njem se je pojavilo tudi cvetje, ki so ga položili partizansko združenje Vzpi-Anpi in delegacija borčevskega združenja iz Slovenije.

TRŽIČ - 47-letni Igor Pahor

»Gorel je na vso moč in nenadno ugasnik«

Ob grobu je zapela Tamara Stanese

FOTO C.M.

Ganjeno na tržičkem pokopališču je bila velika, lomil se je glas govornic ob odprttem grobu. Vanj so včeraj do poldne položili 47-letnega Igorja Pahorja, kostumografa in dragocenega sodelavca gledališč. Ob njegovi mami Sonji in sestri Tamari so se zbrali svojci, znanci, prijatelji, nekdanji profesorji in sošolci, predvsem pa tisti, ki so Igorja zaradi talentov in njegove prav posebne občutljivosti cenili. Teh je bilo veliko in so prišli od blizu indaleč.

»Ni več njegovega nasmeha, nič več njegove pomirjujoče energije in humorja, nič več njegovega svobodnega duha in mentalne prostranstvi, iskrenega prijateljstva in klenega ponosa,« je praznino, ki je zazevala, ubesedila Beti Tomšic: »Igor je sanjal, da je v močno, zase in za ostale. Bil je pošten, delaven, klen in dober. Prekipeval je od talenta, ni sodil, je pomagal, ni ormalovaževal, on je stvari delal lepše in boljše. Ugašal je pred našimi očmi in tega nam ni dovolil uvideti. Ni hotel živeti bolnega življenja. Gorel je na vso moč in zato nenadno ugasnil kot čudovit ognjemet, ki te pusti, da z odprtimi ustimi zreš v temno nebo. In si želi, da

bi še in še blestel. Od njegovega blestnja in sanj je ostalo veliko lepega in ostali smo mi. Ostalo je njegovo dosedanje delo in vsa ta ljubezen. Če nas je Igor imel rad, če je z nami delil čas, prostor, besede, glasbo, umetnost, tišino, bodite prepričani, da smo že samo zaradi tega dejstva tudi mi nekaj posebnega, tako kot je bil on. Zato, ko bomo odjokali bolečino, poprimimo za delo, čuvajmo njegovo ljubezen v svojem srcu in močno in odločno zakorakajmo v življenje, tudi zanj.«

Kulturna in gledališka delavka Sabrina Morena se je Igorja spomnila z verzijo treh Puškinovih pesmi, »ki jih je tudi on poznal«. Prevevajo jih prijateljstvo, ljubezen, svoboda, »kar je bilo lastno Igorju. Spomnimo se ga v najlepših trenutkih. H grobu so stopile še štiri gojenke plesne šole Arabesque iz Ronk, pri katerih je bil Igor koordinator. »Za nas je bil vse, bil je poseben, drugačen od vseh,« so na grob izrazile svoj spomin in hvaljenost. Za konec mu je režiserka in sopranistka Tamara Stanese zapela napev po Rahmaninovu. Z bolečino se je tedaj pomešal spomin na vse lepo, kar Igor pušča za sabo.

GORICA - Dijaški dom Simon Gregorčič

Nagovarjajo te, ki jím je vizualna kultura najbližja

Gojenci in gojenke Dijaškega doma Simon Gregorčič iz Gorice, njihovi starši (beri mame) in vzgojiteljice - šolskega osebja ni bilo na spregled - so v četrtek pod večer v dvorani travniškega Kinemaxa nestрпно čakali na začetek predvajanja treh kratkometražnih filmov, ki jih je posnela skupina srednješolskih dijakinj in dijakov. Možnost takšne edinstvene izkušnje se je pokazala, ko se je njihova vzgojina ustanova prijavila na razpis dežele Furlanije Julijske krajine, ki je projekt financirala.

Ravnateljica Kristina Knez je nagovorila skoraj sto štirideset udeležencev z razlogom, zakaj in kako je vizualni proizvod nastal. Projekt *Skupaj rastemo* so uresničili z namenom, da spodbujajo večje poznavanje kulturne dediščine Slovencev v Italiji med otroki in mladostniki v Furlaniji Julijski krajini in širšem slovenskem okolju. Časovno je projekt trajal od avgusta 2014 do oktobra letos. Razdelili so ga na več obdobjij. Prvo obdobje je zaobjemalo filmske delavnice: potem ko so večemu številu

učencev nižje srednje šole predstavili vsebino projekta, so zbrali okrog dvajset mladostnikov, ki so izrazili željo, da projektu sledijo v vseh fazah. Zanje so pripravili šestdnevni kamp s filmskimi delavnicami v Novem mestu. Tam so se izobraževali na področju filmske vzgoje in tehnik režije ter snemanja.

V naslednjih tednih bo Dijaški dom filme predstavil tudi na Tržaškem in v Čedadu ali Špetru v sodelovanju s šolami in društvu. DVD-je bodo razdelili med vse slovenske šole v Italiji in v obmejnem pasu v Sloveniji, vzorčno pa tudi v drugih krajih. DVD-je bodo prejeli tudi italijanske šole, ki ponujajo tečaje slovenščine.

Za uspeh projekta je bila odločujoča izbira izraznega sredstva hkrati seveda z metodologijo dela poleg vodenih ogledov in srečanj z izvedenci. Bolj zavane oblike so zaobjele lov na zaklad, praktičen prikaz nekaterih dejavnosti, oblačenje v narodno nošo, delavnice, v katerih so se lahko neposredno preizkusili, povezave s sedanjošto in z mi-

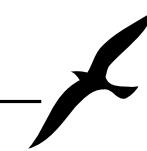

Mladi avtorji z mentorji in vzgojitelji (zgoraj), publika v Kinemaxu (spodaj) BUMBACA

slijo na prihodnost. Ravnateljica je pošudarila: »Želimo nagovarjati mlade, ki jim je vizualna kultura najbližja. Čedale bolj bo treba to upoštevati. Naše začetke vsako leto objavijo neverjetno veliko število knjig, na področju vizualne kulture, ki je mladim zelo blizu, pa je ponudbe bore malo.« Nujno bo tudi potrebno, da se na področju spoznavanja bližnjega ozemlja več vlagi na načrtovano redno dejavnost. S takšnim pristopom so rezultati vidni in trajni: veliko bolj kot z velikimi dogodki, ki so medijsko morda zelo odmevni, ne omogočajo pa trajnega prenosa informacij in znanja.

Nagovoru je sledilo gledanje treh dokumentarcev o goriških, tržaških in nadiških zemljepisnih, zgodovinskih, etnografskih, jezikovnih, arhitektonskih in umetniško ustvarjalnih značilnostih v slovenskem ključu v smislu, da so se dijakinje in dijaki pogovarjali s poznavalci posameznih območij in področij. Režijsko jih je usmerjala Andreja Benedettič, snemanje in montažo pa je oskrbelo podjetje Video-pro iz Nove Gorice.

Udeleženci ogleda so imeli možnost videti daljše povzetke posameznih dokumentarcev. Nekateri kadri so tu pa tam preveč predavateljski, široko pa prevladujejo dinamični premiki, vprašanja in odgovori, barvitost ulic, trgov, stavb, morja, Nadiže, kulturnih hramov in obrazov. V skrajšanem prikazu na-

Vsakič zamižijo in se spustijo v čarobni svet pravljic

Otroci radi prisluhnejo isti pravljici večkrat, ne da bi se je naveličali. Zato s težavo vračajo izposojene knjige, ker mislijo, da jim knjižnica odvzame najljubše prijatelje, junake zgodbe, ki jim delajo družbo pred spanjem.

Ena izmed takšnih pravljic je ravno »Zrcalce« hrvaškega pisatelja Grigorja Viteza. Na zadnjem srečanju v Feiglovi knjižnici v Gorici je otročičem pravljico priovedovala študentka Ilaria Bergnach. Da bi pred začetkom umirila malčke, jih je knjižnica Luisa Gergolet pozvala, naj zamižijo in se spustijo v čarobni svet pravljic, kjer vsakdo postane junak svoje zgodbe. Ob koncu so otroci prejeli papirnato zrcalce, na katerega so narisali same sebe ali kaj drugega, po želji.

Jutri bo na vrsti igранa pravljica »Sittnova sitna«, ki jo bosta uprizorili že izkušeni priovedovalki-dijakinji Sanja Vogrč in Karin Vižintin. Otroci so torej vabljeni ob 18. uri v mladinsko sobo Feiglove knjižnice na Verdijevem korzu v Gorici.

Pravljica in otročiči v Feiglovi knjižnici

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

Gledališče

ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 8. novembra ob 17. uri »Vse za stonj!« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Slepinja v kriku« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 4. in 10. novembra ob 19. uri interaktivni dokumentarni program v okviru vesloslovenskega družbenega odgovornega programa NE-ODVISEN.SI: »Izlivalec ulice« (Bojan Kodelja), prepovedan mladim pod 18. letom; informacije po tel. 003865-3354013.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 3. in 4. novembra bo gledališka predstava »Wonder Woman. Reading su donne, denaro e super poteri«, igrajo Antonella Questa, Giuliana Musso in Marta Cuscinà. Informacije pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponедeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 6. novembra ob 20. uri »Srečanje« (Nina Mitrovič); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng.ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 »Spongebob - Live Party«; 18.20 - 20.15 - 22.10 »Tutto può accadere a Broadway«.

Dvorana 2: 16.00 »Ghosthunters - Gli acchiappafantasi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Belli di papà«.

Dvorana 3: 15.00 - 16.45 - 18.15 - 20.00 »Tutti pazzi in casa mia«; 21.45 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 14.50 - 16.30 »Giotto, l'amico dei pinguini«; 18.15 - 20.10 - 22.10 »The last witch hunter - L'ultimo cacciatore di streghe«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.30 - 18.10 »Spongebob - Live Party«; 19.50 »The

Walk«; 22.15 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 3: 16.00 »Hotel Transylvaia 2«; 17.45 »Woman in Gold«; 20.00 - 22.00 »Hitman: Agent 47«.

Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 »Belli di papà«.

Dvorana 5: 16.00 »Ghosthunters - Gli acchiappafantasi«; 17.40 - 20.20 - 22.10 »Tutto può accadere a Broadway«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Tutto può accadere a Broadway«.

Dvorana 2: 18.00 »Cesta bratstva in enotnosti« in 20.30 »Banditenkinder« (obe projekciji v slovenščini z italijanskimi podnapisi; vstop prost).

Dvorana 3: 16.45 - 18.15 - 20.00 »Tutti pazzi in casa mia«; 21.45 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom).

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.15 - 20.10 - 22.10 »The last witch hunter - L'ultimo cacciatore di streghe«.

Dvorana 2: 17.30 »Ghosthunters - Gli acchiappafantasi«; 19.50 »The Walk«; 22.15 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 3: 17.45 »Woman in Gold«; 20.00 - 22.00 »Hitman: Agent 47«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Belli di papà«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.20 - 22.10 »Tutto può accadere a Broadway«.

Razstave

POKRAJINSKI MUZEJ obveščajo, da bosta danes, 1. novembra, vstop v muzeja prve svetovne vojne in mode ter ogled vseh zbirk in razstav v grajskem naselju (9.00-19.00, tel. 0481/533926) ter Pinakoteki v palači Attems-Petzenstein na Kornu (10.00-17.00, tel. 0481-547499) brezplačna.

V MUZEJU SV. KLAIRE, na Verdijevem korzu v Gorici je na ogled razstava »Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918«. Urnila sta jo Marina Bressan in Marino De Grassi in vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačen voden ogled razstave; do 31. januarja 2016 ob petkih in sobotah 10.30-13.00, 15.30-19.00, ob nedeljah 10.30-19.00; vstop prost.

V GRADU KROMBERK bo do 1. novembra na ogled razstava z naslovom »Likovne dopisnice Maksa Fabianija umetnici Neeri Gatti«.

V GALERIJI MARIO DI IORIO v državnih knjižnicah v Ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava akvarelov Jožeta Ceja; do 10. novembra ob delavnikih 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30; vstop prost.

Izleti

MARTINOVANJE SKRD TRŽIČ bo 14. novembra z izletom v Goriška Brda (informacije in prijave po tel. 347-247122).

ZDRAŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvojdnevni izlet z avtobusom in Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdalu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

GORIŠKI PROSTOR

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v petek, 13. novembra, ob 19. uri slavnostna akademija ob 40-letnici delovanja Slovenske Skupnosti na deželnih ravnih. Častni gost bo profesor Boris Pahor.

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizira v soboto, 14. novembra, ob 20. uri martinovanje v župnijski dvorani v Doberdobu. Na programu skeč »Avdicije« v izvedbi članov KD Jezero in družabnost; rezervacije po tel. 347-1243400 (Magda) do 10. novembra.

Obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo v ponedeljek, 2. novembra, goriški urad zaprt.

DELEGACIJE ZDRUŽENJA VZPI-ANPI

bodo sodelovale na naslednjih komemoracijah: danes, 1. novembra, skupaj z ANED, SKGZ, AVL in krajevnimi skupnostmi ob 9.15 pri spomeniku v Pevmi, ob 10. uri pri spomeniku v Podgori, ob 11. uri na Trnovem, ob 11.15 pri spomeniku v Štandrežu, ob 11.30 na pokopališču v Ločniku, ob 12.30 na goriškem glavnem pokopališču. V ponedeljek, 2. novembra, ob 10.45 bo delegacija prisotna pred glavnim spomenikom v spominskem parku v Gorici.

DRUŠTVI TRŽIČ IN JADRO

organizata maša za pokojne v petek, 6. novembra, ob 19. uri v cerkvi Sv. Nikolaja v Tržiču. Pel bo MPZ iz Bilj.

OBČINA TRŽIČ

bo počastila dan mrtvih v vseh vojnah v sodelovanju z združenjem Assoarma danes, 1. novembra, ob 16.30 pri spomeniku v Ul. Rosselli.

Po nastopu mestne godbe na pihala in prihoda bakle bratstva alpincev bo blagoslov in polaganje vence, govornica bo odbornica za kulturo Paola Benes.

OBČINA ŠTEVERJAN

obvešča, da bo polaganje vencev danes, 1. novembra, potekalo pred števerjanskim spomenikom na Trgu Svobode po koncu maše, ki se bo začela ob 9. uri, in ob 11.15 pred spomenikom padlim na Jazbinah.

PODGORSKA SECIJA VZPI-ANPI IN SKRD A. PAGLAVEC

iz Podgorje vabita na svečanost polaganja vencev k spomeniku padlim v narodno-osvobodilni borbi danes, 1. novembra, ob

10. uri s sledenjem programom: pozdrav predstavnika VZPI-ANPI, polaganje vencev s strani borčevskih organizacij in krajevnega društva, recitacije ter nastop pevskih zborov iz Šempeterja v Podgorje.

SKUPINA GORIŠKIH SLOVENCEV

se bo danes, 1. novembra, kot vsako leto ob 11.30 na goriškem pokopališču poklonila pokojnim slovenskim kulturnikom s prižigom sveče in kratko molitvijo. Zbirno mesto ob 11.30 pred glavnimi vrati na goriškem mestnem pokopališču.

SSO IN SKGZ

bosta skupno polagala vence danes, 1. novembra, ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na goriškem mestnem pokopališču: obe grobnici partizanov in grob Lojzeta Bratuža.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI

bo danes, 1. novembra, polagala vence ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na goriškem mestnem pokopališču.

GORIŠKA KVESTURA

obvešča, da bo od 2. novembra urad za priseljence pri Rdeči hiši odprt s spremljenim urnikom: ob ponedeljkih, torkih, četrtekih in petkih med 8.30 in 13. uro, ob sredah med 10. in 13. uro in med 15. in 18. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro; informacije po tel. 0481-586810.

SKRD TRŽIČ

prireja od 18. novembra razgovorni tečaj slovenskega jezika (informacije in prijave po tel. 347-247122).

ZSKD

obvešča včlanjene zbere, da bo od 2. novembra na spletni strani www.zskp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava bo možna do vključno 4. decembra.

OBČINA DOBERDOB

bo danes, 1. novembra, polagala cvetje k spomenikom

ZTT EST Založništvo tržaškega tiska
in
Feiglova knjižnica

vabita na predstavitev knjige

Plesovi v Devinu

o knjigi bosta spregovorila avtor **Mitja Močivnik** in Jasna Merku

sreda, 4. novembra, ob 19. uri
Trgovski dom,
Korzo Verdi 52, Gorica

padlim v NOB ter umrlim italijanskim in avstro-ogrskim vojakom v prvi svetovni vojni: v Jamljah ob 10.45 pri grobnici padlih avstrijskih vojakov v prvi svetovni vojni in ob 11. uri pred spomenikom padlim v NOB na Palkišču ob 11.30; pred madžarsko kapelico pri Vižintinah ob 11.45; pred spomenikom pad

GLEDALIŠČE**FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko stalno gledališče**

Velika dvorana

V petek, 6. novembra, ob 20.30 / Henrik Ibsen: »Peer Gynt« / Ponovitve. V soboto, 7. ob 20.30 in v nedeljo, 8. novembra ob 16.00.

Klubski prostor

V četrtek, 12. novembra, ob 20.30 / Lot Vekemans: »Ilsmena, njena sestra« / Ponovitve: v petek, 13. in v soboto, 14. ob 20.30, v nedeljo, 15., ob 16.00 od četrtka, 19. do sobote, 21. novembra, ob 20.30.

Gledališče La Contrada

Dvorana Orazio Bobbio

Danes, 1. novembra ob 20.30 / Cancun / Jordi Galceràn, igrajo Mariangela D'Abbraccio, Blas Roca Rey, Giancarlo Ratti, Nicoletta Della Corte, režija Marco Mattolini.

Stalno gledališče FJK - II Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 1. novembra, ob 16.00 / Arthur Schnitzler: »Scandalo«.

SLOVENIJA**NOVA GORICA****SNG Nova Gorica**

V torek, 3. novembra, ob 11.00 / Jean Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«. V petek, 6. novembra, ob 20.00 / Nikola Mitrović: »Srečanje«.

V soboto, 7. novembra, ob 10.30 in ob 16.00 / Barbara Vidović: »Dogodivščina zajčka Branka«.

V sredo, 11. novembra, ob 20.00 / »Kdo se boji črnega moža« / Ponovitve: v četrtek, 12. in petek, 13. novembra, ob 20.00.

V soboto, 14. novembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Pašon«.

V nedeljo, 15. novembra, ob 17.00 / Bertolt Brecht: »Opera za tri groše«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

SNG Drama

Veliki oder

V ponedeljek, 2. novembra ob 19.30 / Johann Wolfgang Goethe: »Faust« / Ponovitve: v petek, 6., v soboto, 7. novembra, in ob ponedeljku, 9. do sobote, 14. novembra, ob 19.30.

V torek, 3. novembra, ob 19.30 / Goran Vojnović: »Jugoslavija, moja dežela« / Ponovitve: v sredo, 4. in v četrtek, 5. novembra, ob 19.30.

V ponedeljek, 16. novembra, ob 19.30 / Vinko Möderndorfer: »Evropa«. / Ponovitve: v torek, 17. novembra, ob 19.30.

Mala drama

V torek, 3. novembra, ob 20.00 / Miha Mazzini: »Varni« / Ponovitev: v sredo, 4. novembra, ob 20.00.

V soboto, 7. novembra, ob 20.00 / Josif Brodski: »Demokracija!« / Ponovitev: v ponedeljek, 16. novembra, ob 19.30.

V petek, 13. novembra, ob 20.00 / Vesna Hauschild: »Inventura« / Ponovitev: v soboto, 14. in v torek, 17. novembra ob 20.00.

Slovensko Mladinsko Gledališče

Zgornja dvorana

V torek, 3. novembra, ob 13.00 / Draža Potočnjak: »Srce na dlani« / Ponovitve: v sredo, 4., v petek, 5., ob 13.00, v ponedeljek, 9. ob 18.00 in v torek, 10. novembra, ob 17.00.

MGL

Veliki oder

Jutri, 2. novembra, ob 19.30 / drama / Henrik Ibsen: »Peer Gynt«. / Ponovitev: v petek, 13. novembra, ob 19.30.

V torek, 3. novembra, ob 19.30 / Simona Semenič: »sedem kuharic, štirje soldati in tri sofije«. / Ponovitve: v sredo, 4. v petek, 6. in v soboto, 7. novembra ob 19.30.

V ponedeljek, 9. novembra, ob 19.30 / komedija / Jera Ivanc: »Prevar«.

Mala scena MGL

V četrtek, 5. novembra, ob 19.00 / komedija / Daniel Glattauer: »Čudežna terapija«

V ponedeljek, 9. novembra, ob 20.00 / komedija / George Axelrod: »Sedem let skomink«

V četrtek, 12. novembra, ob 20.00 / drama / Simona Hamer (po motivih Prežihovega Voranca): »Samorastniki«.

GLASBA**FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST****Stalno gledališče FJK - II Rossetti**

Dvorana Generali

V torek, 10. novembra, ob 20.30 / ballet / »Kemp dances - Invenzioni e Reincarnazioni« / Avtor: Lindsay Kemp / Nastopajo: Lindsay Kemp, Daniela Maccari, Ivan Ristallo, David Haughton, Alessandro Pucci in James Vanzo.

V četrtek, 19. novembra, ob 20.30 / muzikal / Daniele Finzi Pasca: »La Verità« / Ko-producentka: Julie Hamelin Finzi / Scene: Hugo Gargiulo / Glasba: Maria Bonzanigo. / Ponovitve: v petek, 20. ob 20.30, v soboto, 21. ob 16.00 in ob 21.00 ter v nedeljo, 22. novembra, ob 16.00.

Gledališče Verdi

V sredo, 4. novembra ob 20.30 / Don Giovanni / Wolfgang Amadeus Mozart (opera), dirigent Gianluigi Gelmetti, režija Alex Aguilera, izvajalca orkester in zbor Gledališča Giuseppe Verdi. Ponovitve: v četrtek, 5. novembra ob 20.30 ter v soboto, 7. in nedeljo, 8. novembra ob 16.00.

Palatrieste

Danes 1. novembra ob 21.00 / Max Pezzali.

V petek 13. novembra ob 21.00 / Scorpions.

V nedeljo 22. novembra ob 21.00 / Cesare Cremonini / Pù che logico tour.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V petek, 6. novembra, 20.45 / koncert / Nastopata: Francesca Dego - violina in Francesca Leonardi - klavir. / Program: Beethoven / Schiavo.

VIDEM**Novo gledališče Giovanni da Udine**

V torek, 10. novembra, ob 20.45 / koncert / »Wiener Symphoniker« / Dirigent: Charles Dutoit / Sergej Prokof'ev - Romeo e Giulietta, Suite dall'op. 64 / Claude Debussy - Prélude à l'après-midi d'un faune / Modest Mussorgskij - Quadri di un'esposizione.

SLOVENIJA**PORTOROŽ****Avditorij**

V petek, 6. novembra, ob 20.30 / muzikal / »Steps« / Nastopajo: WiGi Project, Art dance studio Portorož, Cuker teater Portorož, pevska zborna Giuseppe Tartini Piran in MePZ Georgios Piran.

LJUBLJANA**Kino Šiška**

V petek, 6. novembra, ob 20.00 / rock glasba / Nastopajo norvežani Kvelertak

V soboto, 7. novembra, ob 20.00 / progresivni rock / International Blackjazz Society European tour 2015 / Nastopajo: Shining (Nor), Caligula'S Horse (Avstralija) in Jack Dalton (Nor).

SNG Opera in balet

V torek, 3. novembra, ob 19.30 / balet / »Meso srca / Kaktus« / Glasbena vodja in dirigentka: Živa Ploj Peršuh; drugi dirigent: Aleksander Spasić / Ponovitve: od srede, 4. do sobote, 7. novembra ob 19.30.

V torek, 10. novembra, ob 10.00 in ob 11.30 / opera / Peter Šavli: »Pastir«.

V sredo, 11. novembra, ob 11.00 / opera / Anton Foerster: »Gorenjski slavček«.

V četrtek, 12. novembra, ob 19.30 / opera / Jacques Offenbach: »Orfej v peklu« / Ponovitev: v soboto, 14. novembra, ob 19.30.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Palača Gopčevič: na ogled je razstava furlanskega fotografa Danila De Marca »Partizani neke druge Evrope«. Razstava bo na ogled do 8. decembra in sicer dopoldne od 10. do 13., po poldne pa od 16. do 19. ure (ob ponedeljkih bo, z izjemo 7. decembra, zaprt).

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

GORICA

Državna knjižnica (Ul. Mameli): do 10. novembra je na ogled razstava gorške likovne ustvarjalca Jožeta Čeja »Ujeta svetloba«, ogled je možen ob delavnikih od 10.30 do 18.30, ob sobotah pa od 10.30 do 13.30.

SLOVENIJA**KOBARID**

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

LAKO	NENADNA SMRT, MOŽGANSKI UDAR	MUSLIMANSKA VERSKO-POLITIČNA SEKTA	ORAČV VINOGRADU	ZAČETEK ANALIZE	ITALIJANSKI SLIKAR IN PISATELJ (GIORGIO)	SLANO JEZERO V KAZAHSTANU	SMISEL KAKEGA DEJANJA, SMOTER, CILJ		IN TAKO NAPREJ	ITALIJANSKA PEVKA LAHKE GLASBE	BERI PRIMORSKI DNEVNICKI	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (LUCILLE)	NOGOMETNI KLUB IZ BERGAMA	ZDRAVILIŠČE V DOLNJI AVSTRIJI, PRI DUNAJU	OTOK V GRČIJI, V VEGETSKEM MORJU	NA VRHU ČAŠE	
STANOVANJSKA POČITNIŠKA PRIKOLICA								IGOR MALALAN			NAŠ REŽISER (JOŽE) GRŠKA CRKA						
OTOK OB SARDINII								SRČEK BIJE... URA SE OGLAŠA ... KIS									
OTOK V SEVERNEM JADRANU				STRAST NAD SAMIM SEBOJ GL. MESTO MALDIVOV										PRIMORSKI DNEVNICKI, TVOJ DNEVNICKI			
	PREBIVALEC AFR. DRŽAVE OZEK USNJEN TRAK							AM. DRAMA-TIK (ARTHUR) ŠPANSKI KRAJEVSKI KLUB						LIVADA ALI MENICA			
MORSKA RIBA, VRSTA SKATA					REKA V ITALIJII, LEVI PRITOK TIBERE					NEKDANJA PUŠKA, KI SE JE POLNILA SPREDAJ	SOKRATOV TOŽNIK IVO ANDRIĆ						
KRONIKA, LETOPIS					ZNANO LETOVISČE NA SICILII	NAŠ ODBOJKAR (JERNEJ) BOLG. PESNIK (LJUDMIL)					ALOJZ REBULA PIJAČA STARIH SLOVANOV						
NEKDANJI NASLOV FRANCOSKIH KRALJEV				TOM SELLECK NIKOLAS WISEMAN	REKA V KOLUMBIJI NUDISTI						NEKDANJA NEMŠKA GLASBENA SKUPINA			RICHARD EGAN	BRAZILSKI DIRKAČI FITIPALDI</td		

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik
20.50 Dok.: Mreže spomina, sledi Čezmej-
na Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00,
13.30, 16.30, 20.00, 23.45 Dnevnik **9.45**
Dreams Road **10.30** A Sua immagine, vmes
maša in angelus **12.20** Linea verde **14.00**
L'arena **16.35** Domenica In **18.45** Kvizi:
L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi **21.25** Se-
rija: Il giovane Montalbano

RAI2

6.30 Memex – La scienza raccontata dai
protagonisti **7.00** Experìa – Viaggio in Ita-
lia nell'anno dell'Expo **7.30** Dok.: La terra
tremo – Coltivare per ricostruire **8.00** Se-
rija: Heartland **8.45** Serija: Il nostro amico
Charly **9.30** I nostri amici animali **10.15**
Cronache animali **11.00** Mezzogiorni in fa-
miglia **13.00** 17.05, 20.30 Dnevnik, vreme
in šport **13.45** Quelli che aspettano **15.30**
Quelli che il calcio **17.10** 90° minuto **19.35**
Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.00** Se-
rija: N.C.I.S. **22.40** La domenica sportiva
23.20 Avtomobilizem: Formula 1, VN Me-
hike, dirka

RAI3

6.00 Fuori orario **7.00** Serija: Zorro **7.45**
Film: Gli amanti latini (kom.) **9.20** Com-
munity – Le storie **10.00** The Cooking
Show – Il mondo in un piatto **11.05** Ritratti
12.00 14.00, 15.00, 18.55, 23.30 Dnevnik,
vreme in rubrike **12.25** E lasciatemi diver-
tire **13.15** Geo **13.25** Fuori quadro **14.30** In
1/2 ora **15.05** Kilimangiaro **20.00** Blob
20.10 Che tempo che fa **21.45** Report **23.45**
Gazebo

RAI4

14.05 Film: Se mi lasci ti cancello (dram.)
'04, i. J. Carrey, K. Winslet) **15.55** 17.05 De-
litti in paradiso **17.00** Novice **18.00** Zoo
19.30 Supernatural **20.20** Teen Wolf **21.15**
Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **22.45** Main-
stream Lucca Comics 2015

22.55 Film: Lionheart – Scommessa vin-
cente (akc.)

RAI5

14.20 1000 giorni per il pianeta Terra **15.05**
Wild Medioriente **16.05** Gledališče: Una
giovinezza enormemente giovane **17.00**
Ubiq – Origine **17.30** C'è musica e musica
18.20 Novice **18.25** Petruška presenta
18.30 Glasba **20.15** Petruška incontri **20.40**
Cult Book **21.15** Lo stato dell'arte **22.15** Al-
fabeto5 **23.05** Film: Miele (dram.)

Rai Nedelja, 1. novembra
Rai movie, ob 21.15

Pasolini, un delitto italiano

Italia 1995
Režija: Marco Tullio Giordana
Igrajo: Carlo De Filippi, Giulio Scarpa-
ti, Antonello Fassari, Claudio Bi-
gagli in Andrea Occhipinti

Danes poteka štirideset let od noči
med 1. in 2. novembrom 1975, ko so
pri Ostiji ubili Pier Paola Pasolinija.

Ob obletnici mu danes Rai movie posveča celotni sklop večernega in nočnega sporeda, ki ob 21.15 uvršča film Marca Tullia Giordane, povzet po biografskem romanu Pasolinijevega znanca Enza Siciliana.

Filmska zgodba se začne prav v tisti novembrski noči ter rekonstruira ce-
lotno preiskavo in proces. Sedemnajstletni Pino Pelosi še danes velja za edi-
nega osumnjenca, pa čeprav je tisti proces imel cel kup pomanjkljivosti.

Pri scenariju sta s Tullio Giordana sodelovala tudi Rulli in Petraglia in zgod-
bi se to seveda pozna, pa čeprav igralska zasedba ni na nivoju.

Ob tem filmu bo Rai movie predvajal še tri Pasolinijeve filme in pa Pasoli-
ni prossimo nostro, Giuseppeja Bertoluccija, pri katerem je sodelovala tu-
di deželna kinoteka iz Humina.

RAI MOVIE

13.50 Movietra **14.25** Film: Promised
Land (dram., '12, i. M. Damon) **16.15** Film:
Detective coi tacchi a spillo (det., '91, i. K.
Turner) **17.50** 0.50 Novice

17.55 Film: Mystic Pizza (rom., '88, i. J.
Roberts) **19.40** Film: Le avventure di Tom
Sawyer e Huck Finn (pust.) **21.15** Film: Pas-
olini, un delitto italiano (dram., It., '95)
23.00 Film: Il Decameron (kom., '71, r. P.
Pasolini)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Pane e libertà **14.55** Aktualno:
Anica – Appuntamento al cinema **15.00**
GranPremium **15.05** Serija: Padre Brown
16.35 Nad.: Compagni di scuola **17.30** 0.35
Novice **17.35** Nad.: Una buona stagione
19.30 Nad.: Linda e il brigadiere **21.20** Ta-
le e Quale Show **23.40** Mister Premium

RETE4

7.55 Media Shopping **8.25** Serija: Due per
tre **8.55** 0.15 Terra! **10.00** Maša **10.50** Le
storie di viaggio a... **11.30** 18.55 Dnevnik in
vreme **12.00** Serija: La signora in giallo
14.00 Donnaventura **15.00** Film: Avalan-
che Express (akc.) **16.50** Film: Tom Horn (ve-
stern, '80) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore

21.15 Film: Colpevole d'innocenza (triler,
'99, i. A. Judd) **23.25** Film: Squadra 49 (akc.,
'04, i. J. Travolta)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska
napoved in dnevnik **9.10** Le frontiere delo-
lo spirito **9.50** La corsa dei santi – La rive-
lazione della tenerezza **11.00** Le storie di
Melaverde **12.00** Melaverde **13.00** 19.55
Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00**
Domenica Live **18.45** Igra: Avanti un altro
20.40 Show: Paperissima Sprint **21.10**
Nad.: Il segreto **22.50** X-Style **23.30** Film:
Kill for Me – Legami di morte (dram.)

ITALIA1

7.25 17.55 Risanke in otroške serije **8.40**
Film: Le avventure di Lupin III – Il ritorno
del mago (anim.) **9.55** Film: Bogus – L'ami-

VREDNO OGLEDÁ

co immaginario (fant.) **11.50** Live a casa tua
12.25 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport
13.45 Grande Fratello **14.05** Film: Mars At-
tacks! (zf, '96, r. T. Burton, i. J. Nicholson)
16.00 Film: Planet 51 (anim.) **19.00** Nan.:
Camera Café **19.30** Film: Ti stimo fratello
(kom., It., '12) **21.25** Open Space

IRIS

12.35 Film: Original Sin (dram., '01, i. A.
Banderas, A. Jolie) **14.55** Film: L'ultima por-
ta (dram.) **16.35** Io l'ho visto **16.40** Film:
Always – Per sempre (dram.) **19.00** Film: Cuor-
i in Atlantide (dram., '01, i. A. Hopkins)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vre-
me **7.55** Omnibus **9.45** L'aria che tira – Il
diario **11.00** Gustibus **11.45** Film: Souvenir
d'Italia (kom.) **14.00** Kronika **14.40** Serija:
La libreria del mistero **16.30** 21.10 Serija:
Josephine, ange gardien **20.35** Crozza nel
Paese delle Meraviglie

LA7D

6.20 11.00 Cuochi e fiamme **8.10** 17.30 I
menu di Benedetta **12.25** Chi guida meglio?
13.05 19.00 Chef per un giorno **15.10** Film:
Starman (zf) **18.55** Dnevnik **21.10** Film:
Quel che resta del giorno (dram., '93, i. E.
Thompson)

23.45 Film: Quella sera dorata (dram., '09,
i. A. Hopkins)

TELEQUATTRO

7.20 Le ricette di Giorgia **7.50** Sveglia Trie-
ste! **10.20** 20.20, 23.50 Dnevnik **10.35** Apri-
ti cielo **10.40** La parola del signore **10.55** Ti-
sane, uguenti e cachet **13.50** 20.55 Qui stu-
dio a voi studio **20.05** 20.40 Dodici minuti
con Cristina **20.35** Qua la zampa **0.05** Ro-
tocarlo Adnkronos **0.20** Trieste in diretta

LAEFFE

11.40 Jamie: Comfort Food **12.35** Il re del-
lo street food **13.45** 17.50 Posso dormire da
voi? **15.55** Serija: Omicidi tra i fiori **19.00**
Vicini di viaggio **19.30** Viaggi nudi e crudi
20.05 Il cuoco vagabondo **21.10** Film:
Quasi famosi – Almost famous (dram.)
23.30 Nad.: Tess dei D'Urberville

DMAX

13.20 Come è fatto il cibo **14.10** 21.10 Uni-
ti e bisunti **15.05** La guerra dei coltelli **15.55**
La prova del diavolo **16.50** 23.45 Affari a
quattro ruote **18.35** Affare fatto! **19.30** Cac-
ciatori di tesori

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanizanke
10.00 Nedeljska maša **10.55** Dok. film: Pa-
stir **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zem-
lja **13.00** 17.00, 18.55, 23.05 Porocila, šport
in vreme **13.25** Slovenski pozdrav **14.45** Pa-
se si... **15.05** Film: Moj mož Godfrey (kom.,
'36, i. W. Powell) **16.35** Dok. serija: Village
Folk – Ljudje podeželja **17.20** Naj muzika igra

17.45 Velika imena malega ekранa **19.25**

Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Nova dvajsata **20.30**
Dok. odd.: V fokusu **21.25** Dok. odd.: Pesem
iz gozda **23.35** Film: Vračanje (triler)

SLOVENIJA2

7.00 Duhovni utrip **7.15** City Folk – Obra-
mesti **8.15** Glasbena matineja **9.15** Glasba
9.45 Posebna ponudba **10.35** Nan.: Se zgo-
di **12.50** Žogarija **13.15** Šport & Špas **13.45**
Športni iziv **14.55** Dok. film: Aleksandrins-
ke **16.30** Zvezdana **17.20** Film: Tekmovanje
(dram.) **19.00** Avtomobilnost **19.35** Žreba-
nje Lota **19.50** Avtomobilizem: Formula 1,
VN Mehike, prenos dirke **22.00** Vse je mo-
goče **23.30** Velika imena malega ekran

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv
– Deželne vesti **14.10** Evronovice **14.30**
Tednik **15.00** Vrt sanj **15.45** Dok. odd.: K2
16.15 4. Mednarodni Bienale sodobne glas-
be Koper 2014 **17.05** Avtomobilizem **17.20**
Najlepše besede **18.00** Ljudje in zemlja
18.50 Spomini **19.00** 22.05, 23.55 Vsesedan-
s - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Avtomobi-
lizem **19.45** Glasba zdaj **20.00** Vesolje je...
20.30 Istra in... **21.00** Lynx magazin **21.30**
Dok.: L'isola d'Ischia **22.15** Slovenski

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželnii Tv Dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? - Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Sotto copertura **23.25** Petrolito

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.35** Protestantesimo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30, 17.45 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Pechino Express - Il nuovo mondo **23.35** 2Next - Economia e futuro

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda Rai-Tre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Amore criminale **23.00** Il processo del lunedì

RAI4

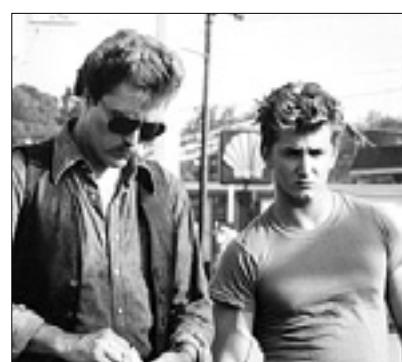
13.15 Switched at Birth **14.10** Sabrina, vita da strega **15.00** Stargate Atlantis **15.40** Andromeda **16.25** Star Trek: Enterprise **17.10** Novice **17.15** Robin Hood **18.05** Beauty and the Beast **18.45** Reign **19.30** Under the Dome **20.15** Vikings **21.15** Zoo **22.35** Mainstream Lucca Comics 2015

22.50 Film: Wrecked (triler)**RAI5**

14.40 1000 giorni per il pianeta Terra **15.30** Wild Medioriente **16.25** Dok. film: Che strano chiamarsi Federico **18.05** Novice **18.15** 20.40 Passepartout **18.40** Il giro del mondo in 80 meraviglie **19.45** Art of... America **21.15** Laboratorio Ronconi - Calderon **22.40** Gledališče: 'Na specie de cadavere lunghissimo

RAI MOVIE

14.00 Film: Impiccalo più in alto (vest. '68) **16.00** Film: Sirene (kom., '90, i. Cher) **17.55** 0.45 Novice **18.00** Film: Pasolini, un delitto italiano (dram., It., '95) **19.45** Film: I fischissimi (kom.) **21.15** Film: Seminole (vestern, '53)

22.50 Film: A distanza ravvicinata (dram., '86, i. S. Penn)**RAI PREMIUM**

11.30 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra nostra **13.05** Nad.: Rosso San

Valentino **14.05** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Valeria **18.40** Nad.: La signora in rosa **20.10** Nad.: Il restauratore **21.20** Serija: Last Cop - L'ultimo sbirro

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Di-stretto **21.16.35** Ieri e oggi in TV **16.45** Serija: Il ritorno di Colombo **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** 23.30 Grande Fratello **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'invadenza **21.10** Serija: Squadra Antimafia

ITALIA1

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nad.: Simpsonovi **14.30** Nad.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nad.: 2 Broke Girls **15.55** Nad.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nad.: La vita secondo Jim **17.40** Serija: Mike & Molly **18.05** Nad.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Le Iene Show

IRIS

13.30 Film: La polizia incrimina, la legge assolve (det., It., '73) **15.25** Film: Due mafiosi nel far West (vestern, '64) **17.30** Note di cinema **17.35** Film: Il vendicatore di Kansas City (vestern, '64) **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Mamma Roma (dram., It., '62) **23.00** L'ho visto

23.05 Film: Medea (dram., '69, i. M. Callas)**LA7**

6.30 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.35** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

LA7D

6.20 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** SOS Tata

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Aktualno: Musa Tv **12.45** Italia economia e prometeo **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** 23.30 Košarka: Basket Recanti - Pallacanestro Trieste **18.00** Trieste in diretta **19.20** Qua la zampa **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Live

LAEFFE

11.35 13.30 Il cuoco vagabondo **12.35** Bourdain: Cucine segrete **14.35** Silvia, pepe quanto basta **15.35** David Rocco: Dolce vita **16.40** Jamie: Comfort Food **18.40** Il re-

dello street food **19.55** Novice **20.05** Racconti sul corpo

21.10 Film: Monsieur Lazhar (dram.) **23.00** Film: Confessioni di un figlio del secolo (dram.)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It - Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia

21.10 Film: Dancing at the Blue Iguana (dram.)

DMAX

13.20 Cattivissimi amici **14.10** Cacciatori di tesori **15.05** Ferito a morti **15.55** Nella terra dei serpenti **16.50** Come è fatto **18.35** Affare fatto! **19.30** Container Wars **20.20** Affari a quattro ruote **21.10** Come è fatto il cibo **22.55** Nudi e crudi

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.15** Z vrta na mizo **10.40** 10 do-mači **11.10** 18.20 Kviz: Vem! **11.50** Kaj govorиш? - So vakeres? **12.20** Nad.: Se zgodi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vreme in šport **13.30** Sveto in svet **14.40** Dok. serija: Village Folk - Ljudje podeželja **15.10** Dober dan, Koroška! **15.40** 18.10 Risanke **16.00** Točka preloma **16.30** Du-hovni utrip **17.30** Slovenski magazin **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Pisave **23.40** Imago Sloveniae

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 18.55 Risanke in otroške oddaje **8.10** Zgodbe iz školke **8.25** Žogarija **8.50** Šport & Špas **9.50** Točka **11.20** 17.00, 0.05 Halo TV **12.20** Dobro jutro **14.35** Polnočni klub **16.00** Ljudje in zemlja **18.00** Nad.: Poklicite babico **19.30** Kratki film: Skupaj **19.40** Infodrom **20.00** Nad.: Žena, mož in nepridipravi **20.55** Serija: Inšpektor Banks **22.30** Film: Načelnik (dram., Ru., '13)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.25 Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** 8. Mednarodni zborovski festival Koper **16.10** Vesolje je... **16.40** Tednik **17.10** TG dogodki **17.25** Istra in... **18.00** 22.50 Športel **18.35** 23.20 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Pri-morska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredozemlje **20.30** City Folk **21.00** Meridiani **22.15** Glasba zdaj

POP TV

6.50 Risanke in otroške serije **7.50** 9.30, 10.45, 12.00 Tv prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Odpuščanje ljubezni **9.45** Sanjska ženska **11.00** Nad.: Grehi preteklosti **12.15** 20.00 Gostilna išče šefu **13.45** Nad.: Usodno vi-no **14.50** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Nad.: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 21.25 Novice **21.30** Cel svet ima talent **22.25** Serija: Kotisti **23.20** Serija: Na kraju zločina - Miami Live

VREDNO OGLEDNA

Ponedeljak, 2. novembra Iris, ob 21. uri

Mamma Roma

Italija 1962
Režija: Pier Paolo Pasolini
Igrajo: Anna Magnani, Ettore Gara-falo in Franco Citti

V Pasolinijevem imenu bo potekal tudi del ponedeljkovega televizijskega sporeda in sicer z njegovim celovečercem iz leta 1962, ki pripoveduje o »Mammi Romi«, prostitutki, ki odloča, da bo zapustila svoj poklic. Njena velika želja je, da bi lahko spet skrbel za sina Ettoreja, ki so ji ga oblasti odvzeli in ga zaupale varstvu druge družine.

Poroči se s starim znancem Carminejem, s prihranki si kupi stanovanje v predmestju Rima, kmalu nato pa si pribori tudi stojnico znotraj bližnje tržnice in upa, da se ji bodo sanje o lepšem in boljšem življenu km

»Pole position« Rosbergu

CIUDAD DE MEXICO - Dirk svetovnega prvenstva formule 1 v Mehiki bo danes (start ob 20.00) s prvega mesta začel Nemec Nico Rosberg. Drugi voznik Mercedesa je v kvalifikacijah premagal svežega svetovnega prvaka, svojega moštvenga sotekmovalca Britanca Lewisa Hamiltona. Za Rosberga je to četrti »pole position« v nizu, z novim uspehom pa je še enkrat preprečil veselje Hamiltonu, ki čaka na svoj jubilejni 50. najboljši položaj v karijeri. Tretji čas je dosegel Nemec Sebastian Vettel s Ferrarjem.

Pianigiani odhaja?

Selektor italijanske košarkarske reprezentance 46-letni Simone Pianigiani naj bi bil tuk pred razrešitvijo pogodbe z italijansko košarkarsko zvezo. Tako piše Gazzetta dello Sport, ki omenja, da med zdajšnjim selektorjem in predsednikom zveze Fip Giannijem Petruccijem je v zadnjem obdobju prišlo do trenj. Pianigiani je bil imenovan za selektora leta 2009. Večina košarkarskih poznavalcev je prepričanih, da mu bo nasledil zdajšnji košarkarski strokovnjak in pomožni trener San Antonio Spursov Ettore Messina.

NOGOMET - V A-ligi Inter premagal Romo, Juventus pa Torino

Vse bolj zanimivo

TURIN/MILAN - Derbi tekmo 11. kroga je A-lige na milanskem San Siro je prišel Interju Roberta Mancinija, ki je »matrikal« sinoči premalo učinkovito Romo. Rimljani so sicer napadali in velikokrat streljali proti vratom odličnega slovenskega vratarja Samirja Handanovića, ki je bil med glavnimi junaki, saj je vsaj trikrat odločilno posegel. Zmagoviti gol je v prvem polčasu dosegel Medel. Inter je po včerajšnjem krogu, v pričakovanju današnjih tekem, sam na vrhu lestvice. Obeta se torej izjemno zanimiva sezona.

Turinski derbi je tudi letos osvojil Juventus. Podobno kot v lanskem sezoni so Allegrijevi fantje »ukrotili bike« še v sodnikovem dodatku, ko je zmagovali zadetek za Stato damo zadel Cuadrado. Juventus je v prvem polčasu povedel z golum Pogbaja, ki v zadnjih krogih ne blesti (še posebno ne proti Sassuolu). Za Juve se srečanje ni začelo na najboljši način: po desetih minutah je morala radi lažje mišične poškodbe z igrišča Khedira, ki bo tako preskočil torkovo tekmo lige prvakov proti Borussiji. Pravzaprav je šlo za neke vrste srečo v nesreči, saj je nemškega igralca arabskih korenin zamenjal odločilni Cuadrado. Torino je izenačil po povratku s slaćilnic z Bovom. Tik pred trikratnim živžgom pa prvi gol v črno-belem dresu Kolumbijca.

LONDON - Ragbi reprezentanca Nove Zelandije je na svetovnem prvenstvu v Angliji ubranila naslov prvakov z zadnjega tekmovanja. V velikem finalu je na Twickenham stadijonu v Londonu premagala Avstralijo s 34:17. Bron so si že v petek po zmagi nad Argentino priborili Južnoafričani. Nova Zelandija je z včerajšnjo zmago postala prva reprezentanca v zgo-

dovini, ki ji uspelo ubraniti zlato medaljo na SP, pa tudi prva, ki ima skupno zdaj tri naslove. Novozelandci so bili najboljši na svetu še v letih 1987 in 2011. Angležem je v tolažbo ostalo le nekaj rekordov in denarja; šesttedensko tekmovanje je prineslo 210 milijonov evrov dobička.

Na fotografiji ANSA novozelandski ragbist Ma'a Nonu

2

nogometna italijanske narodnosti na igrišču od prve minute na si-nočnji tekmi v Milanu: Florenzi (Roma) in D'Ambrosio (Inter).

GIMNASTIKA - SP Prvič štirim telovadkam zlata kolajna

GLASGOW - Prvi dan posamičnih finałov na svetovnem prvenstvu v športni gimnastiki v Glasgow je prinesel nevsakdanji razplet na dvoriščni bradlj, saj so si kar štiri telovadke delile prvo mesto. To se je zgodilo prvič v zgodovini SP. Junak dneva je Britanec Max Whitlock, ki je osvojil najprej srebro, nato še zlato - zgodovinsko za Veliko Britanijo. Zlato na dvoriščni bradlj so si pritelovadile Rusinja Darja Spiridonova, Viktorija Komova, Američanka Madison Kocian in Kitajka Yilin Fan. Vse so prejeli oceno 15,366. Prva odločitev dneva je bila na parterju. Sestava je najbolje uspela Japoncu Kenzu Shiraju, ki je suvereno premagal konkurenco. Whitlock se je nato vpisal v zgodovino na konju z ročaji, kjer je osvojil zlato in postal prvi Britanec z naslovom svetovnega prvaka v športni gimnastiki. Naslov najboljše na svetu na preskoku je osvojila Rusinja Marija Paseka (15,666). Na krogih je slavil Grk Eleftherios Petrounias, letošnji evropski prvak in zmagovalec na tem orodju na evropskih igrah v Bakiju. SP se bo končalo danes, ko telovadce čakajo preskok, bradlj in drog, telovadke pa gred in parter.

A-LIGA 11. krog
Juventus - Torino 2:1
Strelci: Pogba 19.; Bovo (T) 51., Cuadrado 93.
Inter - Roma 1:0 (1:0)
Strelci: Medel 30. Rdeč karton: Pjanić (R) 73.
VRSTNI RED: Inter 24, Roma 23, Napoli 21, Fiorentina 21, Sassuolo 18, Lazio 18, Atalanta 17, Milan 16, Sampdoria 15, Torino 15, Juventus 15, Chievo 12, Empoli 11, Palermo 11, Genoa 11, Udinese 11, Frosinone 10, Bologna 6, Verona 5, Carpi 5.

Danes: 12.30 Fiorentina - Frosinone, 15.00 Bologna - Atalanta, Carpi - Verona, Genoa - Napoli, Udinese - Sassuolo, 20.45 Lazio - Milan, jutri: 19.00 Chievo - Sampdoria, 21.00 Palermo - Empoli.

B-LIGA - Izidi 11. kroga: Ascoli - Vercelli 0:1, Bari - Novara 1:1, Brescia - Latina 1:0, Cesena - Lanciano 2:0, Como - Modena 1:1, Livorno - Trapani 2:0, Pescara - Crotone 4:1, Salernitana - Perugia 1:1, Ternana - Avellino 0:3.

Vrstni red: Cesena 23, Crotone 21, Cagliari 20, Livorno 20, Bari 19, Pescara 18 (...).

V SLOVENIJI - 1. SNL: Domžale - Zavrč 0:1, Celje - Olimpija 0:4, Maribor - Rudar 7:1, Luka Koper - Krka 0:0.

Vrstni red: Olimpija 35, Maribor 28, Domžale 28, Gorica 28, Zavrč 25, Rudar 18, Krka 18, Luka Koper 13, Krško 13, Celje 11.

Američanki za ... Belorusijo

GLASGOW - Američki telovadki Alaina Kwan in Kylie Dickson sta na gimnastičnem SP deležni vsaj toliko pozornosti kot zvezdnika Kohei Uchimura in Simone Biles. A Kwanova in Dicksonova nista bili članici zlate ameriške selekcije, nastopali sta za Belorusijo, državo, ki je nista še nikoli niti obiskali. Telovadki sta z nastopom za državo, ki jo avtoritativno vodi Aleksander Lukašenko, na družbenih omrežjih sprožili pravi val zmerljivk, milejši nasprotники beloruske politike so športnicama očitali samo nepatriotsko držo.

ŠPORTNA GIMNASTIKA - Tea Ugrin

Odločna in elegantna

V Glasgow vnesla nekaj elegance in več mehkobe - Dokazala je, da si zaslusi mesto v reprezentanci

Novinarjem se najraje iznika. »Saj mi ne bo treba pred kamero ali mikrofon,« prestrašeno sprašuje. Četudi prideš brez dodatnih pripomočkov, samo s peresom in beležko, je vselej bojazljiva, zadržana in sramežljiva. Odgovori so večinoma kratki, najraje ima svoj nasmej, s katerim pritrjuje vprašanjem ali zaključi odgovor. Skoraj nemogoče se ti potem zdi, da tako drobna in nežna deklica lahko iz sebe iztisne neopisljivo zagrizenost. Pa vendar Tea Ugrin, 17-letnica s Ferlougov, je tega zmožna. Plavolasa mladenka svoj drugi jaz najraje predstavlja v svojem (drudem) domu – v telovadnici na Ulici Vespucci, kjer domuje matični klub Artistica '81 –. Tam ji je med parterjem, dvoriščno bradlj in gredjo najbrž najbolj prijetno. Tam ni zadržana, niti strahopetna. Na orodjih je kot lev, samozavestna in edina, pripravljena na izzive, perfekcionista, pa tudi potrežljiva in vztrajna. Nikoli prenagla, niti pri napovedih. Predana je svojemu športu, vestna in disciplinirana.

In vse to je na svetovnem prvenstvu v Glasgow, ki se bo danes zaključilo, tudi privlekla na dan. Na Škotsko je odpotovala, ne da bi vedela, ali bo na letos najpomembnejšem tekmovanju sploh nastopila. Napisala pa so jo delo, vztrajnost in potrežljivost po poškodbi poplačali. Selektor jo je uvrstil med tri telovadke, ki so na najtežji tekmi sezone nastopile na vseh štirih orodjih (ostale tri vpoklicane so nastopile samo na dveh). In njega in ekipo v svojem krstnem nastopu na SP ni razočarala: z odlično predstavo je pripomogla, da si je Italija priborila vozovnico za Rio. Nato je pred polno dvorano stopila še dvakrat, obakrat prepričljivo, kar je spet dokaz, kako je gotova v tem, kar dela. In to ne med katerokoli konkurenco, ampak med svetovno člansko elito, v najtežji zvrsti (mnogoboju), med mišičastimi in postavnejšimi konkurentkami, ki jih je letos na mednarodni ravni prvič spoznala še junija na Evropskih olimpijskih igrah v Bakiju. V zadnjem najboljšem nastopu jo je najbrž minila tu-

Tea Ugrin

FOTODAMJN

di tremi, da se je lahko v dvorani SSE Hydro še zadnjji izpel in prepričala tudi skeptike, da si je mesto v ekipo zares zaslužila. Svoje pa so zagotovo prispevale tudi sestre olimpijskih igrah, ki so v njenih odgovorih vselej prisotne že dlje časa.

Ali bo to vsekakor dovolj za Rio, je še prerano napovedati. Ne glede na to, je na škotskem tekmovališču zagotovo zapustila nekaj svojega in pokazala, da mišice že niso vse. V primerjavi z ostalimi je v Glasgow vnesla nekaj svoje elegance in več mehkobe, kar jo od daleč razlikuje tudi od najboljših. Ali bo to vselej dovolj? Če že drugega ne, bo s svojo predstavo še naprej poskrbela, da bo gimnastika hrnjala vsaj nekaj umetniškega videza in ženskosti, saj se že danes naglo približuje moški. (vs)

KOŠARKA - V državni C-ligi gold

Reakcija Jadrana in novi točki, poškodba Baticha

Spilimbergo - Jadran 63:74 (21:15, 41:38, 56:53)

Jadran: M. Batich 9 (3:4, 3:6, 0:4), Cettolo (-, 0:1, 0:1), De Petris 10, (2:2, 4:5, -), Malalan 7 (1:2, 3:4, 0:1), D. Batich (-, 0:2, 0:-), Kojanec (-, -, 0:1), Ban 14 (-, 4:5, 2:4), Ridolfi 21 (2:2, 2:2, 5:8), Daneu 6 (-, -, 2:5), Rajčič 7 (-, 2:3, 1:4). Trener: Andrea Mura. Izgubljene žoge: 11; pridobljene: 9; asistence: 9; skoki: 23 (16 + 7). SON: 22. PON: Malalan.

Po porazu proti Falconstarju je Jadran odlično odreagiral in v gosteh premagal Spilimbergo, ki ostaja tako na dnu lestvice z dvema točkama. Ne-

gativno točko včerajnjega večera pa predstavlja poškodba kolena, ki jo je utрpel Daniel Batich v prvem delu srečanja. Jadranov organizator igre ni več stopil na igrišče, saj so ga nato odpeljali v bolnišnico. Igralci Jadrana pa so bili v začetnih minutah paralizirani, saj je Spilimbergo povedel z 12:0. Gostje so nato odreagirali in po zaslugu odlične druge četrtnine, in predvsem sijajnega Martina Ridolfija (na koncu tekme je dosegel 21 točk z odličnimi odstotki) znižali zaostanek na tri točke razlike tik pred koncem polčasa. S trojko Battaglie so domači v tretji četrtnini ponovno dosegli osem točk prednosti.

Od tega trenutka dalje pa so igralci Jadrana odigrali agresivnejše v obrambi, tako da so s košem Rajčiča na začetku poslednje četrtnine tudi prvič povedli (56:57). Kot se je že zdrgalo na prejšnji tekma, so v zadnjih minutah Ban in soigralci popolnoma nadigrali nasprotnike zaradi boljše fizične priprave. Met za tri točke Ridolfija v šesti minuti je goste popeljal do vodstva devetih točk, tako da je bilo srečanja predčasno konec, saj so Murovi varovanci z uspešnim izvajanjem prostih metov do konca brez težav upravljali rezultat.

Včerajšnja zmaga je sad odlične igre celotnega kolektiva, predvsem pa sijajne zadnje četrtnine, ko je Jadran nasprotnikom dovolil le sedem točk. Najboljše srečanje v letošnji sezoni je odigral Ridolfi, ki je v 24 minutah dosegel 21 točk, košarkarji Jadrana pa so bili kar 64-odstotni pri metu za dve točki. (av)

Tomaž Strle (Breg) FOTODAMJ@N

KOŠARKA - Deželna C-liga silver

Mirna roka in hladnokrvnost

Libertas Acli - Breg 64:75 (9:17, 32:37, 47:53)

Breg: Carra 18 (7:8, 4:8, 1:4), Mattiassich nv., Zobec 4 (-, 2:4, -), Pigato 2 (-, 1:5, 0:1), Slavec 8 (-, 1:1, 2:5), Strle 10 (6:8, 2:5, 0:1), Vecchiet 14 (5:5, 3:9, 1:3), Coretti nv., Se-mec 0 (-, -, 0:1), Cigliani 13 (1:2, 3:8, 2:4), Gelleni 6 (-, 3:6, 0:1). PON: Pigato v 36' in Strle v 38'. Trener: Krašovec.

Breg se je po dveh tednih premora vrnil na igrišče in dosegel lepo zmago proti nevarnemu moštvu iz San Daniele, ki je do te tekme kar trikrat zmagal, izgubilo pa je le na enem srečanju. Varovanci trenerja Krašovca, ki so tokrat nastopili brez Spigaglie in Crismanija, so v bistvu vodili od prve do zadnje minute srečanja. Zasluge za to ima odlična skupinska igra, saj so igralci dosegli vsaj 10 točk, 8 pa jih je dodal Slavec. Izstopal je predvsem Vecchiet, ki je 14 točkam dodal tu-

di veliko odbitih žog in dobesedno kraljeval pod obema košema. Domača ekipa se je sicer v zadnji četrtni približala na pet točk zaostanka, tedaj pa je – že drugič letos v podobnih razmerah – stopil v ospredje Marco Carra, ki je ohranil mirno kri in zelo solidnim izvajanjem prostih metov popeljal svoje moštvo do tretje zmage v letošnjem prvenstvu. (av)

D-LIGA - Kontovel na gostovanju brez osvojenih točk

Preobrata ni bilo

Kontovel je nastopal z okrnjeno postavo - Nabrežinski Sokol je v gosteh premagal tržaški Cus

Cutazzo San Vito - Kontovel 82:70 (24:17, 44:30, 64:56)

Kontovel: Škerl 22 (-, 5:8, 4:7), Žerjal 2 (0:2, 1:5, 0:4), Majovski 8 (0:1, 4:7, -), Bufon (-, 0:1, -), Gantar 11 (5:6, 3:6, -), Starc 17 (4:5, 5:11, 1:2), S. Regent (-, -, 0:1), Sossi 4 (0:2, 2:5, 0:3), J. Zaccaria 4 (-, 2:2, -), Devetak nv., trener Švab. PON: Zaccaria (32).

Kontovelci so zasluženo izgubili v gosteh proti enakovrednemu tekmcu Cuttazu San Vito, ki je skozi vso tekmo vodil. Takoj pa naj omenimo, da se je v vrstah Kontovela še kako pozna odsotnost dveh stebrov moštva, Petra Lisjaka in Gregorja Regenta. Švabovi varovanci so slabo igrali v prvem polčasu, po katerem so zaostajali za 14 točk. Predvsem so bili pomanjkljivi v obrambi. Kontovelci so v tretji četrtni nekoliko izboljšali svojo igro, prestigli so goštiteljem nekaj žog in visoki zaostanek 20 točk zmanjšali na osem. Že boljše so se odrezali v zadnji četrtni, ki so jo dobili s 24:18, bilo pa je prepozno za preobrat. (Lako)

CUS Trieste - Sokol 68:71 (20:21, 23:16, 13:20, 12:17)

Sokol: Piccini, Coloni, Seno 10 (1:3, 0:1, 3:5), Ferfoglia, Babich, Peric, Galloccchio 19 (4:6, 0:1, 5:8), Pizziga 14 (4:5, 5:11, -), Hmeljak 16 (0:1, 5:7, 2:3), Terčon (0:1, 0:1, -), Ušaj 12 (1:4, 4:7, 1:3). Trener: Vatovec.

Sokol je v petek v gosteh osvojil pomembno zmago proti tržaški ekipi, ki je kot nabrežinsko moštvo imelo do tega srečanja enako število točk (4). Va-

Marko Hmeljak (Sokol) FOTODAMJ@N

tovčevi varovanci so si torej takoj opomogli po domačem porazu v prejšnjem krogu proti Goriziani ter z značajno in požrtvovalno igro osvojili nov, dragocen par točk. Tekma je bila v glavnem zelo izenačena. Odločilna za zmago je bila tretja četrtnina, ko so igralci, kot nam je po tekmi dejal športni vodja Visciano, končno začeliigrati kot ekipa. Bili so predvsem čvrsti v obrambi, kjer se je kot običajno izkazal »neuničljivi« Marko Hmeljak, ki je bil tudi v napadu učinkovit, saj je dal 16 točk. V tej četrtni si je naše moštvo priigralo sedem točk prednosti. Gostitelji so v zadnji četrtni v razburljivi končnici zaostanek zmanjšali na tri točke, več pa niso zmogli. Sokol je tako zasluženo zmagal. Poleg Hmeljaka sta se med posamezniki izkazala še Galloccchio, ki je bil z 19

PROMOCIJSKA LIGA

Dom začel z zmago

Dom - Olimpia 63:50 (22:19, 34:34, 47:42)

Dom: Voncina 21, Sanzin, Tercic 2, Zavadlav M. 7, Zavadlav G. 25, Furlan, Collenzini 6, Antonello, Graziani 2, Feri, Čotar, Gaggioli. Trener: Dellisanti.

Po pravi bitki je Dom v zadnjih minutah le strl odpor Olimpii in tako v uvodnem krogu letošnje Promocijske lige osvojil tudi prvo zmago. Varovanci trenerja Dellisantija pa so sezono začeli zelo slabo, saj so gostje v uvodnih minutah povedli z 0:9. Nato so se domači zbrali in začeli nižati zaostanek; ob koncu prve četrtnine so tudi povedli, stanje pa je bilo ob polčasu popolnoma izenačeno (34:34). V drugem delu srečanja so se gostje odločili za 20 minut konsekutivne obrambe, kar so domači lepo izkoristili, saj so s premišljenimi napadi ponovno povedli. Ključ do zmage pa je bila solidna igra v obrambi, saj so Čotar in soigralci v drugem polčasu Olimpii dovolili vsega 16 točk. Do uspeha so se nato igralci Doma dokopali po zaslugu lepe skupinske igre v poslednjih minutah srečanja, ko jim je uspel odločilen beg. Med posamezniki je tokrat nedvomno izstopal Gabrijel Zavadlav, ki je - po operaciji kolena ob koncu lanske sezone - na igrišču prebil celih 40 minut in dosegel 25 točk. (av)

KOŠARKA

Krmilo KK Bor prevzel Igor Kocijančič

Košarkarski klub Bor ima novega predsednika. Odslej bo svetoivansko košarkarsko društvo vodil Igor Kocijančič, ki je do pred nedavnim vodil Športno združenje Bor (dva mandata pa je bil tudi deželnih svetnik). Novega predsednika so izvolili na petkovem občnem zboru, med katerim je po desetih letih na krmilu predsedniško mesto zapustil Bruno Kneipp, ki ostaja sicer v odboru. Upravno ekipo zapuščajo dolgoletni stebri Renato Štokelj (aktivni je bil celih 49 let!), ki je bil tudi predsednik med leti 1995 in 2005, Mario Pison in Salvatore Parisi. Vsi posegi na skupščini so bili izjemno čustveni. Izvolili so nov 19-članski odbor, podpredsednik je David Štokelj, odgovoren za stike s košarkarsko zvezzo pa Marzio Krizman.

IGOR KOCIJANČIČ

FOTODAMJ@N

Druge funkcije - Tajnik in blagajnik: Boris Stopar; **odborniki:** Robererto Filipac, Andrea Bremec, Erik Cingerla, Bruno Kneipp, Dario Kovačič, Siniša Krčalić, Lucio Martini, Andrea Pierri, Štefan Samec, Mladen Sare, Aleksander Semen, Edi Sosič, Aljoša Terčon, Cesare Ursich, Ervin Žerjal.

prej do novice

www.primorski.eu

ROLKANJE - Konec državnega pokala

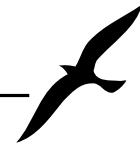
Mladini lovorička v dveh kategorijah

Rolkarji kriškega kluba ŠD Mladina

Prejšnji konec tedna se je končala rollarska sezona 2015. Na sporedu je bila še zadnja etapa državnega pokala, ki je letos štel dvanajst tekem in se je začel s šprintom na Općinah (organizator kriška Mladina)., Zadnja etapa je bila v kraju Garniga Terme blizu Trenta. Rollkarji so na zadnjem tekmovanju štartali iz nadmorske višine 850 metrov in dospeli na vrh hriba Bondone na nadmorski višini 1.700 metrov. Zadnja tekma je bila za nekatere rollarje Mladine odločilnega pomena. V kategoriji začetnikov je zmagal Maj Sedmak in tako tudi osvojil njegov prvi državni pokal. Samo Nevo Kovačič je bil skupno drugi, absolutno tretji pa Prodan Aleksander Lenart Antonič je dosegel 5. mesto. Med začetnicami se je Tea Košuta moral zadvoljiti z drugim mestom. Dean Tence je v kategoriji dečkov z drugim mestom zmagal na absolutni lestvici, na četrti mesto pa se je uvrstil Gorazd Antonič. Med deklamicami je Isabel Cossutta dosegla 6. absolutno mesto. Sara Tenze se je uvrstila na odlično tretje mesto med naraščnjicami; med naraščnjiki pa je spodeljelo Niku Košuti, saj je bil še v boju za absolutno

zmago pokala. Končal je na 2. mestu. V isti kategoriji sta se Luka Sedmak in Jernej Antonič solidno uvrstila na peto oziroma šesto mesto. Med mladinci v ženski kategoriji se je Tayrin Tence uvrstila na odlično tretje mesto, na peto pa Petra Antonič, na šesto Petra Prašelj. Med mladinci v moški kategoriji se je Jan Sedmak uvrstil na absolutno drugo mesto. Dana Tenze je v absolutni ženski kategoriji dosegla četrti mesto in drugo mesto v njeni kategoriji. Niki Hrovatin je bil na koncu osmi v absolutni moški lestvici in peti kategoriji. Društvo Mladina je bilo po dvanajstih tekem tretje za društvo iz Montebellune, končna zmaga pokala pa je romala v Aostu. Zmagal je sicer klub Monte Cervino.

MOŠKA B2-LIGA - Slovenski derbi v športnem centru Mirka Špacapana v Gorici

Prevladala Sloga Tabor

Olympia - Sloga Tabor Televita 0:3
(21:25, 19:25, 18:25)

Olympia: Hlede 1, Pavlovič 1, Persolja 8, Vizin 4, Juren 5, Vogrič (L2), Čavdek (L1), Corsi, princi 1, Brun, Righini 5, Zampar 8, Vidotto 4, Vizin 4. Trener: Marchesini.

Sloga Tabor: Biribanti, Bolognesi 4, Cettolo 12, Iaccarino 3, Ivanovič 12, Jerončič 3, Kante 12, Peterlin (L), Rigonat 4. Trener: Jerončič

Pred še kar številno publiko, ki pa je srečanju sledila dokaj pasivno, so v uvodni tekmi B2-ligaškega prvenstva povsem suvereno zmagali gostje Sloga Tabor. Končni izid odraža razliko v tehničnem potencialu dveh ekip. Tržačani razpolagajo z izkušeno ekipo, ki vključuje kakovostne igralce in bodo le-ti brez dvoma med glavnimi protagonisti letošnjega prvenstva. Na drugi strani pa se pri domaćinjih še kako pozna, da sta ekipo letos zapustila odlična sprejemalca Jernej Terpin in Gašaldo, katerim velja še dodati Plesničarja v vlogi prostega igralca. Trener Marchesini si ne dela velikih utvar in njegova glavna skrb je, da iz širšega izbora le izoblikuje igralce, ki bi lahko v naslednjih sezонаh branili športni ugled društva. Trenerja Jerončiča lahko skrbi le dejstvo, da razpolaga z maloštevilnimi menjavami, kar bi lahko, v primeru poškodb nekaterih ključnih igralcev, negativno vplivalo na povsem upravičena pričakovanja društva.

Domači trener je v začetni postavil poveril vlogo podajalca kapetanu Hledetu, ki je igral v diagonalni s Rigonatom, kot blokerja sta vstopila Persolja in Pavlovič in na mestu spreje-

več fotografij na
facebooku

Odbojkarji
Sloga Tabor
Televita
so bili tokrat
boljši v vseh
elementih igre

FOTODAMJ@N

malca pa Juren in Zampar, ki sta bila tudi edina, ki sta odigrala celotno srečanje. V vlogi libera pa je igral Čavdek, katerega je občasno zamenjal Vogrič. Odbojkarji Sloga Tabor so skoraj celotno srečanje odigrali z Rigonatom v režiji, kot korektor je igral Kante, v vlogi blokerja Jerončič in Ivanovič, Cettolo in Bolognesi pa v vlogi sprejemalca, kot libero Peterlin. V uvodnem nizu je bil izid izenačen do 10. točke, nakar so domačini naredili štiri neizsiljene napake, ki so se izkazale ob končnici niza tudi za odločilne. Začetek drugega niza je bil dokaj podoben prvemu le, da so si gostje nato priigrali znatno prednost, ki jim je omogočila, da so brez težav obdržali vajeti igre v lastnih rokah. Trener domačih odbojkarjev je z menjavami poskušal spremeniči odvijanje na igrišču, kar mu je v tretjem nizu delno uspelo. Vodili so do prvega tehni-

čnega odmora in nato bili gostom enakovredni tudi vse do drugega. Bilo pa je to vse, kajti premoč Jerončičevih valovancev je bila več kot očitna. Poleg

tega smo bili priča preštevilnim napakam tako, da sobotno srečanje še zdaleč ne zrcali napetih in tehnično dobrih derbijev iz lanske sezone. (J.P.)

F. Marchesini: »Nismo dobro sprejemali« G. Jerončič: »Bolj izkušena ekipa bi nas kaznovala«

Fabrizio Marchesini, trener Olympia: »Pričakoval sem zahtevno tekmo. Bila pa je še veliko bolj naporna od pričakovanega. Nismo dobro sprejemali in posledično smo slabo gradili igro. Blok Sloge Tabor je dobro deloval. Po živčnosti v prvih dveh nizih smo bolj sproščeno igrali v tretjem nizu. Tudi naš servis je bil prešibek.«

Gregor Jerončič, trener Sloga Tabor: »V tretjem setu smo imeli majhen padec, kar je lahko tudi sprejemljivo. Olympia je zelo pomlajena ekipa, ki je izkazala veliko željo po zmagi. Primanjkuje pa jim še kak izkušen igralec, na katerega se nasloniti v ključnem trenutku. Če upoštevam pripravljalna srečanja do sile, je ta prva prvenstvena tekma ena izmed najslabših, kar smo jih odigrali v začetku sezone. Mogoče bi bolj izkušena ekipa hujše kaznovala naša napake.« (mar)

MOŠKA D-LIGA Soča in Val ekspresno do treh točk

Volley Club - Soča 0:3 (11:25, 18:25, 23:25)

Soča: Cietto 3, Cobello 14, M. Černic 16, Pelizzari 8, A. Černic 9, Rutar 11, Polesel (L), Fiorelli, Hlede, Caprara. Trener: Kustrin.

Odbojkarji Soče so v Trstu gladko premagali domačo ekipo, ki se je upirala le v zadnjem setu. Pravzaprav so bili za tesen izid zadnjega niza krivi sami sočani, ki so nekoliko zaspali. Prebudili so se le v končnici in tako prišli prvi do 25. točke.

Val - Aurora Volley 3:0 (25:18, 25:17, 25:19)

Val: Magajne 8, Juren 12, Devetak I. 4, Persoglia 13, Brandolin 6, Černic 8, Faganel 2, Zorgnotti 2, Braini, Markič, Frandolič, Devetak R. nv. Trener: Corva.

Po gladki zmagi v uvodnem krogu prvenstva proti Soča so obojkarji Vala zlahka premagali tudi moštvo Aurora Volley iz Vidma, ki ga sestavljajo pretežno mladi igralci. V prvih dveh setih ni bilo nikoli nobenega dvoma o zmagovalcu, saj so domači povsem nadigrali nasprotnike v vseh elementih igre. O Valovih premoč priča tudi dejstvo, da je trener David Corva poslal na igrišče vse razpoložljive igralce z izjemo Roberta Devetaka. Koncentracija Valovih obojkarjev je nekoliko popustila le na začetku tretjega seta, ko so gostje tudi povedli. Sledila pa je odlična reakcija domačih, ki so takoj izenčili in tudi zbežali, tako da so brez težav osvojili drugo zaporedno zmago. (av)

ODOBJKA - Krstni domači nastop Zaleta Sloga v C-ligi

Le točka, a dragocena

Zalet Sloga - Tranfor 2:3 (20:25, 22:25, 25:13, 25:16, 15:17)

Zalet Sloga: Babudri 23, Pertot 8, Feri 10, Gridelli 0, Kojanc 7, Vattovaz 5, Barut (L) 1, Balzano 1, Zonch 0, Costantini 1, Grgič 8, Bregant, Zaccaria (L2). Trener: Čuturač.

Združena ekipa v lanski zasedbi bi s sinočnjim nasprotnikom (novincem, ki ima sicer že tri zmage) opravila z levo roko, letosnja ekipa pa se je moralā zadovoljiti s točko, ki pa je dragocena, če večmo, kako mlad je letos Zalet Sloga in posebno še, če upoštevamo, da si je že na začetku prvega seta (izid 6:4) poškodovala gleženj Fulvia Gridelli, na mreži zagotovo ena najboljših igralk v ligi. Zateči se je moralna na urgenco in upajmo, da ni poskoda hujša.

Tekma med našimi igralkami in dekleti iz Fontanafredde je bila zelo izenačena, polna večjih in manjših napak na obeh straneh, a tudi razburljiva in borbenega. Po prvih dveh setih je bil izid 2:0 za nasprotnice in malokdo je verjel v preobrat. Nasprotnice so bile skoraj ves čas v vodstvu (le v 2. setu je Zalet Sloga za hip povedel z 19:18) in prisnebjene v končnicah. Toda v nadaljevanju so se odbokarice združene ekipe predramile. V njihovi igri je bilo bistveno manj napak, ostreje so servirale, podaje so bile bolj racionalne, v napadu je zadeve v svoje roke vzela izkušena Tanja Babudri, točke pa sta dosegali tudi temperamentni Pertotova in Ferijeva. Gostje iz zahodne Furlanije pa so se zmedle. Tako je našim dekletom uspelo izsiliti tie-break. V njem so pobudo na začetku imele nasprotnice, a je Zalet Sloga reagiral in stanje izenačil pri 10. točki. Sledila je tekma tisočerih obrazov. Najprej je Fontanafreda poveda z 12:14, a zaključno žogo, celo zaključni napad, je pri izidu 15:14 imel Zalet Sloga, napisled pa so prevladale gostje. V zadnji akciji so imele Furlanke

Tanja Babudri je bila s 23 točkami »top scorer« Zaleta Sloga

FOTODAMJ@N

tudi srečo. Žoga je po servisu zadel zgorjni rob mreže in neubraniljivo padla v polje naših igralk. Škoda!

Ostali izidi: Rizzi Volley - Rojal-kennedy 3:1; Pordenone - Staranzano 3:1, Dlf Udine - Borgo Clauiano 3:0, Coselli - Volleybas 0:3, S. Andrea - Il Pozzo 3:0.

ŽENSKA D-LIGA Črn večer za Zalet Kontovel

Ottogalli - Kontovel Zalet 3:0 (25:22, 25:12, 25:12)

Kontovel Zalet: Bukavec 8, Cassanelli 2, Zavadl 3, Kneipp 6, Kalin 6, Antognoli 4, Bressan 2, Bezin 1, Slavec 0, Sossi 0, Ban 0, Micussi (L). Trener: Kušar.

NOGOMET - Promocijska liga

Juventina s težavo

Zmagoviti gol je za štandreški klub v drugem delu dosegel Sant

Ronchi Calcio - Juventina 0:1 (0:0)

Strelec: 57' Sant
Juventina: Bon, Scazzolo, Manfreda, Racca, Morsut, Zorzut, Stabile (Popovič), Dragosavljević, Sant, Nardella (Antonutti), Bardini (Iansig). Trener: Sepulcri.
Rdeč karton: Dragosavljević (dvojni opomin)

Po izenačenju v prejšnjem krogu prvenstva je Juventina osvojila pokrajinski derbi proti ekipi iz Ronk, ki jo vodi Michele Leghissa. V prvem polčasu so bili gledalci v Ronkah priča zelo izenačeni igri, tako da razlike na lestvici – pred tem srečanjem je bila Juventina druga s trinajstimi točkami, moštvo iz Ronk pa predzadnje s petimi – sploh ni bilo opaziti. Ekipi sta se zelo borili na sredini igrišča, najbolj zrelo priložnost za zadetek pa so imeli igralci Juventine, a se je lep strel Bardinija v 25. minutu odbil od vratnice. V 35. minutu se je moral trener Sepulcri odpovedati poškodovanemu Nardelli, ki ga je zamenjal Antonutti, prvi polčas pa se je zaključil brez zadetkov. Gostje so slabo začeli drugo polovico srečanja, saj si je Dragosavljević v teku nekaj minut takoj po sodnikovem žvižgu prisluzil dva zaporedna rumena kartona in je moral predčasno izigrisča. Domačim pa ni uspelo izkoristiti številčne premoči, čisto obratno, saj je Juventino v 57. minutu popeljal v vodstvo Sant, ki je v zadnjem obdobju v vrhunski formi. Nato je sodnik v 75. minutu izključil nogometnika Ronk Sarcinellija, tako da sta

Trener Ronchija Michele Leghissa

FOTODAMJ@N

obe ekipe odigrali poslednjih 15 minut z 10 možmi na igrišču. Tedaj pa so domači začeli igrati kot prerojeni in neprestano oblegali Bonova vrata. Sprožili so nekaj nevarnih strelov, do zadnje minute sodnikovega dodatka pa so povsem nadigrali igralce Juventine. Rezultat pa se ni spremenil, tako da so se Sepulcrijevi varovanci na koncu veselili novih treh točk. (av)

VČERAJ ŠE ...

Poraz Sistiane

Promocijska liga: Sevegliano - Gonars 0:3, Sistiana - Trieste Calcio 0:2 (Vigliani, Lapaine). **1. amaterska liga:** Cormonese - Isontina 0:0, Fogliano Turriaco - Isonzo 2:0. **2. amaterska liga:** Villesse - Azzurra 1:1, Muglia - Sagrado 6:0.

Varovanke trenerja Mitje Kušarja si noči niso bile dobro razpoložene. Naletele so na slab večer. »Nasprotnice niso bile nepremagljive. Mi pa nismo uspele razvijati naše igre. Sabrina Bukavec je na koncu prejela premalo žog. Nismo delovali, kot bi bile morale,« je priznala pomornačica trenerja Veronika Zuzič. Ekipi iz Latisane so se odbokarice Zaleta Kontovela upirale le v prvem setu, ko so vodile do 20. točke, nato pa sta jim bili usodni napaki v napadu in zgrešen servis. Drugi in tretji set mora čimprej v pozabovo, saj so Kušarjeve varovanke uspele zbrati le 24 točk (v dveh setih!). »Poleg napak v napadu smo slabo sprejemali in tudi servale. Črn dan,« je še dodala Zuzičeva.

Ostali izidi: Tarcento - Buia 0:3, Fiume Veneto - H. Risgrive 3:1, Torriana - Casarsa 0:3, Mossa - Majanese 3:2.

DEŽELNI MLADINCI

Zmaga in poškodba

Martignacco - Kras Repen 0:2 (0:1)

Strelec: De Canova, Procacci.

Kras: Zucca (L. Gregori), De Leo, Racman, Košuta, Calderola, Vascotto, Selakovič, Procacci, Petracchi (Mule), Kocman (Benetton, Suppani), De Canova (Carlassara).

Kras je v gosteh z goloma v polčasu zaslzeno osvojil tri točke. Žal je moral zaradi udarca v glavo predčasno zapustiti igrišče Ivan Kocman, ki je moral zaradi lažjega pretresa možganov tudi na pregled v bolnišnico v Videm, kjer so ga preventivno zadržali 24 ur.

MLADINCI NA GORIŠKEM

Centro Sedia - Sovodnje 3:1 (0:1)

Strelec za Sovodnje: Antonini.

Sovodnje: Komjanc, Lutman, Pavletič (Vidoni), De Fornasari, Višintin, Persoglia, Trevisan, Marchesini, Antonini, Čavdek, Falcone. Trener: Sambo.

Mladinci Sovodenj so v San Giovanniju al Natisone po dobrem začetku tudi prvi povedli v prvem polčasu. V drugem delu igre pa so domači nogometni poskrbeli za preobrat (že po četr ure) in visoko povedli.

Športel o Zaletu

Slovenska ženska odbojka v tržaški pokrajini stopa v peto sezono sodelovanja v projektu Zalet. Voditelj Športela (jutri ob 18.00 po TV Koper) Igor Malalan bo goste v studiu spraševal, kako se ta razvija in kateri so cilji s pogledom v prihodnost? Na vprašanja bodo odgovarjali načelnica odbokarske sekcije pri ZSŠDI Daniela Ciocchi, trener ekipe Zalet Sloga v ženski C-ligi Jasmin Čuturač in Mitja Kušar trener D-ligaške ekipe Zaleta Kontovel. Glavnina prispevkov bo posvečena odbokarskemu derbiju v moški B2-ligi med Olympio in Slogo Tabor. V nadaljevanju pa se bodo zavrteli posnetki nogometnega gostovanja Juventine v Ronkah, odbokaric Zaleta na domačih tleh in nogometne Krasa ter rubrika »V 60-tih sekundah«.

Skupaj zmoremo: tudi o Stadionu 1. maja

V jutrišnji radijski oddaji Skupaj zmoremo (ob 9.00 po Radiu Trst A) bodo gostje nekdanji predsednik ZSŠDI Jure Kufersin, novi predsednik KK Bor Igor Kocijančič in predsednik ŠZ Bor Gorazd Pučnik. Temi bosta: splošna slika slovenskega športa v Italiji in Stadion 1. maja.

RADIO TRST A

Rai Furlanija Julijska krajina

ODOBJKA - Moška deželna C-liga

V Tržiču z odliko

Pomembna zmaga Sloga Tabor v boju za obstanek

Fincantieri - Sloga Tabor 0:3 (18:25, 24:26, 19:25)

Sloga Tabor: Antoni 7, Kante 6, Milič 5, Reggente 2, Taučer 10, Trento 12, Privileggi (L1), Rauber (L2), De Luisa 1, Jerič 0, Markežič, Peterlin 0, Vattovaz. Trener: Danilo Berlot.

Sloga Tabor je včeraj doseglje zelo pomembno zmago proti ekipi, ki se bo, kot naša, borila za obstanek v ligi. Slogaši so se v Tržič odpravili z edinim ciljem, da odnesejo z gostovanja čim več točk in so svojo nalogo opravili z odliko.

Odbojkarji Sloga Tabor so začeli zelo zbrano in mirno, takoj povedli, stalno imeli pobudo v svojih rokah in v bistvu niso dovolili nasprotniku, da bi prišel do izraza. Po gladko osvojenem prvem nizu, so se slogaši v drugem prilagodili igri nasprotnika, ki je vsekakor začel v obrambi igrati veliko bolje kot v prvem, pri tem pa so mu »pomagali« sami slogaši, ki so bili kljub dobremu sprejemu na mreži precej manj učinkoviti. Zelo fiskalna sodnica je naše igralce nekoliko spravila s tira, vendar so po izenačenem boju kljub temu v končnici strnili vrste in bili v odločilnih trenutkih prisebnješi. Tretji je bil podoben prvemu, le da se je Fincantieri bolj učinkovito upiral in bil do druge tretjine niza povsem enakovreden slogašem, ki pa v končnici niso več nič zgrešili, tako da je bila gladka zmaga povsem zaslužena.

Vsa ekipa je odigrala solidno tekmo, najboljša pa sta bila nedvomno sprejem in blok, s katerim so igralci Sloga velikokrat zaustavili Fincantierijeve napade.

Ostali izidi: Fafria - Pulitecnica Friulana 3:1, Triestina Volley - Ausa Pav 3:1, Prata - Pradamano 3:2, Buia - Volley Ball 1:3.

Obvestila

ZSŠDI obvešča, da bo jutri, 2. novembra in 3. novembra urad v Trstu zaprt.

ZSŠDI obvešča, da bo jutri, 2. novembra, goriški urad zaprt.

ŠD KONTOVEL obvešča, da se treningi otroške telovadbe odvijajo ob sobotah v kontovelski telovadnici s sledenim urnikom: letnik 2013/14 od 9.45 do 10.30; letniki 2012/2013 od 10.30 do 11.30. Informacije in prijave na 3288299227 (Tania).

SK DEVIN organizira Smučarski sejem od 4. do 17. novembra v prostorih trgovine Conad superstore v Devini. Zbiranje rabljene opreme 4. in 5. 11. od 10. do 19.30. Prodaja 7. in 8. ter 14. in 15. 11. od 10. do 19.30, 9., 10., 11., 12. in 13. 11. od 16. do 19.30.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah od 5. do 8. novembra. Urvšček: četrtek, 5. novembra, od 18.00 do 21.00 zbiranje opreme; petek, 6. novembra, od 18.00 do 21.00; sobota, 7. novembra, od 16.00 do 21.00; nedelja, 8. novembra, od 10.00 do 12.00 ter od 16.00 do 20.00. Ob prikliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Info na tel. št. 347529058, info@skbrdina.org ali www.skbrdina.org.

SK DEVIN organizira jesenske tečaje smučanja na plastični progah v Nabrežini ob sobotah popoldne. Druga izmena: 7., 14. in 21. novembra. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na 3358180449 (Erika), 3298012528 (Marjanka) 3358416657 (Dario).

Domači šport

DANES

Nedelja, 1. novembra 2015

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Ism Gradišča; 14.30 v Tolmeču: Tolmezzo - Vesna

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Valnatisone

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Mladost; 14.30 v Porpettu: Porpetto - Zarja; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Terzo

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Proseku: Primorje - Ruda; 14.30 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Gaja

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio - Kras

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Palma Calcio

NAJMLAJŠI 2002 - 10.30 v Trebčah: Kras - San Luigi

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Zarja - Montebello Don Bosco; 10.30 v Podgori: Juventina - Isontina; 10.30 v Pieris: Pieris - Sovodnje

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.44 in zatone ob 16.53
Dolžina dneva 10.09

LUMINE MENE
Luna vzide ob 21.30 in zatone ob 12.23

NA DANŠNJI DAN 1990 – Želo obilno deževje v pasu od Posočja do Pohorja, ki se je začelo prejšnji dan, je povzročilo katastrofalne poplave. Ponekod je v 48 urah, do 2. novembra zjutraj, padlo več kot 200 mm padavin, od tega so skoraj vse padavine padle od opoldneva 31. oktobra do večera 1. novembra.

ZN zaradi pornografije in drog odpustili več ljudi

NEW YORK - V Združenih narodih so zaradi različnih kaznivih dejanj odpustili več ljudi. Štiri zaposlene so odpustili zaradi otroške pornografije, ki so jo našli na njihovih službenih računalnikih, enega zaradi prevajanja marihuane v vozilu ZN, še enega pa zaradi groženj, da bo ubil vodjo misije ZN, navaja poročilo upravnega vodstva ZN. Poročilo izpostavlja 60 primerov prekrškov ali morebitnih kaznivih dejanj nekaterih od 40.000 uslužbencev Združenih narodov med junijem 2014 in letošnjim julijem. Med prekrški, ki so vodili v prekinitev delovnega razmerja, sta bila poskus napada kolega z nožem, kraja 2200 dolarjev iz prtljage potnika, ki je potoval z letalom ZN, ter vožnja traktorja proti pisarni nadzornega »z namenom poškodovanja pisarne in njegovih sodelavcev«, med drugim piše poročilo.

PARIZ - Države sveta naj bi konec leta v Parizu sprejele nov globalni podnebni dogovor, ki bi zagotovil omejitev dviga temperature na še vzdržni dve stopinji Celzija. Pot do Pariza je bila polna ovir, uspeh konference pa je nekaj tednov pred začetkom še vedno vprašljiv. Glavna dilema ostaja, kako naj si države pošteno razdelijo oljksiska bremena. Potem ko države pravno zavezajočega sporazuma niso uspele doseči leta 2009 v Koebenhavnu, si Francija na vse kriplje prizadeva preprečiti podoben fiasco na domaćem terenu. A nekaj tednov pred začetkom konference je uspeh vse prej kot zagotovljen.

Osrednji veljavni podnebni dokument je Kjotski protokol. Države so ga sprejele na Japonskem leta 1997, prinesel pa je zaveze za razvite države za obdobje do leta 2012, vendar so njegovo veljavnost do leta 2020 podaljšali z amandmajem na podnebnem vrhu v Dohi. Dogovor iz Kjota je relativno enostaven - industrijske države so bile obvezane zmanjšati izpuste toplogrednih plinov za pet odstotkov glede na leta 1990. Države v razvoju, kot so Kitajska, Indija, Brazilija in Južnoafriška republika, niso doobile nobenih obveznosti, le spodbudo k bolj zeleni rasti. Da bi razvite države lažje dosegle svoj cilj, jim je Kjotski protokol ponudil vrsto tržnih mehanizmov, s katerimi so na primer za svoje izpuste lahko odtehale z vlaganjem v zelene projekte v državah v razvoju.

Vendar pa je protokol kmalu naletel na usodne težave. V ZDA ni prestal glasovanja v senatu, dokončno pa mu je podporo umaknil predsednik George W. Bush. To je pomenilo, da sta dve največji svetovni onesnaževalki - ZDA in Kitajska - ostali brez obveznosti. Leta 2011 se je iz procesa umaknila še Kanada.

ZDA in Kitajska tokrat na isti strani

Najbolj jasen signal, da bi lahko bilo v Parizu drugače, je dogovor med ZDA in Kitajsko - ti skupaj prispevata skoraj 40 odstotkov globalnih izpustov toplogrednih plinov. Ameriški predsednik Barack Obama in njegov kitajski kolega Xi Jinping sta novembra lani razkrila skupno vizijo na področju okolja. ZDA so napovedale, da bo do leta 2025 zmanjšale svoje izpuste

Nad vzhodno Evropo je območje visokega zračnega tlaka, ki se širi tudi nad srednjo Evropo in Balkan. V višinah priteka z vetrovi vzhodnih smeri bolj suh zrak.

Prevajalo bo jasno vreme. Piha bo zmerna burja, ob morju pa močna, zlasti v Trstu bodo sunki okoli 110 km/h. Na Trbiškem bo dopoldne možna megla ali nizka oblakost, čez dan pa bo delno oblako.

Danes bo pretežno jasno. Piha bo severovzhodni veter, na Primorskem zmerna burja, v Vipavski dolini z najmočnejšimi sunki do 100 kilometrov na uro.

Jasno bo. Ob morju bo dopoldne piha zmerna burja, ki bo počasi ponehala. Na Trbiškem bo zjutraj možna nizka oblakost.

Jutri bo pretežno jasno, zjutraj bo po nekaterih nižinah megla.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.05 najvišje 19 cm, ob 6.16 najnižje -7 cm, ob 11.58 najvišje 27 cm, ob 19.34 najnižje -35 cm.
Jutri: ob 2.18 najvišje 16 cm, ob 7.16 najnižje 1 cm, ob 12.22 najvišje 17 cm, ob 20.36 najnižje -28 cm.

MORJE
Morje je močno razgibano, temperatura morja 16,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 11 2000 m 4
1000 m 8 2500 m 3
1500 m 6 2864 m 1
UV indeks bo po jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 3.

El Nino prekril Atacamo s cvetno odejo

SANTIAGO DE CHILE - Razdiralen vremenski pojav El Nino je v čilski puščavi Atacama, najbolj suhi puščavi na svetu, pokazal svojo mehkejšo plat. Obsežno puščavo na severu Čila, ki leži med Tihim oceanom in Andi, je že drugič letos prekril z barvito cvetno odejo. El Nino, ciklično segrevanje srednjega Pacifika, lahko povzroča suše in poplave v različnih delih sveta, v Atacami pa je letos povzročil osupljivo eksplozijo več tisoč vrst rož z intenzivnostjo, ki je ni bilo že desetletja. Rdeče, rumene, vijoličaste, bele in druge rože so prekrile običajno golo in pusto pokrajino Atacame, kjer temperature dosegajo čez 40 stopinj Celzija.

PODNEBJE - Veliko pričakovanje za podnebno konferenco v Parizu**Dogovor ali razočaranje?**

Že sprevjetate obvezete bi do konca stoletja rast temperatur omejile na 3 stopinje, kar je še vedno preveč

ogljikovega dioksida od 26 do 28 odstotkov v primerjavi z letom 2005. Kitajska pa je napovedala, da bodo njeni izpusti vrhunc dosegli okoli leta 2030 in s tem prvič dočila datum, po katerem naj bi raven izpustov v najštevilčnejši državi sveta neha naraščati.

V boju proti podnebnim spremembam se je odločno podala tudi EU, ki je objavila, da bo do leta 2030 emisije zmanjšala za najmanj 40 odstotkov v primerjavi z ravnjo iz leta 1990. EU ustvari okoli 11 odstotkov vseh globalnih izpustov.

Da kljub političnim zavezam številne težave ostajajo, pa se je pokazalo prejšnji teden v nemškem Bonnu, kjer so se pogajali držav zbrali z namenom oblikovati osnutek besedila za končna pogajanja v Parizu. Osnutek je imel ob začetku zasedanja, ki so ga zaznamovale številne kritike in medsebojna obtoževanja, 20 strani, na koncu pa se je razšril na 55 strani.

Za doseglo dogovora bo v Parizu na voljo le 12 dni, tokrat pa bodo konferenco s tako imenovanim dnevom voditeljev 30. novembra prvič odprli predsedniki držav in vlad. S tem naj bi poslali močan političen signal in dali jasna navodila pogajalcem, katerih naloge bo nato njihova sporocila preli na papir.

Delitev bremen mora biti pravična

Pariški sporazum naj bi bil prvi, ki bi pri zavezah združil vse države, tako razvite kot tiste v razvoju. A kako razdeliti breme zmanjševanja izpustov med prve in druge, ostaja eno glavnih odprtih vprašanj. Da bi bil osnovni cilj sporazuma dosežen, morajo države članice pred pariško konferenco posredovati svoje nacionalne zaveze. Do začetka oktobra je to po navedbah ZN storilo 146 držav, ki skupaj prispevajo skoraj 87 odstotkov izpustov toplogrednih plinov.

Vendar pa je izvršna sekretarka konvencije Christiana Figueres v Evropskem

parlamentu septembra opozorila, da so zaveze trenutno prenizke. Obljube, ki so na mizi, bi pomnenile zvišanje temperature za okoli tri stopinje do konca stoletja. »Tri stopinje je bolje od štirih ali petih, a je še vedno nesprejemljivo,« je njene besede povzel spletни portal Politico.

Še eno zelo pomembno polje, na ka-

terem se je v tednih pred konferenco lomilo veliko kopij, je finančna pomoč državam v razvoju za odpravljanje posledic in prilaganje na podnebne spremembe. Do leta 2020 bi morale razvite države v skladu z dogovorom iz Koebenhavna za ta namen najti 100 milijard dolarjev letno.

Francija trdi, da je cilj 100 milijard do-

larjev na dosegu roke. V začetku oktobra so tako sporočili, da je skupno objavljeno že 77 milijard dolarjev, potem ko so dodatnih 15 milijard letno objavljale multilateralne razvojne banke, med njimi tudi Svetovna banka in Evropska banka za obnovbo in razvoj.

Skupina držav v razvoju G77, ki združuje 134 držav, pa medtem opozarja, da finančne zaveze ne gredo dovolj daleč. »Za države G77 mora biti podnebna konferenca v Parizu uspešna. Ni druge možnosti: za države v razvoju so podnebne spremembe vprašanje preživetja,« je v Bonnu prejšnji teden poudarila podnebna pogajalka Južne Afrike Nozipo Mxakato-Diseko.

Martina Gojkosek/STA

fotoutrip '15

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v ureništvih v Trstu in Gorici).

Z jadrnico nas je Libero peljal po Tržaškem zalivu do Miramarskega gradu.

LJUBA LEGHISSA